

RAIFFEISEN BANK SA

SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI SEPARATE

Întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de
Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană

31 DECEMBRIE 2019

Cuprins

Declarația privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate	
Raportul auditorului independent	
Situația consolidată și separată a rezultatului global	1
Situația consolidată și separată a poziției financiare	2
Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii	3
Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie	4 – 5
Note la situațiile financiare consolidate și separate	6 – 169

În conformitate cu articolul 10, alineatul 1 din Legea contabilității Nr. 82/1991 republicată, răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității revine administratorului, ordonatorului de credite sau altei persoane care are obligația gestionării unității respective.

În calitate de vicepreședinte și director financiar al Raiffeisen Bank S.A.- societate-mamă, conform articolului 31 din Legea Contabilității Nr. 82/1991 republicată, îmi asum răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate la data de 31 decembrie 2019 și confirm că:

a) politicile contabile utilizate la întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate la data de 31 decembrie 2019 sunt în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, care impune ca aceste situații financiare consolidate și separate să fie conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană;

b) situațiile financiare consolidate și separate întocmite la data de 31 decembrie 2019 oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a rezultatului global, a situației modificărilor capitalurilor proprii, a situației fluxurilor de trezorerie și a notelor aferente referitoare la activitatea desfășurată în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, care impun ca aceste situații financiare consolidate și separate să fie conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană.

Mihail Ion

Vicepreședinte & Director financiar

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre actionarii Raiffeisen Bank S.A.

Raport asupra auditului situatiilor financiare consolidate si individuale

Opinia

Am auditat situatiile financiare consolidate si individuale ale Raiffeisen Bank S.A. („Banca”) cu sediul social in Calea Floreasca nr. 246C, sector 1, Bucuresti, Romania, identificata prin codul unic de inregistrare fiscala RO 361820, care cuprind situatia consolidata si individuala a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2019, situatia consolidata si individuala a contului de profit si pierdere, situatia consolidata si individuala a rezultatului global, situatia consolidata si individuala a modificarilor capitalului propriu si situatia consolidata si individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte informatii explicative.

In opinia noastra, situatiile financiare consolidate si individuale anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare consolidate si individuale a Bancii la data de 31 decembrie 2019, ca si a performantei financiare consolidate si individuale si a fluxurilor consolidate si individuale de trezorerie ale acesteia pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile institutiilor de credit, cu modificarile si clarificarile ulterioare.

Bazele opiniei

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA), Regulamentului (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European si al Consiliului din 16 aprilie 2014 („Regulamentul (UE) nr. 537/2014”) si Legii nr.162 /2017 („Legea 162/2017”). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Banca conform Codului International de etica al profesionistilor contabili (inclusiv standardele internationale de independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA), conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Romania, inclusiv Regulamentul (UE) nr. 537/2014 si Legea 162/2017, si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

Aspecte cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare consolidate și individuale din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare consolidate și individuale în ansamblu, și în formarea opiniei noastre asupra acestora, și nu emitem o opinie separată cu privire la aceste aspecte cheie.

Pentru fiecare aspect de mai jos am prezentat o descriere a modului în care a fost abordat în auditul nostru, în acel context.

Am îndeplinit responsabilitățile descrise în secțiunea „Responsabilitățile auditorului pentru auditul situațiilor financiare” din raportul nostru, inclusiv în legătură cu aceste aspecte cheie. În consecință, auditul nostru a inclus efectuarea procedurilor gândite să răspundă evaluării noastre privind riscul de erori semnificative în cadrul situațiilor financiare consolidate și individuale. Rezultatele procedurilor noastre de audit, inclusiv ale procedurilor efectuate pentru a aborda aspectele de mai jos, constituie baza pentru opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare consolidate și individuale anexate.

Aspect cheie de audit

Deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienței

Evaluarea de către conducere a indiciilor de depreciere și determinarea Pierderilor Așteptate din Credite și Avansuri acordate clienței este un proces complex care presupune utilizarea raționamentului profesional. O astfel de evaluare este în mod inerent incertă, presupunând predicția condițiilor macroeconomice viitoare în mai multe scenarii, precum și o evaluare a Riscului de nerambursare, a Pierderii în caz de nerambursare și a Expunerii la momentul nerambursării utilizând modele bazate pe o serie de date istorice și tehnici cantitative. Foarte importante sunt definirea și probabilitățile aferente scenariului Pesimist precum și a celui Optimist și impactul acestora asupra estimării Pierderilor Așteptate din Credite.

Efectul potențial al aspectelor menționate mai sus este un grad ridicat de incertitudine al estimării Pierderilor Așteptate din Credite, cu un număr ridicat de rezultate plauzibile care pot fi semnificativ diferite de estimarea actuală a Ajustărilor pentru deprecierea creditelor.

Notele 3j, 5 și 21 la situațiile financiare consolidate și individuale prezintă mai multe informații privind estimarea ajustării pentru pierderi din credite și avansuri acordate clienței.

Având în vedere importanța creditelor și avansurilor acordate clienței (reprezentând 62.92% din activele totale consolidate și 62.88% din activele totale individuale ale Bancii), acesta este considerat un aspect-cheie de audit.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, evaluarea metodologiei Bancii referitoare la identificarea indiciilor de depreciere si determinarea pierderilor asteptate din credite, inclusiv guvernanta privitoare la exercitarea rationamentelor profesionale cele mai importante. Acestea includ si determinarea scenariilor macroeconomice si a ponderilor aferente, criteriile de determinare a Stadiului creditelor si modelele pentru determinarea parametrilor de risc de credit, precum Probabilitatea de nerambursare, Pierderea in caz de nerambursare si Expunerea la momentul nerambursarii.

Am evaluat de asemenea proiectarea si eficacitatea operationala a controalelor interne privitoare la monitorizarea calitatii creditelor si avansurilor acordate clientilor si a celor privitoare la determinarea ajustarilor pentru pierderi, inclusiv a celor privind sistemele relevante si calitatea datelor care au stat la baza calculelor.

Am examinat revizuirea de catre conducere a scenariilor macroeconomice si am evaluat rezonabilitatea scenariilor si a ponderilor aferente.

Pentru ajustarea de pierdere a creditelor depreciate evaluate la nivel individual analiza noastra s-a concentrat pe creditele cu un impact potential mare asupra situatiilor financiare consolidate si individuale si a avut in vedere ipotezele cheie care au stat la baza identificarii si cuantificarii deprecierei, cum sunt cele privind estimarea fluxurilor de numerar asteptate, inclusiv cele privind valoarea realizabila a garantiilor si estimarile de recuperare in caz de nerambursare. In acest sens am comparat cu informatiile de piata disponibile utilizand experienta noastra profesionala in domeniu. Specialistii nostri in evaluare au fost implicati, dupa caz, in procedurile noastre de audit.

Pentru pierderile asteptate din credite evaluate colectiv fie in Stadiul 1, 2 sau 3 am testat modelele pentru cei mai importanti parametri de risc implicand specialistii nostri in riscul de credit, am refacut incadrarea in Stadii si am recalculat pierderile asteptate din credite.

De asemenea, am analizat caracterul adecvat al informatiilor prezentate de Banca in situatiile financiare consolidate si individuale cu privire la expunerea la riscul de credit.

Aspect cheie de audit

Provizioane pentru litigii si alte riscuri

Determinarea provizioanelor pentru litigii si alte riscuri este un proces de estimare ce implica in mare masura utilizarea rationamentului profesional si, de aceea, exista un risc inherent ca provizioanele inregistrate sa difere semnificativ de iesirile efective de resurse economice din anii ulteriori. Principalele aspecte pentru care managementul a exercitat rationamentul profesional sunt disputele si litigiile legate de protectia consumatorilor, alte neintelegeri cu clientii, controlul Curtii de Conturi la subsidiara Bancii si controlul autoritatilor fiscale. Nota 36 si 41 (iii) si 28 (i) din situatiile financiare consolidate si individuale prezinta mai multe informatii privind estimarea lor. Avand in vedere incertitudinile inerente privind rezultatul final al litigiilor si disputelor in curs

sau potientiale, conducerea aplica rationamentul profesional si utilizeaza estimari in determinarea sumelor de provizionat.

Provizioanele pentru litigii si alte riscuri sunt semnificative pentru auditul nostru pentru ca procesul de evaluare este complex si presupune exercitarea rationamentului profesional, si pentru ca pierderile potientiale sunt semnificative

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile noastre de audit s-au axat pe rationamente si estimari care ar putea genera erori semnificative sau care ar putea fi afectate de subiectivitatea conducerii:

- Am realizat o intelegere detaliata a modului in care Banca identifica si determina provizioanele pentru litigii si alte riscuri si respectiv a fluxului de documentare implicat si am evaluat proiectarea controalelor aferente;
- Am revizuit minutele sedintelor Consiliului de Supraveghere si ale Directoratului, ca si a altor comitete, pentru a obtine o intelegere a tuturor aspectelor legale si ale altor aspecte de risc;
- Am discutat cu conducerea si cu departamentul juridic al Bancii pentru a intelege situatia fiecarui litigiu sau dispute semnificative si evaluarea conducerii privind pierderea potentiala;
- Am evaluat principiile si ipotezele folosite de conducere pentru a estima valoarea provizioanelor pentru litigii;
- Am examinat caracteristicile litigiilor si disputelor curente si potientiale si am evaluat caracterul adecvat al provizioanelor avand in vedere ipotezele Bancii;
- Expertii nostri fiscali si juridici au fost implicati, dupa caz, in analiza si coroborarea informatiilor si ipotezelor folosite la determinarea provizioanelor si a datoriilor contingente, tinand cont de cerintele legale relevante;
- Am obtinut confirmari scrise de la consilierii juridici externi si le-am comparat opiniile cu ipotezele si evaluarea conducerii privind impactul in situatiile financiare; am evaluat competentele, obiectivitatea si independenta consultantilor externi ai Bancii;
- De asemenea, am evaluat caracterul adecvat al informatiilor prezentate de Banca in situatiile financiare referitoare la provizioanele pentru riscuri si litigii.

Aspect cheie de audit

Tehnologia informatiei (IT) si sistemele relevante pentru raportarea financiara

O parte semnificativa a operatiunilor Bancii si a procesului de raportare financiara se bazeaza pe sisteme IT ce presupun procese si controale automatizate asupra capturarii, stocarii si procesarii informatiei. O componenta importanta a acestui sistem de control intern presupune existenta si aderarea la procese si controale de acces al utilizatorului si de management al modificarilor cu caracter adecvat. Aceste controale sunt in special importante pentru ca asigura ca accesul si modificarile asupra sistemelor si datelor IT sunt efectuate de persoane autorizate intr-un mod adecvat.

Mediul IT al Bancii este complex, având un număr semnificativ de sisteme și baze de date interconectate. Dat fiind gradul ridicat de automatizare a proceselor relevante pentru raportarea financiară și data fiind complexitatea mediului IT al Bancii, o mare parte a procedurilor de audit s-a concentrat asupra acestui aspect. De aceea considerăm că acest domeniu reprezintă un aspect-cheie de audit.

Modul în care a fost adresat aspectul cheie de audit

Ne-am axat procedurile de audit pe acele sisteme și controale IT care sunt semnificative pentru procesul de raportare financiară. Deoarece procedurile de audit asupra sistemelor IT necesită o pregătire specifică, am implicat specialiștii noștri IT în efectuarea procedurilor de audit.

Auditul nostru a inclus, printre altele, următoarele proceduri:

- Înțelegerea și evaluarea mediului de control IT în ansamblu și a controalelor existente, inclusiv a celor care se referă la accesul la sisteme și date, precum și la modificarea sistemelor IT. Am particularizat abordarea de audit în funcție de importanța sistemului pentru raportarea financiară;
- Am testat eficacitatea operării controalelor privind acordarea drepturilor de acces pentru a determina dacă doar utilizatorii desemnați aveau posibilitatea de a crea, modifica sau șterge conturi de utilizatori pentru aplicațiile relevante;
- Am testat eficacitatea operării controalelor legate de dezvoltarea și modificarea aplicațiilor pentru a determina dacă acestea sunt autorizate, testate și implementate în mod corespunzător;
- Am evaluat și testat eficacitatea proiectării și operării controalelor încorporate în aplicații IT și a celor dependente de aplicații IT din procesele relevante pentru auditul nostru.

Alte informații

Alte informații includ Raportul Directoratului, care include și declarația nefinanciară și Raportul Anual, dar nu includ situațiile financiare consolidate și individuale și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Am obținut Raportul Directoratului înainte de data raportului nostru de audit, și ne așteptăm să obținem Raportul Anual ulterior acestei date. Conducerea este responsabilă pentru alte informații.

Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare nu acoperă alte informații și nu exprimăm nicio formă de concluzie de asigurare asupra acestora.

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare consolidate și individuale, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare consolidate și individuale sau cunostintele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

Responsabilitatea conducerii si a persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare

Conducerea Bancii are responsabilitatea intocmirii si prezentarii fidele a situatiilor financiare consolidate si individuale in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile institutiilor de credit, cu modificarile si clarificarile ulterioare, si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare consolidate si individuale care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

La intocmirea situatiilor financiare, conducerea este responsabila sa evalueze abilitatea Bancii de a-si desfasura activitatea conform principiului continuitatii activitatii si sa prezinte, daca este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activitatii si folosirea principiului continuitatii activitatii, mai putin in cazul in care conducerea intentioneaza sa lichideze Banca sau sa ii inceteze activitatea sau nu are nicio alternativa reala decat sa procedeze astfel.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiara a Bancii.

Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare consolidate si individuale, luate in ansamblu, nu contin denaturari semnificative cauzate de eroare sau fraudă si de a emite un raport de audit care sa includa opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, insa nu este o garantie ca un audit desfasurat in conformitate cu standardele ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de fraudă fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, atat la nivel individual sau luate in ansamblu, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor luate in baza acestor situatii financiare consolidate si individuale.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:

- Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare consolidate si individuale, cauzate fie de fraudă fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.
- Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al Bancii.

- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și rezonabilitatea estimărilor contabile și a prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Concluzionăm asupra caracterului adecvat al utilizării de către conducere a principiului continuității activității, și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Bancii de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția, în raportul de audit, asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare consolidate și individuale sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probe de audit obținute până la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina ca Banca să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare consolidate și individuale, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare consolidate și individuale reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
- Obținem suficiente probe de audit adecvate cu privire la informațiile financiare ale entităților sau activităților din cadrul grupului pentru a exprima o opinie asupra situațiilor financiare consolidate. Suntem responsabili pentru îndrumarea, supravegherea și efectuarea auditului la nivelul grupului. Suntem singurii responsabili pentru opinia noastră de audit.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate și programarea în timp a auditului, precum și constatarile semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului nostru.

De asemenea, prezentăm persoanelor responsabile cu guvernanta o declarație cu privire la conformitatea noastră cu cerințele etice privind independența și le comunicăm toate relațiile și alte aspecte care pot fi considerate, în mod rezonabil, ca ar putea să ne afecteze independența și, unde este cazul, măsurile de siguranță aferente.

Dintre aspectele pe care le comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, stabilim acele aspecte care au avut cea mai mare importanță în cadrul auditului asupra situațiilor financiare consolidate și individuale din perioada curentă și, prin urmare, reprezintă aspecte cheie de audit.

Raport cu privire la alte cerinte legale si de reglementare

Raportare asupra unor informatii, altele decat situatiile financiare si raportul nostru de audit asupra acestora

Pe langa responsabilitatile noastre de raportare conform standardelor ISA si descrise in sectiunea „Alte informatii”, referitor la Raportul Directoratului, noi am citit Raportul Directoratului si raportam urmatoarele:

- a) in Raportul Directoratului nu am identificat informatii care sa nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informatiile prezentate in situatiile financiare consolidate si individuale pentru anul incheiat la data de 31 decembrie 2019, atasate;
- b) Raportul Directoratului, identificat mai sus, include, sub toate aspectele semnificative, informatiile cerute de Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile institutiilor de credit, cu modificarile si clarificarile ulterioare, Anexa 1, punctele 11-14, respectiv punctele 37-38;
- c) pe baza cunostintelor noastre si a intelegerii dobandite in cursul auditului situatiilor financiare consolidate si individuale intocmite pentru anul incheiat la data de 31 decembrie 2019 cu privire la Banca si la mediul acesteia, nu am identificat informatii eronate semnificativ prezentate in Raportul Directoratului.

Alte cerinte privind cuprinsul raportului de audit conform Regulamentului (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European si al Consiliului

Numirea si aprobarea auditorului

Am fost numiti auditori ai Bancii de catre Adunarea Generala a Actionarilor la data de 2 mai 2018 pentru a audita situatiile financiare consolidate si individuale aferente exercitiilor financiare care se incheie la 31 decembrie 2018 pana la 31 decembrie 2020. Durata totala de misiune continua, inclusiv reinnoirile (prelungirea perioadei pentru care am fost numiti initial) si renumirile anterioare drept auditori, a fost de 8 ani, acoperind exercitiile financiare incheiate la 31 decembrie 2012 pana la 31 decembrie 2019.

Consecventa cu raportul suplimentar adresat Comitetului de Audit

Opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare consolidate si individuale exprimata in acest raport este in concordanta cu raportul suplimentar adresat Comitetului de Audit al Bancii, pe care l-am emis in data de 23 martie 2020.

Servicii non-audit

Nu am furnizat Bancii servicii non-audit interzise mentionate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European si al Consiliului si ramanem independenti fata de Banca in derularea auditului.

Nu am furnizat Bancii si entitatilor controlate de aceasta alte servicii decat cele de audit statutar si cele prezentate in situatiile financiare consolidate si individuale.

In numele,

Ernst & Young Assurance Services SRL
Bd. Ion Mihalache 15-17, etaj 21, Bucuresti, Romania
Inregistrat in Registrul Public electronic cu nr. FA77

Nume Auditor / Partener: Alina Dimitriu
Inregistrat in Registrul Public electronic cu nr. AF1272
Bucuresti, Romania

Autoritatea pentru Supravegherea Publică a
Activității de Audit Statutar (ASPAAS)
Firma de audit: ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES S.R.L.
Registrul Public Electronic: FA77

Autoritatea pentru Supravegherea Publică a
Activității de Audit Statutar (ASPAAS)
Auditor financiar: Dimitriu Alina
Registrul Public Electronic: AF1272

27 martie 2020

Mii RON	Nota	Grup		Banca	
		2019	2018	2019	2018
Venituri din dobânzi		1.920.841	1.675.119	1.870.946	1.632.586
Cheltuieli cu dobânzile		-161.537	-141.857	-151.804	-132.613
Venituri nete din dobânzi	8	1.759.304	1.533.262	1.719.142	1.499.973
Venituri din speze și comisioane		835.416	839.743	783.371	817.665
Cheltuieli cu speze și comisioane		-251.674	-200.612	-249.609	-201.174
Venituri nete din speze și comisioane	9	583.742	639.131	533.762	616.491
Venituri nete din tranzacționare	10	332.812	358.043	332.727	357.988
Câștiguri nete aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	40.300	38.811	39.619	38.481
Câștiguri nete din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global		4.054	480	4.053	480
Câștiguri nete din contabilitatea de acoperire		34	145	34	145
Alte venituri operaționale	11	25.693	26.529	29.709	31.873
Venituri operaționale		2.745.939	2.596.401	2.659.046	2.545.431
Cheltuieli operaționale	12	-948.222	-754.116	-930.404	-742.654
Cheltuieli salariale	13	-608.021	-599.863	-581.770	-577.172
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	14	-176.429	-176.124	-187.040	-174.546
Fond comercial negativ		7.204	0	0	0
Câștiguri din participații în filiale, entități asociate și asocieri în participație	25	1.909	1.027	0	0
Profit înainte de impozitare		1.022.380	1.067.325	959.832	1.051.059
Cheltuiala cu impozitul pe profit	15,16	-187.670	-173.536	-180.377	-169.972
Profitul net al exercițiului financiar		834.710	893.789	779.455	881.087
Elemente care pot fi reclasificate în profit sau pierdere					
Câștiguri nete din evaluarea instrumentelor de datorie evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global		7.321	21.319	7.132	21.121
Impozit pe venit aferent pozițiilor de mai sus		-1.171	-3.408	-1.141	-3.377
Elemente care nu vor fi reclasificate în profit sau pierdere					
Modificări de valoare justă aferente instrumentelor de capital evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global		13.123	7.872	13.123	7.872
Impozit pe venit aferent poziției de mai sus		-2.100	-683	-2.100	-683
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare		851.883	918.889	796.469	906.020

Situația consolidată și separată a rezultatului global trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate, parte integrantă a acestora, prezentate în continuare.

Situațiile financiare consolidate și separate au fost aprobate de Directorat în data de 23 martie 2020 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Mihail Ion
Vicepreședinte & Director financiar

Roxana - Maria Apostol
Director contabilitate

Mii RON	Nota	Grup		Banca	
		31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Active					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	6.506.880	7.197.230	6.506.056	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	207.307	437.854	201.002	435.126
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	8.843	8.620	8.843	8.620
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	402.931	299.045	402.931	298.926
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	363.525	380.228	343.625	368.508
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	22	2.398.161	3.204.307	2.326.371	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	61.902	48.023	61.902	48.023
Investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate	25	17.780	24.980	97.953	105.349
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	27.593.634	26.144.360	26.961.414	25.389.969
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	27	3.204	1.124	3.204	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	24	4.952.776	2.333.367	4.674.232	2.308.071
Creanțe privind impozitul pe profit curent		365	0	0	0
Alte active	28	495.663	302.939	456.471	278.543
Creanțe privind impozitul amânat	29	21.175	28.071	18.334	26.444
Imobilizări corporale	30	588.570	203.274	586.246	201.117
Imobilizări necorporale	31	233.512	181.115	230.140	178.461
Total active		43.856.228	40.794.537	42.878.724	40.049.810
Datorii					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	15.091	18.322	15.091	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	25.304	7.478	25.304	7.478
Depozite de la bănci	32	308.670	536.070	308.670	536.070
Depozite de la clienți	33	36.108.826	33.051.203	35.802.310	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	512.962	809.898	42.269	108.274
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	27	3.497	1.433	3.497	1.433
Datorii privind impozitul pe profit curent		7.413	84.677	5.207	84.048
Alte datorii	35	914.721	599.416	903.597	593.522
Obligațiuni emise	34	480.617	512.458	480.617	516.179
Datorii subordonate	34	408.645	855.678	408.645	855.678
Provizioane	36	239.777	133.681	188.524	131.308
Total datorii		39.025.523	36.610.314	38.183.731	35.945.885
Capitaluri proprii					
Capital social	37	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Alte elemente de capitaluri	38	238.599		238.599	
Rezultat reportat		3.112.004	2.721.294	2.976.706	2.641.251
Alte rezerve	39	280.102	262.929	279.688	262.674
Total capitaluri proprii		4.830.705	4.184.223	4.694.993	4.103.925
Total datorii și capitaluri proprii		43.856.228	40.794.537	42.878.724	40.049.810

Situația consolidată și separată a poziției financiare trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate, parte integrantă a acestora, prezentate în continuare.

Situațiile financiare consolidate și separate au fost aprobate de Directorat în data de 23 martie 2020 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Mihail Ion
Vicepreședinte & Director financiar

Roxana - Maria Apostol
Director contabilitate

Grup

Mii RON

	Capital Social	Alte elemente de capitaluri	Alte rezerve	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2018	1.200.000	0	237.829	2.079.505	3.517.334
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	0	893.789	893.789
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	25.100	0	25.100
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	25.100	893.789	918.889
Distribuirea de dividende	0	0	0	-252.000	-252.000
Sold la 31 decembrie 2018	1.200.000	0	262.929	2.721.294	4.184.223
Sold la 1 ianuarie 2019	1.200.000	0	262.929	2.721.294	4.184.223
Emisiuni de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (Nota 43)		238.599			238.599
Profitul net al exercițiului financiar	0	0		834.710	834.710
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	17.173		17.173
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	17.173	834.710	851.883
Distribuirea de dividende	0	0	0	-444.000	-444.000
Sold la 31 decembrie 2019	1.200.000	238.599	280.102	3.112.004	4.830.705

Banca

Mii RON

	Capital Social	Alte elemente de capitaluri	Alte rezerve	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2018	1.200.000	0	237.741	2.012.164	3.449.905
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	0	881.087	881.087
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	24.933	0	24.933
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	24.933	881.087	906.020
Distribuirea de dividende	0	0	0	-252.000	-252.000
Sold la 31 decembrie 2018	1.200.000	0	262.674	2.641.251	4.103.925
Sold la 1 ianuarie 2019	1.200.000	0	262.674	2.641.251	4.103.925
Emisiuni de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (Nota 43)		238.599	0	0	238.599
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	0	779.455	779.455
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	17.014	0	17.014
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	17.014	779.455	796.469
Distribuirea de dividende	0	0	0	-444.000	-444.000
Sold la 31 decembrie 2019	1.200.000	238.599	279.688	2.976.706	4.694.993

Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate prezentate în continuare.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

Mii RON	Nota	Grup		Banca	
		2019	2018	2019	2018
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare					
Profitul net al exercițiului		834.710	893.789	779.455	881.087
Ajustări pentru elementele nemonetare:					
Cheltuiala cu amortizarea	12	230.119	117.313	228.379	115.870
Pierdere netă din deprecierea activelor financiare -venitul aferent recuperărilor nu este inclus	14	267.836	256.640	278.625	254.582
Fond comercial negativ	25	-7.204	0	0	0
Partea Grupului din câștigul entităților afiliate și asocierilor în participație	25	-1.909	-1.027	0	0
Pierdere din vânzarea imobilizărilor corporale și necorporale		31.397	21.475	27.040	21.310
Cheltuieli nete din provizioane pentru litigii și alte provizioane	11,12	96.379	10.258	94.596	10.451
Cheltuieli cu impozitul pe profit	15,16	187.670	173.536	180.377	169.972
Câștiguri nete aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	-40.300	38.811	-39.619	38.481
Alte ajustări din reevaluarea la valoarea justă		17.603	-30.998	17.603	-30.399
Venituri nete din dobânzi	8	-1.759.304	-1.533.262	-1.719.142	-1.499.973
Pierderi din diferențe de curs nerealizate		5.178	24.238	5.178	24.327
Venituri din dividende	11	-1.665	-2.014	-7.460	-8.373
Profit din exploatare înainte de variația activelor și datoriilor din exploatare		-139.490	-108.863	-154.968	-99.627
Variația activelor din exploatare:					
(Creșterea)/Descreșterea activelor financiare deținute pentru tranzacționare și a derivatelor deținute pentru managementul riscului		-103.886	-212.747	-104.005	-212.151
(Creșterea)/Descreșterea creditelor și avansurilor acordate băncilor evaluate la cost amortizat		437	43.644	-3.314	40.117
(Creșterea) creditelor și avansurilor acordate clienților evaluate la cost amortizat		-1.434.043	-4.630.406	-1.693.189	-4.600.568
Descreșterea titlurilor de datorie evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere		0	1.017.856	0	1.000.267
(Creșterea) titlurilor de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		869.654	-256.797	885.038	-257.228
(Creșterea) titlurilor de datorie evaluate la cost amortizat		-2.320.982	-1.014.854	-2.301.547	-1.011.026
(Creșterea) altor active		-206.938	-38.001	-195.015	-28.428
Încasări în numerar din vânzarea portofoliului de credite	14	91.407	82.035	91.586	81.555
Variația datoriilor din exploatare:					
(Descreșterea) datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare		-3.231	-10.969	-3.231	-11.281
Creșterea/(Descreșterea) depozitelor de la bănci		-227.400	27.386	-227.400	27.386
Creșterea depozitelor de la clienți		2.681.001	3.276.360	2.703.978	3.277.981
Creșterea altor datorii		-32.263	62.740	-34.426	61.487
Impozitul pe profit plătit		-261.637	-126.293	-255.098	-122.351
Dobândă plătită		-159.803	-140.022	-150.070	-149.259
Dobândă încasată		1.696.290	1.635.366	1.646.395	1.611.312
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare		449.116	-393.565	204.734	-391.814
Activități de investiții					
Încasări în numerar din vânzarea imobilizărilor corporale		375	22.962	375	19.823
Achiziții de imobilizări corporale	30	-149.447	-58.133	-144.122	-56.740
Achiziții de imobilizări necorporale	31	-140.895	-81.844	-139.238	-80.536
Încasări din instrumente de capital	25	-9.471	0	0	0
Creșterea investițiilor în instrumente de capital	23	0	0	-9.471	0
Încasări din vânzarea instrumentelor de capital		9	0	9	0
Dividende încasate		1.665	2.014	7.460	8.403
Fluxuri de numerar utilizate în activitatea de investiții		-297.764	-115.001	-284.987	-109.050

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

<i>Mii RON</i>	Nota	Grup		Banca	
		2019	2018	2019	2018
Activități de finanțare					
Numerar din împrumuturi de la alte bănci		191.172	116.598	191.172	116.598
Rambursări de împrumuturi de la alte bănci		-297.023	-122.083	-66.092	-132.395
Răscumpărări de obligațiuni emise		480.617	0	480.617	0
Răscumpărări de titluri de valoare		-512.458	0	-516.179	0
Rambursări de împrumuturi subordonate		-640.287	-116.598	-640.287	-116.598
Încasări din emisiunea de instrumente incluse în fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	43	238.599	0	238.599	0
Dividende plătite	37	-444.000	-252.000	-444.000	-252.000
Plăți reprezentând datoria de leasing	36	-92.181	0	-92.181	0
Fluxuri de numerar din activități de finanțare		-1.075.561	-374.083	-848.351	-384.395
(Descresștere) netă a numerarului și echivalentelor de numerar		-924.209	-882.649	-928.604	-885.259
Numerar și echivalente numerar la 1 ianuarie		7.633.895	8.516.544	7.631.159	8.516.418
Numerar și echivalente numerar la 31 decembrie		6.709.686	7.633.895	6.702.555	7.631.159

Analiza numerarului și echivalentelor de numerar

<i>Mii RON</i>	Nota	Grup		Banca	
		2019	2018	2019	2018
Numerarul și echivalentele de numerar sunt compuse din:					
Numerar în casierie	17	2.701.387	4.235.697	2.700.563	4.235.689
Disponibilități la Banca Centrală	17	3.805.493	2.961.533	3.805.493	2.961.533
		6.506.880	7.197.230	6.506.056	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor – maturitate mai mică de 3 luni		202.806	436.665	196.499	433.937
Numerar și echivalente numerar în situația fluxurilor de trezorerie		6.709.686	7.633.895	6.702.555	7.631.159

Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate prezentate în paginile următoare, care fac parte integrantă din situațiile financiare consolidate și separate.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

1. ENTITATEA RAPORTOARE

Raiffeisen Bank SA ("Banca") și-a început activitatea la data de 1 iulie 2002, în urma fuziunii prin absorbție a Raiffeisen Bank România SA de către Banca Agricolă Raiffeisen SA, prin emisiune de acțiuni. Fuziunea dintre cele două bănci s-a finalizat la data de 30 iunie 2002 cu scopul de a alinia operațiunile Grupului Raiffeisen în România.

Banca este autorizată de Banca Națională a României să desfășoare activități bancare. Sediul social se află în Clădirea Sky Tower, Calea Floreasca, nr. 246 C, sector 1, București, România.

Situațiile financiare consolidate și separate ale Băncii pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2019 cuprind Banca și subsidiarele sale (denumite în continuare "Grupul").

Activitățile de bază ale Grupului sunt reprezentate de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice, servicii și activități de investiții, leasing și gestiune a activelor financiare.

Obiectul principal de activitate al Băncii este reprezentat de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice. Serviciile oferite includ: deschideri de cont curent, plăți interne și internaționale, operațiuni de schimb valutar, acordarea de finanțări pentru nevoi operaționale, finanțări pe termen mediu, garanții bancare, acreditive. Grupul oferă, de asemenea, servicii de consultanță financiară pentru întreprinderile mici și mijlocii care operează pe teritoriul României, servicii de leasing financiar, servicii de economisire-credite în sistem locativ și servicii de gestiunea activelor financiare. Grupul își desfășoară activitatea atât prin intermediul sediului central din București cât și prin intermediul rețelei sale de 351 de agenții la 31.12.2019 (2018: 419 agenții).

Banca este administrată în sistem dualist de un Consiliu de Supraveghere format din 9 membri și un Directorat format din 7 membri.

Membrii Consiliului de Supraveghere la 31 decembrie 2019 sunt:

- Johann Strobl – Președinte
- Martin Grüll – Vicepreședinte
- Andreas Gschwenter – Membru
- Hannes Mösenbacher – Membru
- Peter Lennkh – Membru
- Anca Ileana Ioan – Membru independent
- Ana Maria Mihaescu – Membru independent
- Lukasz Janusz Januszewski – Membru
- Andrii Stepanenko – Membru

Componența Directoratului la 31 decembrie 2019 este următoarea:

- Steven van Groningen – Președinte
- Cristian Sporiș – Vicepreședinte, coordonator Divizia Corporații
- James D. Stewart, Jr. – Vicepreședinte, coordonator Divizia Trezorerie și Piețe de Capital
- Bogdan Popa – Vicepreședinte, coordonator Divizia Operațiuni și IT
- Vladimir Kalinov – Vicepreședinte, coordonator Divizia Retail
- Mircea Busuioceanu – Vicepreședinte, coordonator Divizia Risc
- Mihail Ion – Vicepreședinte, coordonator Divizia Control Financiar și Contabilitate

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Ștampilă pentru identificare

2. BAZELE ÎNTOCMIRII

a) Declarație de conformitate

Situațiile financiare consolidate și separate au fost întocmite în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare, care impune ca aceste situații financiare să fie întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană (denumite în continuare „IFRS”). Evidențele contabile ale Băncii sunt menținute în RON, în conformitate cu legislația contabilă din România precum și cu reglementările bancare în vigoare emise de Banca Națională a României.

Începând cu anul 2012 Banca Națională a României a emis reglementări prin care IFRS devin bază a contabilității pentru instituțiile de credit. Astfel evidențele contabile ale Băncii și ale Raiffeisen Banca pentru Locuințe sunt armonizate, în toate aspectele semnificative, cu aceste standarde.

Subsidiarele, entitățile asociate și asocierile în participație non-bancare își întocmesc situațiile financiare în conformitate cu legislația contabilă din România precum și cu reglementările bancare în vigoare emise de către Banca Națională a României („conturi statutare”), cu excepția ICS Raiffeisen Leasing S.R.L., care își întocmește situațiile financiare în conformitate cu legislația contabilă a Republicii Moldova.

Aceste conturi au fost retratate pentru a reflecta diferențele existente între conturile statutare și IFRS. În mod corespunzător, conturile statutare au fost ajustate, în cazul în care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situații financiare, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

b) Bazele evaluării

În aceste situații financiare, Grupul a aplicat IFRS 16 „Leasing” și Interpretarea IFRIC 23 „Incertitudini în privința tratamentelor impozitului pe profit”. Natura și efectul modificărilor ca urmare a adoptării acestui nou standard de contabilitate și interpretare sunt descrise mai jos.

Mai multe alte modificări se aplică pentru prima dată în 2019, dar nu au un impact asupra situațiilor financiare ale Grupului, precum: IFRS 9 „Funcții de plată anticipată cu compensație negativă (amendament)”, IAS 28 „Interesele pe termen lung în asociați și asocieri în participație (amendamente)”, IAS 19, „Modificarea planului, reducerea sau decontarea (modificări)”, „Îmbunătățirile anuale ale ciclului IFRS 2015 - 2017”.

IFRS 16 „Leasing” înlocuiește IAS 17 „Leasing”, IFRIC 4 „Determinarea măsurii în care un angajament conține un contract de leasing”, SIC-15 „Leasing operațional - stimulente” și SIC-27 „Evaluarea substanței tranzacțiilor care implică forma legală a unui leasing”. Standardul stabilește principiile pentru recunoașterea, măsurarea, prezentarea și prezentarea contractelor de închiriere pentru ambele părți la un contract, adică clientul („locatar”) și furnizorul („locator”). Noul standard solicită locatarilor să recunoască majoritatea leasingului în situațiile financiare. Locatarii au un model de contabilitate unic pentru toate contractele de închiriere, cu anumite excepții.

Contabilitatea locatorilor este în mare parte neschimbată față de IAS 17. Locatorii vor continua să clasifice închirierile drept contracte de leasing operațional sau financiar folosind principii similare ca în IAS 17. Prin urmare, IFRS 16 nu a avut un impact pentru contractele de leasing în care Grupul este locator.

IFRS 16 – natura și efectul modificărilor

Grupul a adoptat IFRS 16 folosind metoda retrospectivă modificată de implementare la data tranziției la 1 ianuarie 2019. În cadrul acestei metode, standardul este aplicat retrospectiv cu efectul cumulativ al aplicării standardului recunoscut la data tranziției. Grupul a ales să utilizeze o abordare practică la data tranziției pentru a nu stabili dacă un contract este de, sau conține închiriere la 1 ianuarie 2019. În schimb, Grupul a aplicat standardul numai contractelor care au fost identificate anterior ca fiind contracte de închiriere care aplică IAS 17 și IFRIC 4 la data inițială.

2. BAZELE ÎNTOCMIRII (continuare)

În cadrul Grupului nu a existat anterior leasing clasificat ca leasing financiar.

Înainte de adoptarea IFRS 16, Grupul a clasificat fiecare dintre contractele de leasing (în calitate de locatar) la data începerii drept contract de leasing financiar sau de leasing operațional. Nota 3 h) *Plăți de leasing* pentru detaliază politica contabilă înainte de 1 ianuarie 2019.

Grupul are contracte de închiriere pentru diverse agenții. Grupul a recunoscut activele privind dreptul de utilizare și datoriile din închiriere pentru acele închirieri clasificate anterior ca leasing operațional, cu excepția închirierilor pe termen scurt și a leasingului de active cu valoare scăzută. Activele privind dreptul de utilizare au fost recunoscute pe baza sumei egale cu datoriile de închiriere, ajustate cu valoarea plăților în avans și a plăților acumulate legate de leasing recunoscute anterior. Datoriile din leasing au fost recunoscute pe baza valorii actualizate a plăților viitoare de leasing, actualizate folosind rata de împrumut incrementală la data tranziției.

Grupul a aplicat, de asemenea, instrumentele practice disponibile prin care:

- A utilizat o rată de discount unică pentru un portofoliu de contracte de leasing cu caracteristici rezonabil similare;
- S-a bazat pe evaluarea sa dacă contractele de leasing sunt oneroase imediat înainte de data aplicării inițiale;
- A aplicat excepții în cazul închirierilor pe termen scurt pentru contractele de leasing cu termenul de închiriere care se încheie în termen de 12 luni de la data tranziției;
- A exclus costurile directe inițiale din cuantificarea dreptului de utilizare la data aplicării inițiale;
- A folosit analiza retrospectivă pentru a determina termenul de închiriere în cazul contractelor cu opțiuni de extindere sau de încetare a contractului de închiriere.

Pe baza celor de mai sus, la 1 ianuarie 2019 Grupul a recunoscut:

- Active reprezentand dreptul de utilizare de 408.866 mii RON au fost înregistrate și prezentate în situația poziției financiare;
- Datorii de leasing de 392.155 mii RON au fost înregistrate și prezentate în situația poziției financiare;
- Adoptarea IFRS 16 nu a avut niciun impact asupra rezultatului reportat al Grupului și niciun impact asupra CET1.

Datoriile din leasing de la 1 ianuarie 2019 pot fi reconciliate cu angajamentele de leasing operațional la 31 decembrie 2018, după cum urmează:

	Group	Bank
<i>Mii RON</i>		
Angajamente de leasing operațional la 31 decembrie 2018	447.127	437.768
Rata medie ponderată incremental de finanțare la 1 ianuarie 2019	0.97%	0.97%
Angajamente de leasing operațional discountate la 1 ianuarie 2019	400.539	392.155
Angajamente legate de închirieri pe termen scurt	-8.384	0
Datorii din leasing la 1 ianuarie 2019	392.155	392.155

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

2. BAZELE ÎNTOCMIRII (continuare)

i) IFRIC 23 – natura și efectele modificărilor

Interpretarea IFRIC 23 „incertitudini în privința tratamentelor impozitului pe profit” se referă la contabilitatea impozitelor pe profit atunci când tratamentele fiscale implică incertitudini care afectează aplicarea IAS 12 „Impozit pe profit”. Nu se aplică impozitelor sau taxelor care nu intră în sfera de aplicare a IAS 12 și nici nu include în mod specific cerințe legate de dobândă și penalități asociate tratamentelor fiscale incerte.

Întrucât Grupul operează într-un mediu complex, a evaluat dacă Interpretarea a avut un impact asupra situațiilor sale financiare consolidate. La adoptarea interpretării, Grupul a analizat dacă are o poziție fiscală incertă.

Pentru a stabili dacă există incertitudini cu privire la tratamentele privind impozitul pe venit, au fost făcute următoarele evaluări:

- Rezultatul inspecțiilor fiscale anterioare și abordarea autorităților privind tratamentul aplicat anumitor tranzacții;
- Informații publice privind modul în care au fost soluționate litigiile fiscale în instanță;
- Interpretarea necesară pentru înțelegerea legislației fiscale;
- Opiniile externe ale consultantilor cu privire la tratamentul fiscal al anumitor tranzacții.

Grupul a luat în considerare separat tratamentele fiscale incerte și folosește această abordare deoarece estimează mai bine soluționarea incertitudinii.

Atunci când a determinat efectul incertitudinii pentru tratamentele fiscale incerte, Grupul utilizează valoarea preconizată, care este suma valorilor ponderate cu probabilitatea dintr-o serie de rezultate posibile. Valoarea așteptată estimează mai bine rezolvarea incertitudinii, deoarece există o serie de scenarii posibile. Impactul din aplicarea IFRIC 23 este prezentat în cadrul *Notei 28*.

c) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal în care entitatea operează („moneda funcțională”). Situațiile financiare consolidate și separate sunt prezentate în RON, care este moneda funcțională și de prezentare a Băncii, rotunjită la o mie de unități, cu excepția situațiilor în care se menționează în alt fel.

d) Utilizarea estimărilor și raționamentelor semnificative

Pregătirea situațiilor financiare consolidate și separate în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană presupune din partea conducerii utilizarea unor raționamente, estimări și ipoteze ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și raționamentele aferente se bazează pe experiență și pe numeroși factori considerați rezonabili în condițiile date, rezultatele acestora formând baza emiterii de judecăți de valoare cu privire la valoarea contabilă a activelor și datoriilor, valoare care nu poate fi dedusă din alte surse. Rezultatele actuale pot fi diferite de valorile estimate.

Estimările și ipotezele utilizate sunt revizuite periodic. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare. Raționamentele efectuate de către conducere la aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate, precum și estimările ce implică un grad semnificativ de incertitudine sunt prezentate în *Nota 6*.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

Politicile contabile prezentate mai jos au fost aplicate în mod consecvent de către entitățile din Grup de-a lungul exercițiilor financiare prezentate în situațiile financiare consolidate și separate.

a) Bazele consolidării

(i) Subsidiarele

Subsidiarele sunt entități aflate sub controlul Băncii. Controlul există atunci când o entitate are puterea de a conduce, în mod direct sau indirect, politicile financiare și operaționale ale unei entități pentru a obține beneficii din activitatea acesteia. La momentul evaluării controlului sunt luate în calcul și drepturile de vot potențiale sau convertibile care pot fi exercitate. Situațiile financiare ale subsidiarelor sunt incluse în situațiile financiare consolidate din momentul în care începe exercitarea controlului și până în momentul încetării lui.

Banca deține:

- 99,99% (2018: 99,99%) participație în Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 99,99% (2018: 99,99%) participație în ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova, companie deținută 100% de Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 99,99% (2018: 33,33%) participație în Aedificium Banca Pentru Locuinte SA;
- 99,99% (2018: 99,99%) din capitalul social al societății Raiffeisen Asset Management S.A., o companie de administrare a activelor financiare, care are ca obiectiv administrarea fondurilor de investiții.

Pe parcursul anului 2019, Grupul a achiziționat 66,66% din participația Aedificium Banca Pentru Locuinte SA, o entitate destinată exclusiv activității de economisire și creditare. Înainte de această achiziție, Grupul deținea 33,32% din această participație care era clasificată anterior ca asociere în participație. După achiziție, numele filialei a fost schimbat în Aedificium Banca pentru Locuinte SA.

Pe parcursul anului 2018, Raiffeisen Services S.R.L., o subsidiară deținută integral de Bancă, care furniza servicii financiare (cu excepția celor referitoare la serviciile prestate pe piețele de capital), și-a încetat activitatea și a fost lichidată.

Banca a consolidat situațiile financiare ale subsidiarelor sale în conformitate cu IFRS 10 „Situații financiare consolidate”.

(ii) Asocieri în participație

Grupul deține 99,99% (2018: 33,32%) în capitalul societății Aedificium Banca pentru Locuinte S.A. Așa cum se menționează mai sus, Banca a achiziționat 66,66% din participația Aedificium și, prin urmare, metoda de consolidare s-a modificat în cursul anului 2019 de la asociere în participație la filială.

Până la data achiziției Grupul a consolidat situațiile financiare ale asocierilor sale în participație utilizând metoda punerii în echivalență în conformitate cu IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”.

(iii) Entități asociate

Banca deține o participație de 33,33% (2018: 33,33%) în Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN SA. Entități asociate sunt acele entități în care Grupul are o influență semnificativă, dar nu controlează, politicile financiare și operaționale.

Grupul a inclus, de asemenea, cota-parte a câștigurilor sau pierderilor din aceste entități asociate în conformitate cu IFRS 11 „Asocieri în participație”. Situațiile financiare consolidate includ cota-parte a Grupului din rezultatele entităților asociate și asocierilor în participație determinată pe baza metodei punerii în echivalență, de la data la care Grupul a început să exercite influența semnificativă și până la data la care această influență încetează (vezi Nota 25). În cazul în care cota-parte a Grupului din pierderile entităților asociate depășește valoarea contabilă a investiției, valoarea contabilă este redusă la zero, iar pierderile ulterioare nu sunt recunoscute, cu excepția situației în care Grupul are obligații legale sau constructive sau a făcut plăți în numele entității asociate. După aplicarea metodei punerii în echivalență, inclusiv după recunoașterea pierderilor entităților asociate, investitorul stabilește dacă este necesară recunoașterea vreunei pierderi suplimentare din depreciere cu privire la investiția netă a investitorului în entitatea asociată.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

(iv) *Tranzacții eliminate la consolidare*

Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, precum și profiturile nerealizate rezultate din tranzacții în interiorul Grupului (cu excepția câștigurilor sau pierderilor din diferențe de curs aferente acestor tranzacții), au fost eliminate în totalitate din situațiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzacțiile cu entități asociate sau asocieri în participație sunt eliminate în limita cotei de participare a Grupului. Pierderile nerealizate sunt eliminate în mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai în măsura în care nu există indicii de depreciere a valorii.

b) **Moneda străină**

(i) *Tranzacții în moneda străină*

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt convertite în RON la cursul oficial de schimb de la data tranzacției. Activele și datoriile monetare denominate în monedă străină la data raportării sunt convertite în moneda funcțională la cursul de schimb din ziua respectivă. Câștigurile sau pierderile din curs de schimb a elementelor monetare sunt reprezentate de diferența dintre costul amortizat exprimat în moneda funcțională la începutul perioadei de raportare, ajustat cu dobândă efectivă și plățile efectuate în perioadă și costul amortizat în moneda străină convertit în moneda funcțională la cursul de închidere al perioadei. Activele și datoriile nemonetare denominate în monedă străină care sunt măsurate la valoarea justă sunt reconvertite în moneda funcțională la cursul de schimb de la data la care s-a determinat valoarea justă. Câștigurile sau pierderile din decontare sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere, cu excepția diferențelor de curs provenind din translatarea participațiilor evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

(ii) *Entități care operează în străinătate*

Entitatea care operează în străinătate este aceea ale cărei activități se desfășoară într-o altă țară sau monedă decât cea a entității raportoare.

Activele și datoriile entităților din străinătate, incluzând fondul comercial și ajustările la valoarea justă care decurg din achiziție sunt convertite în RON la cursul de schimb de la data raportării. Veniturile și cheltuielile operațiunilor din străinătate sunt convertite în RON la cursul de schimb de la data tranzacțiilor.

Diferențele de curs provenind din conversia tranzacțiilor aferente entităților din străinătate sunt recunoscute direct în capitalurile proprii. Atunci când entitatea din străinătate își încetează activitatea, parțial sau integral, rezerva de translatare aferentă diferențelor de curs este parțial sau în totalitate recunoscută în contul de profit sau pierdere.

c) **Venituri și cheltuieli din dobânzi**

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în rezultatul global aferent exercițiului financiar individual și consolidat folosind metoda ratei dobânzii efective pentru instrumentele financiare evaluate la cost amortizat, instrumentele financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere și instrumentele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

Veniturile din dobânzi se calculează aplicând rata dobânzii efective la valoarea contabilă brută a activelor financiare, altele decât activele financiare depreciate.

Atunci când un activ financiar este depreciat și ca urmare este considerat "Stadiul 3", Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea ratei efective a dobânzii la valoarea contabilă netă. Dacă într-o perioadă următoare activul financiar nu mai este depreciat, Banca revine la calcularea veniturilor din dobânzi pe bază brută.

Pentru activele financiare achiziționate sau emise depreciate (POCI), Banca calculează veniturile din dobânzi utilizând rata efectivă a dobânzii ajustată, care se aplică la costul amortizat. Rata efectivă a dobânzii ajustată este rata dobânzii care la recunoașterea inițială actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar (inclusiv pierderile din credite) la valoarea netă inițială a activului POCI.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Rata dobânzii efective este rata exactă care actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar de plătit sau de încasat pe perioada de viață a instrumentului financiar (sau, când e cazul, pe o perioadă mai scurtă) la valoarea netă raportată a activului sau datoriei financiare. Pentru calculul ratei dobânzii efective, Grupul estimează fluxurile viitoare de numerar luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar, dar nu ține cont de pierderile viitoare. Metoda de calcul a dobânzii efective include toate spezele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractuale, costurile de tranzacționare, și alte prime și discounturi care fac parte integral din rata dobânzii efective.

Metoda ratei dobânzii efective reprezintă o metodă de calcul a costului amortizat al împrumuturilor acordate clienților prin care comisioanele de origine și de administrare primite de la părțile contractante, precum și costurile direct atribuibile creditului trebuie să fie incluse în rata dobânzii efective, amortizate și recunoscute ca venit din dobânzi pe durata creditului.

Veniturile și cheltuielile din dobânzi provenind din activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt prezentate împreună cu schimbările de valoare justă a activelor și datoriilor deținute pentru tranzacționare în rezultatul net din tranzacționare.

d) Speze și comisioane

Veniturile din speze și comisioane provin din serviciile financiare furnizate de Grup și includ comisioane din angajamente, comisioane din operațiuni cu carduri, din servicii de administrare a numerarului, servicii de brokeraj, consiliere pentru investiții și planificare financiară, servicii de investment banking, tranzacții financiare structurate și servicii de administrare a activelor financiare.

Alte venituri din comisioane și speze provenite din servicii financiare prestate de către Grup, incluzând servicii de administrare a numerarului, brokeraj, consultanță pe plan investițional, planificare financiară, servicii de investiții bancare, sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global pe baza principiului independenței exercițiului, adică în momentul în care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli din speze și comisioane se referă în principal la comisioane din tranzacții care sunt recunoscute pe măsură ce serviciul a fost primit.

Alte venituri din speze și comisioane aferente produselor de economisire-creditare, care nu sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii a instrumentelor financiare, sunt recunoscute atunci când serviciile asociate sunt prestate.

e) Venit net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare este reprezentat de diferența între câștigul și pierderea din activele și datoriile tranzacționabile și include modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

f) Venit/cheltuială netă din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă

Venitul/cheltuiala netă din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă provine din instrumente derivate deținute pentru acoperirea riscului și din active și datorii financiare recunoscute la valoare justă prin contul de profit sau pierdere și include toate modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

g) Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global la data la care este stabilit dreptul de a primi aceste venituri. În cele mai multe cazuri, aceasta este reprezentată de data ex-dividend pentru instrumentele de capital. Veniturile din dividende sunt reflectate ca o componentă a altor venituri operaționale, în funcție de clasificarea instrumentului.

Impozitul pe dividende se înregistrează odată cu plata dividendelor și este scadent în luna imediat următoare. Dividendele sunt tratate de către Grup ca o distribuție a profitului în perioada în care au fost declarate și aprobate de către Adunarea Generală a Acționarilor.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

h) Plăți de leasing

Politici în vigoare înainte de 1 ianuarie 2019

Plățile de leasing operațional sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global prin metoda liniară pe durata contractului de leasing. Facilitățile de leasing primite sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuielile cu leasingul operațional sunt recunoscute ca o componentă a cheltuielilor operaționale.

Plățile minime de leasing în cadrul contractelor de leasing financiar sunt împărțite proporțional între cheltuiala cu dobânda de leasing și reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobânda de leasing este alocată fiecărei perioade de leasing în așa fel încât să producă o rată de dobândă constantă pentru datoria de leasing rămasă.

Politici în vigoare după 1 ianuarie 2019

Grupul aplică o abordare unică de recunoaștere și evaluare pentru toate contractele de leasing, cu excepția celor pe termen scurt și a celor de valoare scăzută. Contractele de leasing pe termen scurt sunt cele care au, la data începerii, un termen de închiriere de 12 luni sau mai puțin. Contractele de leasing aferente activelor cu valoare scăzută sunt cele pentru care activul suport, când este nou, are valoare scăzută, pragul ales în acest sens fiind 5.000 EUR. Grupul recunoaște datorii din leasing pentru efectuarea plăților de leasing și active reprezentând dreptul de utilizare a activelor suport.

La data începerii contractului de leasing, Grupul recunoaște datoriile din leasing măsurate la valoarea actuală a plăților de leasing care trebuie efectuate pe durata contractului de leasing. Plățile de închiriere includ plăți fixe (mai puțin eventualele reduceri), plăți de leasing variabile care depind de un indice sau o rată și sume preconizate să fie plătite sub garanții de valoare reziduală. Plățile de leasing includ, de asemenea, plățile penalităților pentru încetarea contractului de leasing, dacă termenul de închiriere reflectă exercitarea opțiunii de reziliere.

i) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în contul de profit sau pierdere sau în capitaluri proprii dacă impozitul este aferent elementelor de capital sau în alte elemente ale rezultatului global. Impozitul curent este impozitul de plătit aferent profitului realizat în perioada curentă, determinat în baza procentelor aplicate la data bilanțului și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanțului pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportare în situațiile financiare.

Impozitul amânat nu se recunoaște pentru fondul de comerț provenit din tranzacții care nu sunt combinații de întreprinderi și care nu afectează nici profitul contabil nici pe cel fiscal. Impozitul amânat este calculat pe baza procentelor de impozitare care se așteaptă să fie aplicabile diferențelor temporare la reluarea acestora, în baza legislației în vigoare la data raportării. Creanțele și datoriile privind impozitul amânat se compensează dacă există un drept legal de a compensa datoriile privind impozitul curent cu creanțele privind impozitul curent și acestea se raportează la impozitul perceput de aceeași autoritate fiscală pentru aceeași entitate impozabilă sau pentru entități impozabile diferite ale căror datorii și creanțe privind impozitul curent urmează să se compenseze sau să se realizeze în același timp.

Creanța privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabilă realizarea de profituri viitoare care să se poată utiliza la acoperirea pierderii fiscale. Creanța este revizuită la încheierea fiecărui exercițiu financiar și este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

j) Active și datorii financiare

(i) Clasificare

În conformitate cu IFRS 9, clasificarea activelor financiare depinde de modelul de afaceri al entității la nivel de portofoliu și de caracteristicile fluxurilor de numerar contractuale.

Principalele categorii de clasificare a activelor financiare sunt:

- a. la cost amortizat;
- b. la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), cu câștiguri sau pierderi reciclate în profit sau pierdere la derecunoaștere;
- c. instrumente de capitaluri la FVOCI, fără reciclarea câștigurilor sau a pierderilor în profit sau pierdere la derecunoaștere;
- d. evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere (FVPL).

a. Cost amortizat

Un activ financiar este evaluat la cost amortizat dacă îndeplinește cumulativ următoarele două condiții:

- Activul este deținut într-un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale;
- Termenii contractuali ai activului financiar generează la anumite date fluxuri de trezorerie care sunt numai plăți de capital și dobânzi aferente valorii principalului datorat ("test SPPI").

b. FVOCI

Un activ financiar este evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global dacă activul este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât prin deținerea activului pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea activului și de asemenea se respectă testul SPPI.

c. FVTPL

Toate celelalte active financiare, care nu îndeplinesc criteriile pentru a fi clasificate la cost amortizat sau FVOCI, sunt clasificate la valoarea justă, cu modificările de valoare justă recunoscute în contul de profit sau pierdere.

În plus, Banca poate alege irevocabil să recunoască un activ financiar ca FVTPL dacă astfel elimină sau reduce semnificativ neconcordanțele (de exemplu, neconcordanțe contabile) care ar rezulta altfel la măsurarea activului sau datoriei, sau din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor pe baze diferite.

Cerințe suplimentare pentru o "reducere semnificativă a neconcordanțelor contabile" sau o valoare minimă de reducere nu sunt prevăzute de IFRS 9. În scop practic, Banca nu trebuie să origineze la aceeași dată toate activele și datoriile care înregistrează neconcordanțe de măsurare sau recunoaștere. Este permisă o întârziere rezonabilă, cu condiția ca fiecare activ sau datorie să fie desemnat ca fiind la FVTPL la recunoașterea sa inițială și, la acel moment, toate tranzacțiile rămase se așteaptă să se producă.

d. Opțiunea FVOCI pentru instrumente de capitaluri

La recunoașterea inițială, o entitate poate face o alegere irevocabilă de a prezenta modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global în cazul instrumentelor de capitaluri, cu condiția ca instrumentul să nu fie deținut în vederea tranzacționării și să nu facă obiectul unei combinații de întreprinderi în scopul IFRS 3 pentru care un cumpărător a recunoscut o plată contingentă.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Un instrument de capitaluri proprii este un contract care certifică existența unui interes rezidual în activele unei entități după deducerea tuturor datoriilor acesteia. Termenul „entitate” include persoanele fizice, parteneriatele, organismele încorporate, trusturile și agențiile guvernamentale. În conformitate cu IAS 32, instrumentul este un instrument de capitaluri proprii dacă, și numai dacă, sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos.

- ✓ Instrumentul nu include nicio obligație contractuală de a livra numerar sau alt activ financiar unei alte entități sau de a schimba active financiare sau datorii financiare cu altă entitate în condiții potențial nefavorabile pentru emitent.
- ✓ Instrumentul evidenziază un interes rezidual în activele nete ale unei entități.

Instrumentele de capitaluri nu au fluxuri de numerar contractuale care să fie doar plăți de principal și dobândă. Ca urmare, instrumentele de capitaluri nu trec testul SPPI și sunt întotdeauna clasificate ca FVPTL sau FVOCI.

Instrumentele de capitaluri deținute pentru tranzacționare sunt clasificate ca FVPTL. Pentru toate celelalte instrumente de capitaluri proprii (de exemplu: investiții strategice în case de compensare), managementul poate alege irevocabil să prezinte modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global (OCI). Această alegere este făcută pentru fiecare instrument în parte (adică pentru fiecare participație în parte).

Dividendele pentru astfel de investiții sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere, exceptând cazul în care dividendele reprezintă clar o recuperare a unei părți a costului investiției. Astfel de cazuri vor fi limitate, deoarece astfel de investiții nu vor fi contabilizate în conformitate cu IFRS 9 dacă Banca are capacitatea de a controla sau influența semnificativ politica de dividend a investiției.

Valorile prezentate în alte elemente ale rezultatului global nu pot fi transferate în profit sau pierdere când instrumentul de capitaluri este derecunoscut (de exemplu, prin vânzare) și nu sunt nici cerințe de depreciere. Totuși Banca poate transfera câștigul sau pierderea cumulat(ă) în capitalurile proprii.

Datoriile financiare, altele decât angajamentele de creditare și contractele de garanție financiară, sunt măsurate la costul amortizat sau la FVTPL când sunt deținute pentru tranzacționare și instrumente derivate sau se aplică desemnarea la valoare justă.

Toate datoriile financiare sunt clasificate și măsurate ulterior la costul amortizat, cu excepția următoarelor datorii financiare care sunt măsurate la FVTPL:

- Datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare, inclusiv instrumente derivate;
- Datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu îndeplinește condițiile pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue;
- Garanțiile financiare și angajamente de creditare la o rată a dobânzii sub valoarea pieței;
- Contravalorii contingente recunoscute de un cumpărător într-o combinație de întreprinderi;
- Datoriilor financiare desemnate la FVTPL la recunoașterea inițială.

Pentru contractele de garanție financiară și angajamentele pentru furnizarea unui împrumut la o rată a dobânzii sub valoarea pieței sunt îndrumări specifice în IFRS 9. Se evaluează la cea mai mare valoare dintre:

- a. valoarea ajustării pentru pierdere, determinată în conformitate cu IFRS 9;
- b. valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile IFRS 15.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

(ii) Evaluarea modelului de afaceri

Termenul "modelul de afaceri" se referă la modul în care o entitate își gestionează activele financiare pentru a genera fluxuri de trezorerie. Cu alte cuvinte, modelul de afaceri al entității determină dacă vor rezulta fluxuri de trezorerie din colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, din vânzarea activelor financiare sau din ambele.

Evaluarea modelului de afaceri este necesară pentru activele financiare care respectă testul SPPI pentru a determina dacă după recunoașterea inițială trebuie evaluate la cost amortizat sau FVOCI. Activele financiare care nu respectă testul SPPI sunt clasificate la FVTPL indiferent de modelul de afaceri, cu excepția instrumentelor de capitaluri, în cazul cărora o entitate poate opta pentru prezentarea câștigurilor sau pierderilor în FVOCI.

Modelul de afaceri este stabilit la un nivel care reflectă modul în care grupurile de active financiare sunt gestionate împreună pentru a atinge un anumit obiectiv de afaceri. Modelul de afaceri al entității nu depinde de intențiile conducerii față de un anumit instrument individual. În consecință, această condiție nu reprezintă o abordare de la instrument la instrument și trebuie stabilită la un nivel superior de agregare.

Trei modele de afaceri sunt permise:

a. Un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale

Activele financiare deținute pentru colectarea de fluxuri de trezorerie contractuale sunt gestionate în vederea încasării plăților contractuale pe durata de viață a instrumentului. O entitate nu trebuie să dețină toate aceste active până la maturitate. Prin urmare, obiectivul unui model de afaceri poate fi de a deține active financiare pentru a colecta fluxuri de trezorerie contractuale chiar și atunci când s-au produs sau se așteaptă să se producă anumite vânzări de active financiare.

Modelul de afaceri poate consta în deținerea activelor cu scopul de a colecta fluxuri de trezorerie contractuale, chiar dacă entitatea vinde active financiare. Vânzarile sunt permise în cadrul acestui model de afaceri în următoarele situații:

- vânzările sunt ca urmare a creșterii riscului de credit al activelor;
- vânzările sunt rare (chiar și în cazul în care valoarea lor este semnificativă) sau nesemnificative ca valoare atât la nivel individual, cât și agregat (chiar și în cazul în care sunt frecvente);
- vânzările au fost efectuate aproape de scadența activelor financiare, iar încasările din vânzări sunt aproximativ echivalente cu cele din colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale rămase.

Grupul consideră că vânzările totale pe an sunt nesemnificative dacă nu depășesc 10% din valoarea medie a portofoliului pe trei ani anteriori. Media se calculează pe baza soldurilor de închidere; în cazul portofoliilor noi, Grupul aplică pragul de 10% pe perioade mai mici de 3 ani.

Model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale este folosit în cazul *creditelor și avansurilor acordate clienților, creditelor și avansurilor acordate băncilor și unui portofoliu de obligațiuni*, parte a rezervei de lichiditate și al cărui obiectiv principal este de a asigura continuitatea activității Băncii în condiții de stres.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

b. Un model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare

O entitate poate deține active financiare în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare. În cadrul acestui tip de model de afaceri, personalul-cheie de conducere al entității a adoptat o decizie conform căreia atât colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și vânzarea activelor financiare sunt esențiale pentru realizarea obiectivului modelului de afaceri.

Exemple de astfel de modele de afaceri în IFRS 9:

- o instituție financiară deține active financiare pentru a-și acoperi nevoile de lichidități zilnice;
- entitatea investește excedentul de numerar în active financiare pe termen scurt și pe termen lung, astfel încât să le poată vinde și să finanțeze cheltuielile de capital atunci când va fi necesar;
- menținerea unui anumit profil de randament al dobânzii.

În cadrul portofoliului de active financiare al Băncii, model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât de colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, și vânzarea activelor financiare este aplicabil portofoliului de obligațiuni deținut pentru gestionarea riscului de lichiditate. Portofoliile sunt compuse din active foarte lichide și au ca obiectiv principal asigurarea lichidităților necesare și secundar colectarea dobânzilor.

Obiectivul acestor portofolii este de a asigura continuitatea activității băncii în condiții de stres, astfel că obiectivul venitului trece în plan secundar. Portofoliile sunt gestionate pe baza unei politici de investiții (IPS) care impune restricții de alocare a activelor bazate pe anumite criterii (eligibilitatea băncii centrale, riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de concentrare și riscul de piață). Performanța portofoliului este monitorizată pe o bază relativă în termeni ajustați la risc față de un indicator de referință.

c. Altele

Obiectivul modelului de afaceri este considerat "altul" atunci când nu se încadrează într-una dintre cele două categorii prezentate mai sus. În această categorie intră următoarele:

- un portofoliu de active financiare care este gestionat cu scopul de a încasa fluxuri de trezorerie din vânzarea activelor pentru a realiza modificări ale valorii juste care rezultă din modificarea spread-urilor de credit și a ratelor de dobândă. Aceasta are ca rezultat cumpărarea și vânzarea activă și gestionarea instrumentelor pentru a realiza câștiguri din valoare justă și nu pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale;
- un portofoliu de active financiare care este administrat și a cărui performanță este evaluată la valoarea justă;
- un portofoliu de active financiare care corespunde definiției deținute pentru tranzacționare.

Modelul "Altele" este aplicabil portofoliului deținut pentru tranzacționare. Strategia este de a realiza fluxurile de trezorerie prin vânzarea activelor sau de a administra instrumentele activ la valoare justă pentru a realiza modificări ale valorii juste care rezultă din modificarea spread-urilor de credit și a ratelor de dobândă.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

(iii) Testul SPPI

Al doilea pas în stabilirea clasificării unui instrument financiar este evaluarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie contractuale, adică dacă fluxurile de trezorerie contractuale ale activului reprezintă exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat (test SPPI). În acest scop, dobânda contractuală este definită ca o contraprestație pentru:

- valoarea în timp a banilor;
- riscul de credit asociat principalului datorat;
- alte riscuri și costuri de creditare de bază (de exemplu, riscul de lichiditate);
- costuri (de exemplu, costurile administrative)
- marjă de profit.

Valoarea în timp a banilor este acel element al dobânzii care dă naștere la o contravaloare numai pentru trecerea timpului. Cu toate acestea, în unele cazuri, elementul valoare-timp a banilor poate fi modificat (cu alte cuvinte, este imperfect). În astfel de cazuri, o entitate trebuie să evalueze modificarea pentru a determina dacă fluxurile de trezorerie contractuale reprezintă exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii, de exemplu modificarea nu alterează semnificativ fluxurile de numerar de la un instrument de referință "perfect". Această evaluare nu este o alegere de politică contabilă și nu poate fi evitată prin măsurarea la valoarea justă a unui instrument, în absența unei astfel de evaluări.

În scopul de a evalua dacă elementul de dobândă dă naștere la o contravaloare numai pentru trecerea timpului, pot fi utilizate atât evaluări calitative, cât și cantitative.

La evaluarea unui element valoare-timp a banilor modificat, entitatea trebuie să compare activul financiar respectiv cu un instrument de referință "perfect" (adică fluxurile de trezorerie care ar apărea în cazul în care elementul valoare-timp a banilor nu ar fi modificat).

Dacă utilizând un scenariu rezonabil o entitate concluzionează că fluxurile de trezorerie contractuale ar putea fi semnificativ diferite de fluxurile de trezorerie de referință, fluxurile de numerar contractuale nu respectă testul SPPI și activul financiar respectiv trebuie măsurat la FVTPL.

(iv) Active și datorii financiare

Credite și avansuri acordate clienților, credite și avansuri acordate băncilor și investiții la cost amortizat

Banca măsoară creanțele de la bănci, creditele și avansurile acordate clienților și alte investiții financiare la cost amortizat dacă și numai dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- Activele financiare sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale;
- Termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Instrumente derivate evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere

Un instrument derivat este un instrument financiar sau un alt contract care îndeplinește concomitent următoarele trei caracteristici:

- valoarea să se modifice drept reacție în urma modificărilor anumitor rate ale dobânzii, prețului unui instrument financiar, prețului mărfurilor, cursurilor de schimb valutar, indicilor de preț sau ratelor, ratingului de credit sau indicelui de creditare, sau ale altor variabile, cu condiția ca, în cazul unei variabile nefinanciare, aceasta să nu fie specifică unei părți contractuale;
- nu necesită nicio investiție netă inițială sau necesită o investiție netă inițială care este mai mică decât s-ar impune pentru alte tipuri de contracte care se preconizează să aibă reacții similare la modificările factorilor pieței;
- este decontat la o dată viitoare.

Instrumentele derivate sunt înregistrate la valoarea justă și sunt prezentate ca active atunci când valoarea lor justă este pozitivă și ca datorii când valoarea lor justă este negativă. Modificările valorii juste a instrumentelor financiare derivate sunt incluse în venitul net din tranzacționare, cu excepția cazului în care se aplică contabilitatea de acoperire.

Instrumente derivate încorporate

Un instrument derivat încorporat este o componentă a unui contract-hibrid care include și un instrument-gazdă nederivat, având ca efect faptul că modul de variație a unor fluxuri de trezorerie generate de instrumentul combinat este similar cu cel al unui instrument derivat de sine stătător. Un instrument derivat încorporat generează unele sau toate fluxurile de trezorerie pentru care, altfel, s-ar prevedea în contract modificarea acestora în funcție de o variabilă specificată precum rata dobânzii, prețul instrumentului financiar, prețul mărfii, cursul de schimb valutar, indicele de preț sau indicele ratei, ratingul de credit sau indicele de creditare sau alte variabile, cu condiția ca, în cazul unei variabile nefinanciare, variabila să nu fie specifică niciunei părți contractuale. Un instrument derivat care este atașat unui instrument financiar, dar este transferabil, conform contractului, independent de acel instrument sau care are o cotrapartidă diferită nu este un instrument derivat încorporat, ci un instrument financiar individual.

Un instrument derivat încorporat într-un activ financiar nu se separă de instrumentul-gazdă nefinanciar; în schimb, întregul instrument hibrid este evaluat pe baza modelului de afaceri și a testului SPPI. Instrumentele derivate încorporate în datorii financiare sunt contabilizate separat de contractele gazdă nefinanciare.

Active sau datorii financiare deținute pentru tranzacționare

Banca clasifică activele financiare sau datoriile financiare ca fiind deținute pentru tranzacționare când sunt achiziționate sau emise în principal în scopul vânzării sau răscumpărării în viitorul apropiat sau fac parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare gestionate împreună și pentru care există dovezi ale unui tipar real recent de urmărire a profitului pe termen scurt.

Activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt recunoscute și măsurate la valoare justă în situația consolidată a poziției financiare. Modificările valorii juste sunt incluse în venitul net din tranzacționare. Veniturile sau cheltuielile din dobânzi și din dividende sunt înregistrate în venitul net din tranzacționare în conformitate cu termenii contractului sau când dreptul de plată a fost stabilit.

Sunt incluse în această categorie titlurile de creanță, acțiunile, pozițiile scurte și creditele acordate clienților care au fost achiziționate în principal în scopul vânzării sau răscumpărării pe termen scurt.

Titluri de datorie la FVOCI

Banca măsoară

titlurile de creanță la FVOCI dacă, și numai dacă, sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- instrumentul este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale și vânzarea activelor financiare;
- termenii contractuali ai activului financiar îndeplinesc testul SPPI.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

După recunoașterea inițială, instrumentele de datorie la FVOCI sunt măsurate ulterior la valoarea justă, cu recunoașterea câștigurilor sau pierderilor din modificarea valorii juste în OCI. Veniturile din dobânzi și câștigurile sau pierderile din diferențele de curs valutar sunt recunoscute în profit sau pierdere în același mod ca și pentru activele financiare evaluate la costul amortizat. În cazul în care Banca deține mai mult de o investiție în același titlu, scoaterea din evidență se face pe baza costului mediu ponderat. La derecunoaștere, câștigurile sau pierderile cumulate recunoscute anterior în OCI sunt reclasificate din OCI în contul de profit sau pierdere.

Instrumente de capitaluri la FVOCI

La recunoașterea inițială, Grupul a făcut o alegere irevocabilă de a prezenta instrumentele de capitaluri, altele decât investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate, ca instrumente de capitaluri la FVOCI fără reciclarea câștigurilor sau a pierderilor în profit sau pierdere la derecunoaștere.

Câștigurile și pierderile aferente acestor instrumente de capitaluri nu sunt niciodată reciclate în contul de profit sau pierdere. Dividendele sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere ca alte venituri operaționale, exceptând cazul în care Banca beneficiază de acestea ca de o recuperare a unei părți a costului investiției, caz în care astfel de câștiguri sunt înregistrate în OCI. Instrumentele de capitaluri proprii la FVOCI nu fac obiectul unei evaluări de depreciere.

Obligațiuni emise și alte fonduri împrumutate

După recunoașterea inițială, obligațiunile emise și alte fonduri împrumutate sunt măsurate ulterior la cost amortizat. Costul amortizat se calculează luând în considerare orice discount sau primă pentru fondurile de emisiune și costurile care fac parte integrantă din rata dobânzii efective (EIR).

Active și datorii financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere

Activele financiare și datoriile financiare din această categorie sunt cele care nu sunt deținute pentru tranzacționare și care fie au fost fie desemnate de conducere la recunoașterea inițială, fie este obligatorie evaluarea la valoarea justă. Conducerea desemnează un instrument la FVTPL la recunoașterea inițială atunci când este îndeplinit unul dintre următoarele criterii.

Această alegere este făcută pentru fiecare instrument în parte:

- Dacă astfel elimină sau reduce semnificativ neconcordanțele care ar rezulta altfel la măsurarea activului sau datoriei, sau din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor pe baze diferite;
- Datoriile (și activele până la 1 ianuarie 2018, în concordanță cu IAS 39) sunt parte a unor grupuri de datorii financiare gestionate și evaluate la valoarea justă, în concordanță cu procedurile de management al riscului și strategia de investiții;
- Datoriile (și activele până la 1 ianuarie 2018, în concordanță cu IAS 39), care conțin unul sau mai multe derivate încorporate, cu excepția cazului în care nu modifică în mod semnificativ fluxurile de trezorerie contractuale sau este clar în urma unei scurte analize sau fără nicio analiză, atunci când un instrument-hibrid similar este luat în considerare pentru prima dată, că separarea instrumentului (instrumentelor) derivat(e) încorporat(e) nu este permisă.

Activele și datoriile financiare evaluate la FVPL sunt înregistrate la valoare justă în situația consolidată a poziției financiare. Modificările valorii juste sunt înregistrate în contul de profit sau pierdere, cu excepția modificărilor de valoare justă a datoriilor desemnate la FVPL ca urmare a modificărilor riscului de credit al Băncii. Astfel de modificări ale valorii juste sunt înregistrate în rezerve prin intermediul OCI și nu se reciclează la profit sau pierdere. Dobânzile încasate sau suportate pentru instrumentele desemnate la FVPL sunt incluse în venituri din dobânzi sau cheltuieli cu dobânzile, utilizând rata dobânzii efective, luând în considerare costurile de tranzacționare, și alte prime și discounturi care fac parte integral din rata dobânzii efective care fac parte integrantă din instrument.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Dobânda aferentă activelor care trebuie obligatoriu să fie evaluate la FVPL este înregistrată utilizând rata efectivă a dobânzii. Veniturile din dividende obținute din instrumentele de capitaluri măsurate la FVPL sunt înregistrate în contul de profit sau pierdere ca și alte venituri din exploatare atunci când dreptul la plată a fost stabilit.

Garanții financiare, acreditive și angajamente de creditare

Banca emite garanții financiare, acreditive și angajamente de creditare. Garanțiile financiare sunt recunoscute inițial în situația consolidată a poziției financiare (în cadrul provizioanelor) la valoarea justă, fiind prima primită. Ulterior recunoașterii inițiale, datoria aferentă garanțiilor financiare este evaluată la valoarea cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial mai puțin amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit sau pierdere și provizionul ECL.

Prima primită este recunoscută în contul de profit sau pierdere în "Venituri nete din speze și comisioane" în mod liniar pe toată durata de viață a garanției.

Valoarea contractuală nominală a garanțiilor financiare, a acreditivelor și a angajamentelor de creditare neutilizate, unde împrumutul a fost acordat în condițiile pieței, nu este înregistrată în situația consolidată a poziției financiare.

(v) Recunoaștere

Grupul recunoaște activele și datoriile financiare la valoarea justă la data recunoașterii inițiale. Aceasta este data la care Grupul devine o parte a prevederilor contractuale ale instrumentului.

Data recunoașterii inițiale este importantă având în vedere următoarele:

- testul care analizează diferențele între fluxurile de trezorerie contractuale și cele de referință trebuie efectuat la data recunoașterii inițiale;
- este data la care se efectuează evaluarea clasificării (ex.: caracteristicile contractuale la această dată determină clasificarea și măsurarea unei expunerii);
- variația riscului de credit este măsurată de la data recunoașterii inițiale; prin urmare, evaluarea în cazul unei creșteri/deteriorări semnificative a riscului de credit la fiecare dată de raportare este efectuată în comparație cu condițiile existente la data recunoașterii inițiale;
- la recunoașterea inițială se efectuează evaluarea activelor financiare care îndeplinesc definiția acelor active achiziționate sau emise depreciate. Prin urmare, dacă clientul este depreciat la data recunoașterii inițiale Banca va recunoaște un activ activ POCI.
- la data recunoașterii inițiale, expunerea trebuie recunoscută la valoarea justă și se calculează rata efectivă a dobânzii sau rata efectivă a dobânzii ajustată.

Data originării este diferită de data recunoașterii inițiale, atunci când ulterior recunoașterii, contractul poate fi modificat semnificativ fie printr-o renegociere comercială, fie printr-o operațiune de restructurare.

(vi) Derecunoaștere

Derecunoașterea este termenul folosit pentru înlăturarea unui activ sau a unei datorii din bilanț. Derecunoașterea apare atunci când:

- drepturile contractuale asupra fluxurilor de trezorerie expiră;
- drepturile contractuale asupra fluxurilor de trezorerie și riscurilor și beneficiilor aferente dreptului de proprietate asupra unui activ sunt transferate în mod substanțial;
- obligația de a transfera orice fluxuri de trezorerie ale activului este asumată și riscurile și beneficiile sunt transferate în mod substanțial.

Dacă o entitate păstrează controlul activului, dar nici nu transferă, nici nu păstrează în mod substanțial riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate, activul este recunoscut în măsura continuării implicării entității.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

O datorie financiară este înlăturată din situația poziției sale financiare atunci când este lichidată – adică atunci când obligația specificată în contract este stinsă sau anulată sau expiră. O tranzacție este contabilizată ca împrumut garantat în cazul în care transferul nu îndeplinește condițiile pentru derecunoaștere.

Atunci când Grupul evaluează dacă trebuie sau nu să derecunoască un credit unui client ca urmare a unei modificări a termenilor și condițiilor contractuale, ia în considerare, printre altele, următorii factori:

- Modificarea valutei creditului;
- Modificarea graficului de rambursare (ex: extinderea termenului rămas cu mai mult de 50% și cu mai mult de 2 ani);
- Prelungirea la scadența contractuală / creșterea / scăderea unei facilități de credit existente în condițiile pieței;
- Introducerea sau eliminarea unei clauze care ar avea ca rezultat o clasificare diferită.

În cazul în care modificarea termenilor și condițiilor nu conduc la derecunoaștere, Grupul înregistrează un câștig sau o pierdere, în măsura în care pierderea din depreciere nu a fost deja înregistrată.

(vii) *Compensări*

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în situația consolidată și separată a poziției financiare doar atunci când Grupul are un drept legal de compensare și când intenționează decontarea lor pe o bază netă sau realizarea activului și a datoriei în mod simultan.

Veniturile și cheltuielile sunt compensate numai atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru profitul și pierderea rezultate dintr-un grup de tranzacții similare cum ar fi cele din activitatea de tranzacționare a Grupului.

(viii) *Evaluarea la valoarea justă*

Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi primit pentru vânzarea unui activ sau plătit pentru a transfera o datorie printr-o tranzacție normală între participanții la piață la data evaluării pe o piață principală sau, în absența ei, pe piața cea mai avantajoasă pentru care Grupul are acces la acea dată. Valoarea justă a unei datorii reflectă riscul de neperformanță.

Toate estimările și judecățile semnificative folosite în determinarea valorii de piață sunt descrise în Nota 6. Participațiile nelistate pentru care nu se poate face o estimare credibilă a valorii de piață sunt evaluate la cost și sunt testate periodic pentru deprecierea valorii.

(ix) *Identificarea și evaluarea deprecierei de valoare*

Adoptarea IFRS 9 a modificat în mod fundamental tratamentul contabil al Băncii privind pierderile din depreciere prin înlocuirea abordării conforme cu IAS 39 a pierderilor suportate, cu abordarea cu caracter previzional a pierderilor de credit așteptate (ECL). Începând cu 1 ianuarie 2018, Banca înregistrează ajustări pentru pierderi de credit așteptate pentru toate creditele și alte active financiare datorate, care nu sunt evaluate la FVPL, împreună cu angajamentele de creditare și contractele de garanție financiară, denumite în continuare "instrumente financiare". Instrumentele de capitaluri nu fac obiectul deprecierei conform IFRS 9.

Pierderile de credit așteptate se bazează pe pierderile de credit așteptate asociate cu probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor pe durata de viață preconizată a unui instrument financiar ("pierderile din credit preconizate pe durata de viață"), cu excepția cazului în care nu a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la origine; în acest caz, pierderile din credit așteptate se bazează pe pierderile de credit așteptate asociate cu probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor în următoarele douăsprezece luni ("pierderile din credit preconizate pe 12 luni").

27. MAR. 2020

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Estimarea expunerilor de credit în scopul gestionării riscurilor este complexă și necesită utilizarea de modele, deoarece expunerea la risc de credit variază în funcție de schimbările condițiilor pieței, de fluxurile de numerar preconizate și de trecerea timpului. Evaluarea riscului de credit al unui portofoliu de active implică estimări suplimentare cu privire la apariția deprecierii, a ratelor de pierdere asociate și a corelațiilor de depreciere dintre contrapartide. Mecanismul de calcul al pierderilor din credit așteptate este prezentat mai jos și elementele cheie sunt următoarele:

- PD probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor reprezintă probabilitatea ca un debitor să nu își respecte obligația de plată fie în următoarele douăsprezece luni, fie pe durata de viață rămasă.

În vederea estimării profilului de neîndeplinire a obligațiilor aferente expunerilor în sold au fost utilizate diverse modele și acestea pot fi grupate pe următoarele segmente:

- Administrații centrale, locale și regionale și societăți de asigurare: profilul de neîndeplinire a obligațiilor este generat utilizând o matrice de tranziție;
- Clienți corporate, de finanțare a proiectelor și instituții financiare: profilul de neîndeplinire a obligațiilor este generat utilizând abordarea de regresie parametrică;
- Clienți retail: este generat folosind abordarea de regresie parametrică în cadrul politicilor de risc.

Informații cu caracter previzional sunt de asemenea încorporate în probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor în toate modelele descrise mai sus.

- EAD expunere în caz de nerambursare reprezintă un estimat al expunerii în momentul neîndeplinirii obligațiilor, luând în considerare modificările preconizate ale expunerii după data raportării, inclusiv rambursările de principal și dobândă, contractuale sau nu, trageri așteptate aferente angajamentelor de creditare și dobânda acumulată din plățile neefectuate.

Expunerea în caz de nerambursare reprezintă expunerile pe care Grupul se așteaptă să le dețină în momentul neîndeplinirii obligațiilor, în următoarele 12 luni sau pe durata de viață rămasă. Expunerea în caz de nerambursare în următoarele 12 luni sau pe durata de viață rămasă se determină în funcție de profilul de plată preconizat care poate varia în funcție de tipul de produs. În cazul produselor ce presupun amortizare și rambursare la maturitate, expunerea în caz de nerambursare se calculează în funcție de rambursările contractuale datorate de debitor pe o perioadă de 12 luni sau pe întreaga durată de viață. De asemenea, acolo unde este relevant se ia în calculul expunerii în caz de nerambursare și ipotezele de rambursări/refinanțări anticipate.

Expunerea în caz de nerambursare pentru produsele reînnoibile se estimează luând în considerare soldul curent utilizat și adăugând un factor de conversie care permite determinarea limitei preconizate rămase de utilizat la momentul probabilității de neîndeplinire a obligațiilor. În circumstanțe excepționale, în care anumite date de intrare nu sunt disponibile la calculul expunerii în caz de nerambursare se folosesc modele alternative de analiză comparativă.

- LGD Pierdere în caz de neîndeplinire a obligațiilor reprezintă un estimat al pierderii aferente unei expuneri aflată în stare de neîndeplinire a obligațiilor. Se bazează pe diferența dintre fluxurile de numerar contractuale și fluxurile de numerar așteptate, inclusiv din realizarea oricărei garanții. Se exprimă ca procent din expunere.

Au fost utilizate diferite modele pentru a estima pierderile aferente sumelor în sold împrumutate și acestea pot fi grupate în următoarele categorii:

- Administrații centrale: pierdere în caz de neîndeplinire a obligațiilor se determină folosind surse din piață
- Clienți corporate, de finanțarea proiectelor, instituții financiare, administrații locale și regionale, societăți de asigurare și organismelor de plasament colectiv: pierdere în caz de neîndeplinire a obligațiilor este calculată din discountarea fluxurilor de încasat în procesul de recuperare cu rata dobânzii efective. Informații cu caracter previzional sunt de asemenea încorporate în pierdere în caz de neîndeplinire a obligațiilor folosind modelul Vasicek.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

- Clienți retail: pierderea în caz de neîndeplinire a obligațiilor este obținută prin eliminarea marjei de conservatorism din valoarea a reglementarea a pierderii așteptate. Informații cu caracter previzional sunt încorporate în pierderea în caz de neîndeplinire a obligațiilor folosind modele satelit.

În circumstanțe excepționale, în care anumite date de intrare nu sunt disponibile la calculul pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor se folosesc modele alternative de recuperare, analiză comparativă și judecată profesională.

La estimarea pierderilor din credit așteptate, Banca ia în considerare scenarii multiple. Fiecărui îi este asociat un PD, EAD și LGD diferit. Atunci când este relevant, evaluarea scenariilor multiple cuprinde, de asemenea, valoarea care se preconizează să fie recuperată, inclusiv probabilitatea ca activele să se vindece și valoarea garanției sau suma care ar putea fi primită din vânzarea activului.

Cu excepția cardurilor de credit și a altor facilități reînnoibile, perioada maximă pentru care se determină pierderile din credit este durata de viață contractuală a unui instrument financiar, cu excepția cazului în care Banca are dreptul legal de a le denunța mai devreme.

Mecanismul de calcul al pierderilor din credit așteptate este sumarizat mai jos:

- Stadiul 1: Pierderile din credite preconizate pe 12 luni reprezintă pierderile din credit rezultate în caz de neîndeplinire a obligațiilor în decursul unei perioade de 12 luni de la data raportării. Banca calculează pierderile din credite preconizate pe 12 luni bazându-se pe probabilitățile de neîndeplinire a obligațiilor contractuale în următoarele 12 luni de la data de raportare. Aceste probabilități se aplică la expunerea în caz de nerambursare previzionată și înmulțită cu pierderea în caz de neîndeplinire a obligațiilor și actualizată la rata efectivă inițială a dobânzii. Acest calcul este efectuat pentru fiecare dintre scenarii, așa cum s-a explicat mai sus.
- Stadiul 2: pentru creditele cu o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială, Banca recunoaște pierderi din credit preconizate pe durata de viață. Mecanismul este similar cu cel descris mai sus, inclusiv utilizarea scenariilor multiple, dar PD-ul și LGD-ul sunt estimate pe durata de viață a instrumentului. Pierderile așteptate sunt actualizate cu rata inițială a dobânzii efective.
- Stadiul 3: pentru creditele depreciate Banca recunoaște pierderi din credit preconizate pe durata de viață. Mecanismul este similar cu cel folosit în cazul Stadiului 2, cu un PD de 100%.
- POCl: activele financiare achiziționate sau emise depreciate sunt acele active depreciate ca urmare a riscului de credit la recunoașterea inițială. Banca recunoaște modificările cumulate ale pierderilor din credit preconizate pe durata de viață după recunoașterea inițială, bazată pe o probabilitate medie ponderată aferentă celor patru scenarii, actualizată cu rata dobânzii efective ajustată la credit.
- Angajamente de creditare și acreditive: Atunci când se estimează pierderile din credit preconizate pe durata de viață, Banca determină partea care se așteptată a fi trasă din angajamentul de creditare. Pierderile de credit așteptate se bazează pe valoarea actualizată a deficitelor de fluxuri de numerar, utilizând o probabilitate medie ponderată aferentă scenariilor. Actualizarea se face la rata dobânzii efective așteptată. Pentru cardurile de credit și alte facilități reînnoibile, care includ atât un credit cât și un angajament de creditare, pierderile de credit așteptate sunt calculate și prezentate împreună cu creditul. Pentru angajamentele de creditare și acreditive, pierderile de credit așteptate sunt recunoscute în categorie *provizioanelor*.
- Garanții financiare: răspunderea Băncii este evaluată la valoarea cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial mai puțin amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit sau pierdere și provizionul ECL. În acest scop, Banca calculează pierderile de credit așteptate pe baza valorii actualizate a plăților anticipate pentru a compensa pierderea suferită de deținătorul garanției financiare. Deficitele de fluxuri de numerar așteptate sunt actualizate la rata dobânzii ajustată la risc, relevantă pentru expunere. Calculul se face utilizând o probabilitate medie ponderată aferentă scenariilor. Pentru garanțiile financiare, pierderile de credit așteptate sunt recunoscute în categoria *provizioanelor*.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Titluri de datorie la FVOCI

Pierderile de credit așteptate pentru Titluri de datorie la FVOCI nu reduc valoarea contabilă a acestor active financiare în situația consolidată a poziției financiare, care rămâne la valoarea justă. În schimb, o sumă egală cu deprecierea care ar apărea dacă activele ar fi fost măsurate la costul amortizat este recunoscută în OCI, ca o valoare de depreciere cumulată, cu o cheltuială corespunzătoare în contul de profit sau pierdere. Deprecierea cumulată recunoscută în OCI este reciclată în contul de profit sau pierdere la derecunoașterea activelor.

Activele financiare achiziționate sau emis depreciate (POCI)

Pentru activele POCI, Banca recunoaște ca și cheltuială cu deprecierea doar modificările de pierderi din credit preconizate de la recunoașterea inițială.

Creșterea semnificativă a riscului de credit

Grupul consideră că un instrument financiar a înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit atunci când au fost îndeplinite unul sau mai multe dintre următoarele criterii cantitative, calitative sau de neîndeplinire a obligațiilor:

- *Criterii cantitative*

Grupul utilizează criteriile cantitative ca indicator principal al creșterii semnificative a riscului de credit pentru toate portofoliile materiale. Pentru criteriile cantitative Grupul compară curba probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor pe întreaga durată de viață la data evaluării cu cea a probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor previzionate la recunoașterea inițială. Pentru estimarea curbei probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor pe întreaga durată de viață la data recunoașterii inițiale se formulează ipoteze privind structura acesteia. Pe de o parte, în cazul instrumentelor financiare cu rating ridicat, se presupune că, curba PD (probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor) se va deteriora în timp. Pe de altă parte, în cazul instrumentelor financiare evaluate cu rating scăzut se estimează că curba PD se va îmbunătăți în timp. Gradul de îmbunătățire sau deteriorare va depinde de nivelul inițial de rating. Pentru ca cele două curbe să fie comparabile, PD-urile sunt reduse la PD-uri anualizate. Creșterea semnificativă a riscului de credit se consideră că a avut loc în general, odată cu creșterea relativă a PD-ului de până la 250%, deși această valoare poate fi mai mică datorită mai multor factori limitativi, cum ar fi apropierea de maturitate și portofoliile de produse.

Grupul nu are cunoștință de nicio practică general acceptată a pieței cu privire la nivelul la care trebuie transferat un instrument financiar către Stadiul 2. Din această perspectivă se așteaptă ca orice creștere considerată semnificativă a PD-ului la data de raportare să se realizeze de-a lungul unei perioade de timp ca urmare a unui proces iterativ între participanții la piață și autoritățile de supraveghere.

- *Criterii calitative*

Grupul utilizează criteriile calitative ca indicator secundar al creșterii semnificative a riscului de credit pentru toate portofoliile materiale. Transferul unui instrument financiar în Stadiul 2 are loc atunci când următoarele criterii sunt îndeplinite.

Pentru administrații centrale, banci, corporații și prototolii de finanțare a proiectelor, dacă debitorul îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

- Indicatori externi de piață,
- Modificări ale clauzelor contractuale,
- Modificări în abordările managementului,
- Judecata profesională.

Evaluarea creșterii semnificative a riscului de credit încorporează informații de natură previzională și se realizează trimestrial la nivel de tranzacție pentru toate portofoliile non-retail deținute de Grup.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Pentru portofoliile retail, dacă debitorul îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

- Restructurare, care se referă la oferirea de concesi, din motive economice sau contractuale, atunci când clientul întâmpină dificultăți financiare, concesi pe care creditorul nu le-ar acorda altfel
- Judecata profesională

Evaluarea creșterii semnificative a riscului de credit încorporează informații așteptate și se realizează lunar la nivel de fiecare instrument financiar pentru toate portofoliile retail deținute de Grup.

Criterii de protecție

Criteriile de protecție se aplică instrumentelor financiare considerate că au experimentat o creștere semnificativă a riscului de credit dacă debitorul a înregistrat mai mult de 30 de zile de întârziere la plată. Totodată, Grupul respectă prezumția relativă potrivit căreia riscul de credit pentru un activ financiar a crescut semnificativ după recunoașterea inițială atunci când plățile contractuale sunt restante de mai mult de 30 de zile.

Definiția neîndeplinirii obligațiilor și a activelor financiare depreciate

Pe parcursul exercițiului financiar 2019, Grupul și-a ajustat definiția expunerilor în stare de nerambursare pentru a se conforma liniilor directe privind definiția publicată de Autoritatea Bancară Europeană (EBA/GL/2016/07). Noua definiție a expunerilor în stare de nerambursare duce la modificări semnificative ale abordării IRB, care obligă băncile să-și ajusteze modelele. Aceste ajustări au fost aprobate de autoritățile de reglementare competente înainte de punerea în aplicare (Regulamentul delegat UE 529/2014).

Principalele modificări aduse de noua definiție a expunerilor în stare de nerambursare sunt:

- stare de nerambursare extinsă în cadrul unor categorii ca urmare a efectului de contaminare;
- perioade de probă mai lungi;
- eliminarea statusului de captivare, care împiedica conturile să părăsească statusul de stare de nerambursare dacă au înregistrat vreodată mai mult de 180 de zile de întârziere.

Efectele acestor modificări sunt redistribuirea stadiilor de depreciere (în special modificarea volumelor din stadiul 3) și modificarea modelelor pentru stadiile 1 și 2 ca urmare a noilor rate implicite a stării de nerambursare. În conformitate cu IAS 8, aceasta reprezintă o modificare a estimărilor care trebuie aplicată în viitor și astfel recunoscută integral în profit sau pierdere.

Grupul definește un instrument financiar ca fiind cu risc de neîndeplinire a obligațiilor, care este pe deplin aliniat la definiția activelor financiare depreciate, atunci când îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

• *Criteriu cantitativ*

Debitorul este restant cu peste 90 de zile la plata obligațiilor sale contractuale și nu există nicio încercare de respingere a prezumției ca activul financiar depreciat cu peste 90 de zile de întârziere trebuie să fie prezentat în Stadiul 3 de depreciere.

• *Criteriu calitativ*

Debitorul se încadrează în criteriul de improbabilitate de plată, criteriu ce indică dificultatea financiară semnificativă a debitorului. Acest criteriu este îndeplinit atunci când:

- Debitorul este decedat;
- Debitorul este în insolvență (insolvența persoanelor fizice este în conformitate cu Legea nr. 151/2015, în vigoare începând cu anul 2018);
- Debitorul a încălcat clauzele financiare contractuale;
- Dispariția unei piețe active pentru acel activ financiar din cauza dificultăților financiare;
- Au fost făcute concesi de către creditor în legătura cu dificultatea financiară a debitorului;
- Devine probabil că debitorul va intra în faliment;
- Activele financiare sunt achiziționate sau emise cu o reducere semnificativă care reflectă pierderile din credit suportate.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Criteriile de mai sus au fost aplicate tuturor instrumentelor financiare deținute de Grup și sunt în concordanță cu definiția neîndeplinirii obligațiilor utilizată în scopuri de gestionare a riscului de credit. Definiția neîndeplinirii obligațiilor a fost aplicată în calculul privind pierderile de credit așteptate conform modelului "Probabilității de neplată/ de neîndeplinire a obligațiilor" (PD), a "Expunerii în caz de nerambursare" (EAD) și a "Pierderii în caz de neîndeplinire a obligațiilor" (LGD).

Un instrument financiar nu se mai consideră a fi încadrat în categoria neîndeplinirii obligațiilor (ex: "vindecăt"), atunci când nu mai îndeplinește niciun criteriu de neîndeplinire a obligațiilor de plată pe o perioadă consecutivă de minimum 3 luni sau mai mult pentru expunerile restructurate neperformante. Această perioadă de 3 luni a fost determinată pe baza unei analize care ia în considerare probabilitatea ca un instrument financiar să se întoarcă la starea de neîndeplinire a obligațiilor, după vindecare folosind diferite definiții posibile de remediere.

Informații cu caracter previzional

Evaluarea creșterii semnificative a riscului de credit și calcularea pierderilor din credit așteptate includ informații cu caracter previzional. Grupul a efectuat o analiză istorică și a identificat variabilele economice cheie care afectează riscul de credit și pierderile de credit așteptate pentru fiecare portofoliu de credite.

Aceste variabile economice cheie și impactul asociat acestora asupra probabilității de neîndeplinire a obligațiilor, pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor și a expunerii în caz de nerambursare variază în funcție de tipul de categorie. De asemenea, judecățile profesionale se aplică în acest proces.

Proгноze ale acestor variabile economice ("scenariul economic de bază") sunt furnizate de Raiffeisen Research trimestrial care oferă cea mai bună estimare a cadrului economic pe următorii trei ani. După 3 ani, pentru a proiecta variabilele economice pentru întreaga durată de viață rămasă a fiecărui instrument, a fost utilizată o abordare medie de reversiune, ceea ce înseamnă că variabilele economice tind fie spre o rată medie pe termen lung sau spre o rată de creștere pe termen lung până la maturitate.

Impactul acestor variabile economice asupra probabilității de neîndeplinire a obligațiilor, a pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor și a expunerii în caz de nerambursare a fost determinat pe baza regresiei statistice, pentru a înțelege astfel impactul modificărilor istorice în aceste variabile asupra ratelor de nerambursare sau în componente ale pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor și ale expunerilor în caz de nerambursare.

În plus față de scenariul economic de bază, Raiffeisen Research furnizează, de asemenea, scenariul cel mai optimist și scenariul cel mai pesimist, împreună cu scenariul ponderilor pentru a se asigura că non-liniaritățile sunt incluse. Grupul a concluzionat că 3 scenarii au evidențiat în mod adecvat non-liniaritatea. Scenariul ponderilor este determinat de o combinație de analiză statistică și judecăți profesionale, ținând cont de o serie de rezultate pentru care fiecare scenariu este reprezentativ. Valorile pierderilor din credit așteptate ponderate cu probabilități se determină prin trecerea fiecărui scenariu printr-un model relevant de pierderi de credite așteptate și multiplicarea acestuia cu scenariul de ponderi corespunzător.

Ca în cazul oricăror previziuni economice, proiecțiile și probabilitățile de apariție sunt supuse unui grad ridicat de incertitudine și, prin urmare, rezultatele efective pot fi semnificativ diferite de cele prognozate. Grupul consideră că aceste previziuni reprezintă cea mai bună estimare a rezultatelor posibile și acoperă eventualele non-liniarități și asimetrii ale diferitelor portofolii din cadrul Grupului.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Analiza de sensibilitate

Cele mai semnificative ipoteze care afectează ajustările pentru pierdere aferente pierderilor din credit așteptate sunt următoarele:

- Portofoliul Corporate
 - Produsul intern brut
 - Rata șomajului
- Portofoliul Retail
 - Produsul intern brut
 - Cursul valutar EUR/RON
 - ROBOR 3M
 - Rata șomajului

Pentru detalii privind rezultatele analizei de sensibilitate efectuate vezi *Nota 6*.

Factorul de discountare

În general pentru expunerile din bilanț care nu sunt expuneri din leasing sau active financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit, rata de discountare utilizată la calculul pierderilor din credit așteptate este rata efectivă a dobânzii sau o aproximare a acesteia.

Evaluarea garanțiilor

Pentru a diminua riscurile de creditare aferente activelor financiare, Banca încearcă să utilizeze garanții, acolo unde este posibil. Garanțiile îmbracă diverse forme, cum ar fi numerar, titluri, acreditive/garanții, garanții imobiliare, creanțe, stocuri, alte active nefinanciare și ameliorări ale creditului, cum ar fi contractele de compensare. Garanțiile, cu excepția cazului în care au fost luate în contul creanței, nu sunt înregistrate în situația financiară a Băncii.

Cu toate acestea, valoarea justă a garanțiilor afectează calculul ECL. În general, acestea sunt evaluate, cel puțin la început, și reevaluate pe o bază anuală.

În măsura în care este posibil, Banca utilizează date de piață active pentru evaluarea activelor financiare deținute ca garanții. Alte active financiare care nu au valori de piață ușor determinabile sunt evaluate utilizând modele. Garanțiile nefinanciare, cum ar fi bunurile imobile, sunt evaluate pe baza datelor furnizate de terți, cum ar fi brokerii ipotecari sau pe baza indicilor prețurilor locuințelor.

Scoaterea în afara bilanțului

Politica Băncii în conformitate cu IFRS 9 rămâne aceeași cu IAS 39. Activele financiare sunt scoase din bilanț în întregime numai atunci când Banca a încetat procesul de recuperare. În cazul în care suma care urmează să fie scoasă din bilanț este mai mare decât deprecierea cumulată, diferența este mai întâi adăugată la depreciere, care este apoi închisă cu valoarea contabilă brută. Orice recuperare ulterioară este creditată în cheltuielile cu pierderile din credite.

k) Contabilitatea de acoperire

Grupul a ales ca opțiune de politică contabilă permisă conform IFRS 9 să continue să aplice contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor în conformitate cu IAS 39.

Grupul aplică doar contabilitatea de acoperire micro a valorii juste împotriva riscurilor. Obiectivul de acoperire a riscului la nivel de Grup se referă în mod explicit la expunerea la riscul de rata a dobânzii, ca urmare a modificării în rata de referință corespunzătoare. Expunerea la riscul de credit nu face obiectul contabilității de acoperire.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

La înfișiere, Grupul documentează în mod formal modul în care relația de acoperire îndeplinește condițiile pentru contabilitatea operațiunilor de acoperire împotriva riscurilor. De asemenea, se documentează relația economică dintre elementul acoperit și instrumentul de acoperire, inclusiv natura riscului, obiectivul de gestionare a riscului și strategia de angajare a instrumentelor de acoperire și metoda care va fi utilizată pentru a evalua eficiența relației de acoperire la începutul și apoi continuu. Pentru a se califica pentru contabilitatea de acoperire, este de așteptat ca o relație de acoperire a riscurilor să fie foarte eficientă pe o bază prospectivă și trebuie demonstrat că a fost extrem de eficientă în perioada anterioară desemnată (ex. o lună).

O relație de acoperire este considerată a fi foarte eficientă dacă modificările valorii juste sau fluxurilor de trezorerie atribuibile riscului acoperit sunt compensate de instrumentul de acoperire în proporție de 80-125%. De asemenea, este necesar să se evalueze, retroactiv, dacă relația a fost eficientă în luna anterioară. Documentarea trebuie să includă și modul în care entitatea va evalua dacă relația de acoperire îndeplinește dispozițiile privind eficiența acoperirii și rezultatele acestei evaluări.

Testele de eficiență prospectivă și retrospectivă se efectuează utilizând metoda cantitativă "dollar offset". Aceasta constă în calcularea raportului dintre variația valorii juste cumulate a instrumentului de acoperire împotriva riscurilor și modificarea valorii juste a elementului acoperit care poate fi atribuit riscului acoperit.

O entitate trebuie să întrerupă prospectiv contabilitatea de acoperire când apare oricare dintre următoarele evenimente:

- acoperirea nu mai îndeplinește criteriile pentru contabilitatea operațiunilor de acoperire împotriva riscurilor (de exemplu, nu mai este foarte eficientă sau eficiența nu mai este măsurabilă);
- instrumentul acoperit împotriva riscurilor este vândut sau compensat;
- instrumentul de acoperire împotriva riscurilor expiră sau este vândut, finalizat sau exercitat;
- conducerea revocă desemnarea făcută.

În cazul în care o relație de acoperire împotriva riscurilor nu mai respectă criteriile de eficiență sau nu mai respectă pragul de semnificație menționat mai sus, contabilitatea de acoperire a riscurilor încetează de la ultima dată la care acoperirea a fost considerată eficientă, care va fi începutul perioadei în care acoperirea a încetat să îndeplinească criteriile de eficiență sau să depășească pragul de semnificație.

În cazul în care entitatea determină că un anumit eveniment, schimbarea circumstanțelor/perturbarea pieței au determinat ca relația de acoperire împotriva riscurilor să nu fie eficientă și demonstrează că acoperirea a fost eficientă înainte ca evenimentul sau schimbarea circumstanțelor să se producă, contabilitatea de acoperire a riscului încetează de la data evenimentului sau schimbarea circumstanțelor.

După derecunoașterea relației de acoperire împotriva riscurilor, modificările viitoare ale valorii juste ale instrumentului derivat sunt recunoscute ulterior în contul de profit sau pierdere în "Venituri din tranzacționare", în timp ce elementul acoperit va fi contabilizat ca și înainte de desemnare, fără aplicarea regulilor contabilității de acoperire împotriva riscurilor - de exemplu creditele vor reveni la costul amortizat. Pentru elementele pentru care se utilizează metoda dobânzii efective, ajustările anterioare de acoperire a riscului sunt amortizate în contul de profit sau pierdere pe durata de viață rămasă a elementului acoperit.

l) Numerar și echivalente de numerar

La întocmirea situației fluxurilor de trezorerie, s-au considerat ca numerar și echivalente de numerar: numerarul efectiv, conturile curente și alte plasamente la Banca Națională a României, numerar din conturile nostro și alte plasamente la alte bănci care au o maturitate de 3 luni sau mai puțin de la data achiziției.

m) Imobilizări corporale

Recunoaștere și evaluare

Imobilizările corporale sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii. Costul include cheltuieli care sunt direct atribuibile achiziției mijlocului fix. Costul mijloacelor fixe produse intern include cheltuieli cu materiile prime și materialele, cheltuieli cu salariile directe, alte cheltuieli efectuate pentru aducerea mijlocului fix în stare de funcționare precum și costurile dezmembrării, înlăturării elementelor și restaurării locației. Software-ul achiziționat de care depinde funcționalitatea echipamentelor se capitalizează ca parte a respectivelor echipamente.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Costurile cu întreținerea imobilizărilor corporale se recunosc în contul de profit sau pierdere pe măsură ce sunt efectuate. Cheltuielile generate de înlocuirea unei componente a elementelor de imobilizări corporale, inclusiv reparații capitale, sunt capitalizate, dacă acestea îmbunătățesc performanțele viitoare ale acelor elemente de imobilizări corporale.

Amortizarea

Amortizarea este calculată prin metoda liniară pe parcursul duratei de viață estimate pentru fiecare element și este recunoscută în contul de profit sau pierdere. Bunurile dobândite prin leasing sunt amortizate pe perioada cea mai mică dintre durata leasingului și durata de viață. Terenurile nu sunt supuse amortizării. Duratele de viață estimate sunt următoarele:

Clădiri	50 ani
Echipament de birou și mobilă	5 ani
Autovehicule	5 ani
Calculatoare	4 ani

Metodele de depreciere, duratele de viață și valorile reziduale sunt reevaluate la data fiecărei raportări și ajustate corespunzător.

n) Imobilizări necorporale

Aplicații informatice

Aplicațiile informatice achiziționate de către Grup sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii. Cheltuiala cu aplicațiile informatice dezvoltate intern este recunoscută ca imobilizare necorporală dacă Grupul face dovada intenției și capacității sale de a dezvolta și folosi aplicația într-o manieră ce-i va aduce beneficii economice viitoare și dacă cheltuielile cu dezvoltarea aplicațiilor pot fi estimate într-o manieră rezonabilă. Costurile cu aplicațiile informatice dezvoltate intern includ toate costurile direct atribuibile dezvoltării aplicațiilor și se amortizează pe durata de viață.

Cheltuielile ulterioare cu aplicațiile informatice se capitalizează doar atunci când contribuie la sporirea beneficiilor economice viitoare care decurg din folosirea respectivelor active.

Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere pe măsură ce sunt efectuate. Amortizarea se recunoaște în contul de profit sau pierdere liniar, pe toată durata de funcționare a aplicației informatice, începând cu data la care aplicația este pusă în funcțiune. Durata de viață estimată a aplicațiilor informatice este între 1 și 8 ani. Metodele de depreciere, duratele de viață și valorile reziduale sunt reevaluate la data fiecărei raportări și ajustate corespunzător.

o) Leasing

Politica aplicabilă înainte de 1 ianuarie 2019

Grupul ca Locatar: Contractele de leasing ale Grupului în care toate riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului sunt clasificate drept leasing financiar. Ulterior recunoașterii inițiale, activul este evaluat la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea prezentă a plăților de leasing viitoare. După recunoașterea inițială, activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile aceluia activ. Celelalte contracte de leasing în care Grupul este implicat sunt clasificate ca leasing operațional și nu sunt recunoscute ca active în situația consolidată a poziției financiare.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Politica aplicabilă începând cu 1 ianuarie 2019

Grupul ca Locatar: Grupul recunoaște active reprezentând dreptul de utilizare la începutul contractului de leasing (ex. la data la care activul suport devine disponibil pentru utilizare). Activele reprezentând dreptul de utilizare sunt măsurate la cost, diminuate cu amortizarea cumulată și cu pierderi din depreciere și ajustate cu modificări din re-măsurarea datoriei de leasing. Costul activelor reprezentând dreptul de utilizare include datoria de leasing recunoscută, costuri inițiale indirecte și plăți de leasing efectuate înainte sau după începutul contractului de leasing, mai puțin reducerile primite. Activele reprezentând dreptul de utilizare sunt amortizate liniar pe durata contractului de leasing.

Activele reprezentând dreptul de utilizare sunt prezentate în cadrul *notei 30* și fac obiectul deprecierei conform politicii Grupului descrise în *nota 3p) Deprecierea activelor altele decât activele financiare*.

Grupul ca Locator: Contabilitatea locatorului rămâne neschimbată ca urmare a implementării IFRS 16. Grupul îndeplinește rolul de locator în contracte în care toate riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului. Aceste contracte sunt clasificate ca fiind leasing financiar, iar creanța aferentă contractelor de leasing se măsoară în situația consolidată a poziției financiare ca fiind valoarea prezentă a încasărilor ce derivă din contractul de leasing. Acele contracte în care Grupul nu transferă toate riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt clasificate ca fiind leasing operațional. Venitul din închiriere se contabilizează liniar pe durata de viață a contractului de leasing și este inclus în venituri în contul de profit și pierdere ca "Alte venituri operaționale"

p) Deprecierea activelor altele decât activele financiare

Valoarea contabilă a activelor Grupului care nu sunt de natură financiară, altele decât activele de natură impozitului amânat, sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a identifica indicii de depreciere. Dacă există asemenea indicii, Grupul estimează valoarea recuperabilă a activelor respective.

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau a unității sale generatoare de numerar depășește valoarea sa recuperabilă.

O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri. Pierderile din depreciere se recunosc în contul de profit sau pierdere.

Pierderile din depreciere recunoscute în cazul unităților generatoare de numerar sunt utilizate prima dată pentru a diminua valoarea fondului comercial asociată unității generatoare de numerar și ulterior pentru a reduce valoarea contabilă a altor active ale unității generatoare de numerar pe bază de pro-rata.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă mai puțin costurile pentru vânzarea acelui activ sau unități. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice activului respectiv.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele precedente sunt evaluate la fiecare dată de raportare. Pierderea din depreciere se reia dacă s-a produs o schimbare favorabilă în estimările folosite pentru a determina valoarea de recuperare.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

q) Stocuri

Stocurile sunt măsurate la minimumul dintre cost și valoarea realizabilă netă. Garanțiile imobiliare luate în contul creanței sunt înregistrate în conformitate cu IAS 2 „Stocuri” la minimumul dintre cost (valoarea netă contabilă a creditului) și valoarea netă realizabilă (ex: valoarea de vânzare a garanției minus costurile de vânzare).

r) Depozite ale clienților, împrumuturi de la bănci, obligațiuni emise și datorii subordonate

Depozitele clienților, împrumuturile de la bănci, obligațiunile emise și datoriile subordonate reprezintă sursa Grupului de finanțare.

Grupul clasifică instrumentele financiare emise ca datorii financiare sau instrumente de capital conform termenilor contractuali ai instrumentelor.

Depozitele, împrumuturile de la bănci, obligațiunile emise și datoriile subordonate sunt inițial recunoscute la valoarea justă la care se adaugă eventuale costuri de tranzacționare iar ulterior sunt măsurate la cost amortizat folosind metoda ratei dobânzii efective.

Alte instrumente de capitaluri proprii sunt constituite din instrumente subordonate, negarantate emise de grup care sunt clasificate drept instrumente de capitaluri proprii (vezi Nota 43). La recunoașterea inițială, instrumentele sunt înregistrate la o valoare nominală, mai puțin costurile de tranzacție atribuite direct instrumentelor. Instrumentele sunt păstrate în monedă funcțională, valoarea acestora fiind suma în valută înmulțită cu cursul de schimb aplicabil la data tranzacției. Ulterior, acestea sunt menținute în monedă funcțională, fără a fi reevaluate, deoarece instrumentele reprezintă elemente nemonetare. Distribuțiile de capital sunt plătite din profituri distribuibile și reprezintă dividende. În cazul în care Grupul solicită răscumpărare, plata se face în monedă originală, la cursul de schimb valabil la data plății. Dacă se ia o decizie de răscumpărare, instrumentele sunt reclasificate ca datorii financiare. De asemenea, în cazul în care distribuțiile sunt efectuate în perioada în care instrumentele sunt clasificate drept passive/datorii, aceste distribuții reprezintă cheltuieli cu dobânda pentru Grup. În cazul reducerii valorii contabile, suma este înregistrată direct în capitaluri proprii.

s) Beneficiile angajaților

Beneficii pe termen scurt

Obligațiile cu beneficiile pe termen scurt acordate angajaților sunt recunoscute ca și cheltuială pe măsură ce serviciul aferent este prestat. Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salariile, primele și contribuțiile la asigurările sociale.

Se recunoaște un provizion pentru sumele ce se așteaptă a fi plătite cu titlu de prime în numerar pe termen scurt sau scheme de participare a personalului la profit în condițiile în care Grupul are în prezent o obligație legală sau constructivă de a plăti acele sume ca rezultat al serviciilor trecute prestate de către angajați și dacă obligația respectivă poate fi estimată în mod credibil.

Planuri de contribuții determinate

Obligațiile de plată a contribuțiilor care decurg din planurile de pensii determinate sunt recunoscute în situația consolidată a rezultatului global atunci când se realizează.

Grupul efectuează plăți în numele angajaților proprii către sistemul de pensii al statului român (Pilonul 3), asigurările de sănătate și fondul de șomaj, în decursul derulării activității normale. Toți angajații Grupului sunt membri și de asemenea au obligația legală de a contribui (prin intermediul contribuțiilor sociale) la sistemul de pensii al statului român (un plan de contribuții determinate al Statului). Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere al perioadei atunci când sunt efectuate. Grupul nu are alte obligații suplimentare.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Planuri de beneficii determinate

Grupul nu este angajat în nici un plan de beneficii determinate și, în consecință, nu are nici un fel de obligații în acest sens.

Beneficiile angajaților pe termen lung

Obligația netă a Grupului în ceea ce privește beneficiile aferente serviciilor pe termen lung, altele decât planurile de postangajare, este reprezentată de valoarea beneficiilor viitoare pe care angajații le-au câștigat în schimbul serviciilor prestate de către aceștia în perioada curentă și perioade anterioare.

În cazul pensionării, Grupul oferă respectivilor angajați un număr de salarii compensatorii în funcție de vechimea în muncă. Obligația Grupului în ceea ce privește acest jubileu este stipulată în prevederile contractului colectiv de muncă și este estimată folosind metoda factorului de credit proiectat și este recunoscută în situația consolidată a rezultatului global pe principiul contabilității de angajamente. Modificarea ratei de actualizare și a altor ipoteze actuariale este recunoscută în alte elemente ale rezultatului global.

Tranzacții cu plată pe bază de acțiuni

Valoarea justă a sumei ce trebuie plătită angajaților pentru drepturile de apreciere a acțiunilor decontate în numerar este recunoscută ca o cheltuială în contrapartidă cu o creștere a datorilor, pe perioada în care angajații devin îndreptățiți în mod necondiționat la plata acestora. Datoria este reevaluată la fiecare dată de raportare și la data decontării. Orice modificări ale valorii juste ale datoriei sunt recunoscute ca și cheltuieli cu personalul în contul de profit sau pierdere.

t) Combinări de întreprinderi

Achiziția operațiunilor de afaceri este recunoscută conform metodei de achiziție. Prețul transferat într-o combinație de întreprinderi este evaluat la valoarea justă. Acesta este calculat la data achiziției ca agregat al valorii juste al tuturor activelor transferate, a datorilor asumate de foștii proprietari ai combinației de întreprinderi achiziționate și a instrumentelor de capitaluri proprii emise de Grup în schimbul controlului combinației de întreprinderi.

Costurile cu tranzacția de combinări de întreprinderi sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere atunci când sunt efectuate.

Fondul comercial se determină ca excedentul prețului, valoarea oricărui interes minoritar și valoarea justă la data achiziției a participației în compania achiziționată (dacă este cazul) și valoarea justă la data achiziției a activelor nete identificabile și a datorilor asumate.

În cazul în care diferența este negativă după o analiză ulterioară, câștigul rezultat este recunoscut imediat în contul de profit sau pierdere.

u) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în situația consolidată a poziției financiare atunci când pentru Grup rezultă o obligație legală sau constructivă legată de un eveniment trecut, obligație care poate fi estimată în mod credibil, și este probabil ca în viitor să fie necesară consumarea unor resurse economice care să stingă această obligație. Pentru determinarea provizionului, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice datoriei respective. Provizioanele includ: provizioane pentru litigii, provizioane pentru angajamente de credit neutilizate și alte provizioane.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

v) Taxe

Politica privind impozitul pe venit este descrisă în *Nota 3 i)*. Grupul recunoaște datoriile sale legate de contribuția la fondul de garantare a depozitelor bancare, contribuția la fondul de rezoluție și taxa pe activele financiare în conformitate cu interpretarea IFRIC 21, "Taxe". Datoria cu privire la plata acestor taxe este recunoscută în momentul în care acestea devin implicate. Pentru contribuția la fondul de garantare a depozitelor bancare și contribuția la fondul de rezoluție obligația apare anual la 1 ianuarie, când Banca efectuează activități legate de atragerea depozitelor. Pentru taxa pe activele financiare obligația apare anual la 31 decembrie când toate informațiile necesare calculului sunt disponibile.

w) Raportarea pe segmente

Grupul prezintă informații la nivel de segmente pentru a da posibilitatea utilizatorilor situațiilor sale financiare să evalueze natura și efectele financiare ale activităților în care se angajează, precum și mediile economice în care își desfășoară activitatea.

Un segment operațional este o componentă a Grupului:

(a) care se angajează în activități din care poate obține venituri și de pe urma cărora poate suporta cheltuieli (inclusiv venituri și cheltuieli aferente tranzacțiilor cu alte componente ale Grupului);

(b) ale cărei rezultate din activitate sunt examinate în mod periodic de către principalul factor decizional operațional al entității în vederea luării de decizii cu privire la alocarea resurselor pe segment și a evaluării performanței acestuia și

(c) pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Raportarea pe segmente se bazează pe următoarele linii de business ale Grupului: clienți corporativi, persoane fizice, întreprinderi mici și mijlocii (denumite în continuare IMM) și trezorerie, ultima incluzând și instituții financiare.

4. Standarde, interpretări și amendamente la Standardele Internaționale de Raportare Financiară

Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate timpuriu:

Grupul nu a adoptat timpuriu niciun standard, interpretare sau modificare care au fost emise, dar care nu sunt încă în vigoare

- **Modificare la IFRS 10 Situații financiare consolidate și IAS 28 Investiții în entitățile asociate și asocierile în participație: vânzare de sau contribuție cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocieria în participație**

Modificările se referă la o inconsecvență identificată între cerințele IFRS 10 și cele ale IAS 28, în legătură cu vânzarea de și contribuția cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocieria în participație. Principala consecință a modificărilor este aceea că un câștig sau o pierdere totală este recunoscută atunci când tranzacția implică o întreprindere (indiferent dacă este sau nu sub formă de filială). Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu reprezintă o întreprindere, chiar dacă acestea sunt sub forma unei filiale. În luna decembrie 2015, IASB a amânat pe termen nedeterminat data intrării în vigoare a acestei modificări în așteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii în echivalență. Modificările nu au fost încă adoptate de UE.

- **Cadrul Conceptual în standardele IFRS**

IASB a emis Cadrul Conceptual revizuit pentru Raportare financiară la 29 martie 2018. Cadrul Conceptual stabilește un set cuprinzător de concepte pentru raportare financiară, stabilirea standardelor, îndrumare pentru cei care întocmesc situații financiare în elaborarea politicilor contabile consecvente și asistență pentru utilizatori în înțelegerea și interpretarea standardelor. De asemenea IASB a emis un document anexat separat, Modificări ale Referințelor la Cadrul Conceptual în standardele IFRS, care stabilește modificările standardelor afectate cu scopul să actualizeze referințele Cadrului Conceptual revizuit.

EY
Ernst & Young Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification
Semnat pentru identificare

4. Standarde, interpretări și amendamente la Standardele Internaționale de Raportare Financiară (continuare)

Obiectivul documentului este de a sprijini tranziția la Cadrul Conceptual revizuit pentru entitățile care dezvoltă politici contabile folosind Cadrul Conceptual când niciun standard IFRS nu se aplică pentru o anumită tranzacție. Pentru cei care întocmesc situații financiare și dezvoltă politici contabile în baza Cadrului Conceptual, documentul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020.

- **IFRS 3: Combinări de întreprinderi (Modificări)**

IASB a emis modificări privind Definiția unei întreprinderi (Modificări aduse IFRS 3) cu scopul de a rezolva dificultățile care apar atunci când o entitate determină dacă a achiziționat o întreprindere sau un grup de active. Modificările sunt în vigoare pentru combinările de întreprinderi pentru care data achiziției este în prima perioadă de raportare anuală începând la sau după 1 ianuarie 2020 și pentru achizițiile de active care apar la sau după începutul acelei perioade, iar aplicarea timpurie este permisă. Aceste Modificări nu au fost încă adoptate de UE.

- **IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare și IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori: definiția termenului „semnificativ” (Modificări)**

Modificările sunt în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020, iar aplicarea timpurie este permisă. Modificările clarifică definiția termenului „semnificativ” și modul în care aceasta trebuie aplicată. Noua definiție menționează că „Informația este semnificativă dacă omisiunile, declarațiile eronate sau ascunderea acestora ar duce în mod rezonabil la influențarea deciziilor pe care utilizatorii primari ai situațiilor financiare cu scop general le iau pe baza acelor situații financiare, care furnizează informații financiare privind o anumită entitate raportoare”. De asemenea, explicațiile care însoțesc definiția au fost îmbunătățite. Modificările asigură, de asemenea, faptul că definiția termenului „semnificativ” este consecventă în cadrul tuturor Standardelor IFRS. Conducerea a estimat că nu este niciun impact din această modificare la 1 ianuarie 2020.

- iii) **Reforma ratei dobânzii de referință: IFRS 9, IAS 39, și IFRS 7 (Modificări)**

Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020 și trebuie aplicate retroactiv. Aplicarea timpurie este permisă. În septembrie 2019, IASB a publicat amendamente la IFRS 9, IAS 39 și IFRS 7, care încheie etapă întâi a activității sale pentru a răspunde efectelor reformei Ratei Dobânzii Interbancare Oferite (IBOR) asupra raportării financiare. Etapă a doua se va concentra asupra aspectelor care ar putea afecta raportarea financiară atunci când o valoare de referință existentă a ratei dobânzii este înlocuită cu o rată a dobânzii fără risc (RFR). Modificările publicate abordează aspecte care afectează raportarea financiară în perioada anterioară înlocuirii unei valori de referință existente a ratei dobânzii cu o rată a dobânzii alternativă și abordează implicațiile pentru cerințele specifice de contabilitate de acoperire împotriva riscurilor din IFRS 9 Instrumente financiare și IAS 39 Instrumente financiare: Recunoașterea și Măsurarea, care necesită o analiză prospectivă. Modificările prevăd scutiri temporare, aplicabile tuturor relațiilor de acoperire a riscurilor care sunt direct afectate de reforma ratei dobânzii de referință, care permit continuarea contabilității de acoperire a riscurilor în perioada de incertitudine înainte de înlocuirea unei rate de referință a dobânzii existente cu o rată a dobânzii alternative aproape fără risc. Există, de asemenea, modificări ale IFRS 7 Instrumente financiare: Informații de furnizat cu privire la informații suplimentare privind incertitudinea care rezultă din reforma indicelui de referință al dobânzii. Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020 și trebuie aplicate retroactiv. Aplicarea timpurie este permisă. În septembrie 2019, IASB a publicat amendamente la IFRS 9, IAS 39 și IFRS 7, care încheie etapa întâi a activității sale pentru a răspunde efectelor reformei Ratei Dobânzii Interbancare Oferite (IBOR) asupra raportării financiare. Etapă a doua se va concentra asupra aspectelor care ar putea afecta raportarea financiară atunci când o valoare de referință existentă a ratei dobânzii este înlocuită cu o rată a dobânzii fără risc (RFR). Modificările publicate abordează aspecte care afectează raportarea financiară în perioada anterioară înlocuirii unei valori de referință existente a ratei dobânzii cu o rată a dobânzii alternativă și abordează implicațiile pentru cerințele specifice de contabilitate de acoperire împotriva riscurilor din IFRS 9 Instrumente financiare și IAS 39 Instrumente financiare: Recunoașterea și Măsurarea, care necesită o analiză prospectivă. Modificările prevăd scutiri temporare, aplicabile tuturor relațiilor de acoperire a riscurilor care sunt direct afectate de reforma ratei dobânzii de referință, care permit continuarea contabilității de acoperire a riscurilor în perioada de incertitudine înainte de înlocuirea unei rate de referință a dobânzii existente cu o rată a dobânzii alternative aproape fără risc. Există, de asemenea, modificări ale IFRS 7 Instrumente financiare: Informații de furnizat cu privire la informații suplimentare privind incertitudinea care rezultă din reforma indicelui de referință al dobânzii. Conducerea a estimat că incertitudinea rezultată din reforma IBOR nu afectează relațiile desemnate pentru contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor în măsură în care aceste relații ar trebui desemnate.

- **IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare: Clasificarea Datoriilor ca Datorii Curente sau Datorii pe termen lung (Modificări)**

Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale începând la sau după 1 ianuarie 2022, iar aplicarea timpurie este permisă. Modificările vizează promovarea consecvenței în aplicarea cerințelor, ajutând societățile să stabilească dacă, în cadrul situației poziției financiare, datoriile și alte datorii cu o dată de decontare incertă ar trebui clasificate ca fiind curente sau pe termen lung. Modificările afectează prezentarea datoriilor în cadrul situației poziției financiare și nu modifică cerințele existente privind evaluarea sau momentul recunoașterii oricărui element de activ, datorie, venituri sau cheltuieli, nici informațiile pe care entitățile le publică cu privire la aceste elemente. De asemenea, modificările clarifică cerințele de clasificare pentru datoriile care pot fi decontate de societatea care emite instrumente proprii de capitaluri proprii. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR

a) Introducere și prezentare generală

Grupul este expus următoarelor riscuri ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață
- Riscul operațional

Această notă prezintă informații referitoare la expunerea Grupului față de fiecare risc menționat mai sus, precum și politicile și procesele de evaluare și gestionare a riscului.

Cele mai importante riscuri financiare la care este expus Grupul sunt riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață și riscul operațional. Riscul de piață include riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și riscul privind prețul instrumentelor de capital.

Cadrul gestionării riscurilor

Directoratul Grupului este responsabil pentru implementarea și monitorizarea cadrului de gestionare al riscurilor. Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit, Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative și Comitetul de Credite Problematică sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscului Grupului în ariile specificate de acestea.

Toate comitetele raportează cu regularitate Directoratului. Cadrul de gestionare al riscurilor este definit în strategia de risc, elaborată și revizuită cu o frecvență anuală. Profilul de risc este de asemenea revizuit cu o frecvență anuală și cuprinde evaluarea tuturor riscurilor considerate semnificative. Politicile Grupului de gestionare a riscului sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile la care este expus Grupul, pentru a stabili limitele adecvate de risc și control și a monitoriza riscurile și respectarea limitelor de risc.

Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic pentru a reflecta schimbările în condițiile pieții, produselor și serviciilor oferite. Grupul își propune să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv, în care toți angajații își înțeleg rolurile și obligațiile, prin intermediul cursurilor de instruire, standardelor și procedurilor de conducere implementate. Acest proces de gestionare a riscurilor este esențial pentru profitabilitatea continuă a Grupului și fiecare angajat din cadrul Grupului este responsabil pentru expunerile la risc legate de activitatea sa sau de responsabilitățile sale.

Comitetul de Audit al Grupului raportează Consiliului de Supraveghere și are responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune ale riscului. Comitetul de Audit este asistat în îndeplinirea funcțiilor sale de către departamentul de Audit Intern. Auditul Intern efectuează atât revizuirii regulate cât și ad-hoc asupra controalelor și procedurilor de gestiune a riscurilor, iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

Exercițiile de stress testing sunt o practică comună în Grup. Testele de stres de efectuat sunt fie dezvoltate local fie sunt dezvoltate și efectuate la nivelul Grupului Raiffeisen Bank Internațional. Grupul a pus în aplicare un Manual de stress testing care stabilește pașii, conceptele, metodologiile și termenele în procesul de stress testing. Toate testele de stres sunt analizate și raportate către management.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

b) Riscul de Credit

(i) Gestionarea riscului de credit

Riscul de credit este riscul ca Grupul să suporte pierderea generată de neîndeplinirea obligațiilor contractuale ale clienților săi sau ale contrapartidelor. Grupul gestionează și controlează riscul de credit prin stabilirea de limite privind dimensiunea riscului acceptat, atât pentru contrapartidele individuale, cât și pentru concentrațiile geografice sau industriale, precum și prin monitorizarea acestor limite. Grupul este expus la riscul de credit atât prin activitățile sale de creditare, de tranzacționare și investiție, cât și prin situațiile în care acționează ca intermediar în numele clienților sau a terțelor părți, în situația în care desfășoară activități de finanțare a operațiunilor de leasing financiar sau în calitatea sa de emitent de garanții.

Riscul de credit asociat activităților de tranzacționare și investiție este gestionat prin intermediul proceselor de management al riscului de credit ale Grupului. Riscul este diminuat prin selectarea unor parteneri cu performanțe financiare solide, prin monitorizarea activității acestora, prin folosirea de limite de expunere și, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garanții. Expunerea principală a Grupului la riscul de credit ia naștere din acordarea de credite și avansuri clienților și din desfășurarea activităților de acordare de finanțări prin leasing financiar. În aceste cazuri, expunerea este reprezentată de valoarea contabilă a activelor din situația consolidată a poziției financiare. Grupul este expus la riscul de credit pe diferite active financiare, incluzând instrumente derivate și de datorie, expunerea în cazul acestor instrumente fiind egală cu valoarea contabilă a acestora prezentată în situația consolidată a poziției financiare. Pe lângă cele menționate mai sus, Grupul este expus la riscul de credit extrabilanțier, din angajamentele de finanțare și emiterea de garanții. Pentru a minimiza riscul, Grupul are anumite proceduri menite să evalueze clienții înaintea acordării creditelor și a finanțării operațiunilor de leasing, să monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul și dobânzile aferente pe perioada derulării împrumuturilor și a contractelor de leasing și să stabilească limite de expunere.

Directoratul a delegat responsabilitatea gestionării riscului de credit către Comitetul de Credite. Divizia Risc, care raportează Vicepreședintelui de Risc este responsabilă cu supravegherea riscului de credit al Grupului, incluzând:

- Formularea politicilor de creditare, prin care se urmărește asigurarea menținerii unui portofoliu de credite sănătos, prin stabilirea unor limite corespunzătoare și definirea unor criterii specifice de creditare pentru anumite produse, categorii de clienți etc.
- Stabilirea și implementarea unor proceduri privind: tratamentul și evaluarea garanțiilor, revizuirea periodică a creditelor, clasificarea și raportarea portofoliului de credite, documentația juridică aferentă activității de creditare, urmărirea și tratamentul creditelor neperformante, asigurarea conformității cu cerințele organelor de reglementare.
- Stabilirea structurii de autorizare a aprobării și reînnoirii facilităților de credit: limitele de autorizare pot fi stabilite la nivelul individual al unor analiști de risc desemnați sau la nivelul Comitetului de Credit sau al organului de aprobare desemnat la nivel de Grup. Limitele de autorizare sunt stipulate în regulamentul de funcționare a Comitetului de Credit și sunt stabilite în funcție de criterii precum valoarea creditului și concordanța cu politica de creditare.
- Evaluarea și revizuirea riscului de credit are loc în conformitate cu limitele de autorizare stabilite în regulamentul de funcționare al Comitetului de Credit și cu cerințele regulatorii.
- Limitarea concentrării expunerii pe terți, arii geografice, industrii și pe emitent, categoria de clasificare a creditului, lichiditatea pieței și țara (pentru titluri deținute ca investiții). Riscul de concentrare este monitorizat în cadrul activității de management al portofoliului și este analizat lunar prin rapoarte prezentate către personalul angajat în activitatea de creditare și către management.
- Dezvoltarea și menținerea sistemelor de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc. La nivel de Grup se utilizează sisteme unitare de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc. Aceste sisteme cuprind atât metodologii de atribuire de rating-uri cât și bazate pe utilizarea de scoring-uri. Grupul efectuează periodic revizuirea sistemelor de clasificare a clienților. Gradul de risc măsurat prin intermediul sistemelor menționate stă la baza stabilirii cuantumului de provizioane necesare acoperirii riscului de neplată.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

- Revizuirea, verificarea conformității unității cu limitele stabilite conform politicilor de creditare și a procedurilor interne.
- Raportări periodice despre calitatea portofoliului de credite sunt prezentate Comitetului de Credite și sunt propuse măsuri adecvate de rectificare.
- Furnizarea de informații, îndrumări și expertize punctelor de lucru pentru a promova practica cea mai adecvată în Grup în ceea ce privește gestionarea riscului de credit.

Grupul a implementat un sistem de avertizare timpurie (Early Warning Signs) care este folosit pentru screeningul lunar al portofoliului de credite și vizează identificarea expunerilor problematice viitoare cât mai curând posibil. Sistemul se bazează pe evenimente declanșatoare detectate automat pentru fiecare client cu frecvență lunară, dar se bazează și pe introduceri manuale ad-hoc dacă este cunoscut un eveniment advers.

Implementarea politicilor de credit și a procedurilor este realizată la nivel centralizat. Fiecare sucursală/agenție trebuie să implementeze politicile și procedurile de credit ale Grupului. Fiecare sucursală este responsabilă de calitatea și performanța portofoliului propriu de credite. Grupul are un proces de centralizare atât al aprobării cât și al administrării tuturor creditelor, fapt care duce la îmbunătățirea calității portofoliului de credite și la o mai bună monitorizare.

Departamentul de Audit Intern efectuează verificări periodice ale fiecărei agenții și ale proceselor de creditare ale Grupului.

Concentrările de risc de credit semnificative iau naștere pe tipuri de clienți în funcție de creditele, avansurile și angajamentele de credit acordate de Grup. Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare apare atunci când anumite segmente de clienți prezintă caracteristici economice similare și capacitatea de rambursare este similar afectată de schimbările din mediul economic. Principala concentrare a riscului de credit derivă din expunerea individuală, pe segmente de clienți în ceea ce privește creditele și avansurile acordate de Grup, angajamentele de credit și garanțiile emise.

(ii) Expunerea la riscul de credit

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările de risc pe produs pentru clienții de tip retail și pe sectoare economice pentru clienții de tip non-retail. În tabel sunt prezentate expuneri brute bilanțiere:

	Grup 31 decembrie 2019	Grup 31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>		
Clienți retail, din care:		
Credit de nevoi personale	6.528.980	5.905.944
Credit pentru investiții imobiliare	5.937.144	4.992.691
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.219.920	1.304.834
Card de credit	1.016.285	938.563
Descoperit de cont	540.978	547.478
Finanțarea investițiilor	1.537.196	1.339.070
Clienți non-retail, din care:		
Clienți corporativi	7.237.697	7.054.594
Finanțarea proiectelor	1.850.898	1.828.799
Instituții financiare nebancare	877.811	1.620.260
Întreprinderi mici și mijlocii	1.345.303	1.273.304
Sectorul public	588.473	312.883
Administrații centrale	40.495	29.648
Total expunere brută	28.721.180	27.148.068
Ajustări pentru pierderi așteptate	-1.127.546	-1.003.708
Total credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	27.593.634	26.144.360

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

	Banca 31 decembrie 2019	Banca 31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>		
Clienți retail, din care:		
Credit de nevoi personale	6.528.980	5.905.944
Credit pentru investiții imobiliare	5.871.926	4.992.691
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.219.920	1.304.834
Card de credit	1.016.285	938.563
Descoperit de cont	540.978	547.478
Finanțarea investițiilor	1.089.580	962.314
Clienți non-retail, din care:		
Clienți corporativi	7.318.194	6.832.671
Finanțarea proiectelor	1.850.898	1.828.799
Instituții financiare nebancare	862.557	1.620.260
Întreprinderi mici și mijlocii	1.126.407	1.086.386
Sectorul public	588.473	312.883
Administrații centrale	40.495	29.648
Total expunere brută	28.054.693	26.362.471
Ajustări pentru pierderi așteptate	-1.093.279	-972.502
Total credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	26.961.414	25.389.969

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

31 Decembrie 2019

In Mii RON	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat							
Clienți non-retail:	10.312.855	1.277.713	0	350.109	41.374	51.597	11.940.677
Clienți corporativi	6.734.991	268.483	0	234.223	0	45.184	7.237.697
Finanțarea proiectelor	1.585.732	196.526	0	68.640	41.374	0	1.850.898
Instituții financiare nebankare	786.155	90.166	0	1.490	0	0	877.811
Întreprinderi mici și mijlocii	1.118.517	181.030	0	45.756	0	6.413	1.345.303
Sectorul public	46.965	541.508	0	0	0	0	588.473
Administrații centrale	40.495	0	0	0	0	0	40.495
Clienți retail	13.835.868	2.086.876	857.759	0	147.901	77.800	16.780.503
Credit de nevoi personale	5.827.019	365.525	336.436	0	1.088	1.170	6.528.980
Credite pt investiții imobiliare	5.168.372	614.829	153.943	0	45.424	20.279	5.937.144
Micro	1.279.292	150.004	107.900	0	35	1.746	1.537.196
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	467.363	524.895	227.662	0	100.843	51.199	1.219.920
Card de credit	847.535	145.254	23.496	0	448	3.406	1.016.285
Descoperit de cont	246.287	286.369	8.322	0	63	0	540.978
Total expunere brută	24.148.723	3.364.589	857.759	350.109	189.275	129.397	28.721.180
Ajustări pentru pierderi așteptate	-133.731	-179.537	-578.979	-235.299	-3.693	-86.321	-1.127.546
Expunere netă	24.014.992	3.185.052	278.780	114.810	185.582	43.076	27.593.634

41

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISICULUI FINANCIAR (continuare)

Grup	31 Decembrie 2018						
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
In Mii RON							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat							
Clienți non-retail:	11.093.711	607.233	0	418.544	42.913	83.371	12.119.488
Clienți corporativi	6.538.156	205.782	0	310.656	0	78.139	7.054.594
Finanțarea proiectelor	1.706.997	60.619	0	61.183	42.913	0	1.828.799
Instituții financiare nebancale	1.510.261	109.999	0	0	0	0	1.620.260
Întreprinderi mici și mijlocii	1.061.385	165.214	0	46.705	0	5.232	1.273.304
Sectorul public	271.256	41.627	0	0	0	0	312.883
Administrații centrale	5.656	23.992	0	0	0	0	29.648
Clienți retail	12.328.789	1.980.575	719.216	0	95.961	115.598	15.028.580
Credit de nevoi personale	5.255.106	482.675	168.163	0	2.363	960	5.905.944
Credite pt investiții imobiliare	4.273.648	547.884	171.159	0	29.741	33.204	4.992.691
Micro	1.078.196	186.779	74.095	0	215	1.627	1.339.070
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	526.086	488.337	290.411	0	63.322	78.005	1.304.834
Card de credit	833.660	96.719	8.184	0	161	1.790	938.563
Descoperit de cont	362.093	178.181	7.204	0	159	12	547.478
Total expunere brută	23.422.500	2.587.808	719.216	418.544	138.874	198.969	27.148.068
Ajustări pentru pierderi așteptate	-90.465	-213.032	-430.330	-269.881	-6.696	-83.270	-1.003.708
Expunere netă	23.332.035	2.374.776	288.886	148.663	132.178	115.699	26.144.360

Ernst & Young Assurance S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Simplu pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca	31 Decembrie 2019						
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
<i>In Mii RON</i>							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat							
Clienți non-retail:	10.226.466	1.231.384	0	329.174	41.374	51.597	11.787.024
Clienți corporativi	6.838.996	256.633	0	222.565	0	45.184	7.318.194
Finanțarea proiectelor	1.585.732	196.526	0	68.640	41.374	0	1.850.898
Instituții financiare nebancale	770.901	90.166	0	1.490	0	0	862.557
Întreprinderi mici și mijlocii	943.377	146.551	0	36.479	0	6.413	1.126.407
Sectorul public	46.965	541.508	0	0	0	0	588.473
Administrații centrale	40.495	0	0	0	0	0	40.495
Clienți retail	13.362.429	2.083.355	821.885	0	147.901	77.800	16.267.669
Credit de nevoi personale	5.827.019	365.525	336.436	0	1.088	1.170	6.528.980
Credite pt investiții imobiliare	5.106.448	613.767	151.711	0	45.424	20.279	5.871.926
Micro	867.777	147.545	74.258	0	35	1.746	1.089.580
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliara	467.363	524.895	227.662	0	100.843	51.199	1.219.920
Card de credit	847.535	145.254	23.496	0	448	3.406	1.016.285
Descoperit de cont	246.287	286.369	8.322	0	63	0	540.978
Total expunere brută	23.588.895	3.314.739	821.885	329.174	189.275	129.397	28.054.693
Ajustări pentru pierderi așteptate	-129.048	-178.950	-566.250	-219.031	-3.693	-86.321	-1.093.279
Expunere netă	23.459.847	3.135.789	255.635	110.143	185.582	43.076	26.961.414

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca	31 Decembrie 2018						
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
In Mii RON							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat							
Clienți non-retail:	10.760.997	556.846	0	392.804	42.913	83.371	11.710.647
Clienți corporativi	6.352.137	188.294	0	292.240	0	78.139	6.832.671
Finanțarea proiectelor	1.706.997	60.619	0	61.183	42.913	0	1.828.799
Instituții financiare nebankare	1.510.261	109.999	0	0	0	0	1.620.260
Întreprinderi mici și mijlocii	914.690	132.315	0	39.381	0	5.232	1.086.386
Sectorul public	271.256	41.627	0	0	0	0	312.883
Administrații centrale	5.656	23.992	0	0	0	0	29.648
Clienți retail	11.969.993	1.974.962	706.869	0	95.961	115.598	14.651.824
Credit de nevoi personale	5.255.106	482.675	168.163	0	2.363	960	5.905.944
Credite pt investiții imobiliare	4.273.648	547.884	171.159	0	29.741	33.204	4.992.691
Micro	719.400	181.166	61.748	0	215	1.627	962.314
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliara	526.086	488.337	290.411	0	63.322	78.005	1.304.834
Card de credit	833.660	96.719	8.184	0	161	1.790	938.563
Descoperit de cont	362.093	178.181	7.204	0	159	12	547.478
Total expunere brută	22.730.990	2.531.808	706.869	392.804	138.874	198.969	26.362.471
Ajustări pentru pierderi așteptate	-84.898	-211.936	-430.330	-245.338	-6.696	-83.270	-972.502
Expunere netă	22.646.092	2.319.872	276.539	147.466	132.178	115.699	25.389.969

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea creditelor și avansurilor acordate clienților retail în funcție de calitatea creditelor. Clasele interne de rating prezentate aici sunt explicate în continuare în *Nota 5*, în tabelele cu gradele de rating intern ale Grupului.

Grup MII RON

31 decembrie 2019

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Risc minim	2.759.780	47.951	0	766	0	2.807.731
Risc excelent	1.285.504	59.029	0	5.300	0	1.344.533
Risc foarte bun	2.922.568	265.171	0	25.180	0	3.187.739
Risc bun	2.433.354	127.968	0	1.367	0	2.561.322
Risc solid	2.222.550	448.141	0	42.711	0	2.670.691
Risc acceptabil	929.405	451.290	0	42.705	0	1.380.695
Risc sub acceptabil	566.049	351.349	0	24.751	0	917.398
Risc slab	152.418	119.906	0	89	0	272.324
Risc foarte slab	11.962	180.495	0	5.016	0	192.457
Stare de nerambursare	0	0	853.952	0	77.800	853.952
Fără clasă de rating	552.278	35.576	3.807	16	0	591.661
Total	13.835.868	2.086.876	857.759	147.901	77.800	16.780.503

Grup MII RON

31 decembrie 2018

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Risc minim	2.938.173	65.634	0	1.225	0	3.003.807
Risc excelent	1.084.144	55.169	0	4.782	0	1.139.313
Risc foarte bun	3.610.045	153.022	0	13.455	0	3.763.067
Risc bun	1.761.402	80.003	0	339	0	1.841.405
Risc solid	1.487.909	357.018	0	17.646	0	1.844.927
Risc acceptabil	681.347	219.070	0	6.474	0	900.417
Risc sub acceptabil	262.056	564.556	0	31.926	0	826.612
Risc slab	56.048	210.347	0	9.318	0	266.395
Risc foarte slab	7.375	233.515	0	10.268	0	240.890
Stare de nerambursare	0	0	719.216	0	115.598	719.216
Fără clasă de rating	440.290	42.241	0	528	0	482.531
Total	12.328.789	1.980.575	719.216	95.961	115.598	15.028.580

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca
MII RON

31 decembrie 2019

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Risc minim	2.759.780	47.951	0	766	0	2.807.731
Risc excelent	1.285.504	59.029	0	5.300	0	1.344.533
Risc foarte bun	2.922.568	265.171	0	25.180	0	3.187.739
Risc bun	2.432.548	127.968	0	1.367	0	2.560.516
Risc solid	2.222.550	448.141	0	42.711	0	2.670.691
Risc acceptabil	929.405	451.290	0	42.705	0	1.380.695
Risc sub acceptabil	566.049	351.349	0	24.751	0	917.398
Risc slab	152.320	119.906	0	89	0	272.226
Risc foarte slab	11.962	180.495	0	5.016	0	192.457
Stare de nerambursare	0	0	820.310	0	77.800	820.310
Fără clasă de rating	79.743	32.055	1.575	16	0	113.373
Total	13.362.429	2.083.355	821.885	147.901	77.800	16.267.669

Banca
MII RON

31 decembrie 2018

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Risc minim	2.938.173	65.634	0	1.225	0	3.003.807
Risc excelent	1.084.144	55.169	0	4.782	0	1.139.313
Risc foarte bun	3.610.045	153.022	0	13.455	0	3.763.067
Risc bun	1.761.218	80.003	0	339	0	1.841.221
Risc solid	1.487.909	357.018	0	17.646	0	1.844.927
Risc acceptabil	681.347	219.070	0	6.474	0	900.417
Risc sub acceptabil	262.056	564.556	0	31.926	0	826.612
Risc slab	56.048	210.347	0	9.318	0	266.395
Risc foarte slab	7.375	233.515	0	10.268	0	240.890
Stare de nerambursare	0	0	706.869	0	115.598	706.869
Fără clasă de rating	81.678	36.628	0	528	0	118.306
Total	11.969.993	1.974.962	706.869	95.961	115.598	14.651.824

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea creditelor și avansurilor acordate clienților non-retail în funcție de calitatea creditelor. Clasele interne de rating prezentate aici sunt explicate în continuare în *Nota 5*, în tabelele cu gradele de rating intern ale Grupului.

Grup		31 decembrie 2019					
<i>MII RON</i>							
Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total	
Excelent	43.434	108	0	0	0	43.542	
Foarte bun	861.507	95.099	0	0	0	956.606	
Bun	4.710.490	630.694	0	0	0	5.341.184	
Satisfăcător	4.656.749	500.243	0	41.374	0	5.156.992	
Substandard	22.033	45.678	0	0	0	67.711	
Depreciat	0	0	348.307	0	51.597	348.307	
Fără rating	18.642	5.891	1.802	0	0	26.335	
Total	10.312.855	1.277.713	350.109	41.374	51.597	11.940.677	

Grup		31 decembrie 2018					
<i>MII RON</i>							
Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total	
Excelent	18.216	0	0	0	0	18.216	
Foarte bun	1.439.277	133.990	0	0	0	1.573.267	
Bun	4.731.948	81.722	0	0	0	4.813.670	
Satisfăcător	4.698.669	229.445	0	42.913	0	4.928.114	
Substandard	88.374	147.789	0	0	0	236.163	
Depreciat	0	0	417.637	0	83.371	417.637	
Fără rating	117.227	14.287	907	0	0	132.421	
Total	11.093.711	607.233	418.544	42.913	83.371	12.119.488	

Banca		31 decembrie 2019					
<i>MII RON</i>							
Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total	
Excelent	43.433	108	0	0	0	43.541	
Foarte bun	1.292.542	93.820	0	0	0	1.386.362	
Bun	4.547.735	619.362	0	0	0	5.167.097	
Satisfăcător	4.325.441	479.323	0	41.374	0	4.804.764	
Substandard	16.707	37.825	0	0	0	54.532	
Depreciat	0	0	327.667	0	51.597	327.667	
Fără rating	608	946	1.507	0	0	3.061	
Total	10.226.466	1.231.384	329.174	41.374	51.597	11.787.024	

Banca		31 decembrie 2018					
<i>MII RON</i>							
Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total	
Excelent	18.215	0	0	0	0	18.215	
Foarte bun	1.610.703	133.991	0	0	0	1.744.694	
Bun	4.555.071	78.268	0	0	0	4.633.339	
Satisfăcător	4.401.134	211.264	0	42.913	0	4.612.398	
Substandard	58.685	130.442	0	0	0	189.127	
Depreciat	0	0	392.639	0	83.371	392.639	
Fără rating	117.189	2.881	165	0	0	120.235	
Total	10.760.997	556.846	392.804	42.913	83.371	11.710.647	

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

La nivel de Grup, creditele și avansurile acordate băncilor în valoare de 207.307 mii RON (31 decembrie 2018: 437.854 mii RON), titlurile de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în sumă de 2.398.161 mii RON (31 decembrie 2018: 3.204.307 mii RON) precum și titlurile de datorie evaluate la cost amortizat în sumă de 4.952.776 mii RON (31 decembrie 2018: 2.333.367 mii RON) sunt încadrate toate în Stadiul 1.

La nivel de Bancă, creditele și avansurile acordate băncilor în valoare de 201.002 mii RON (31 decembrie 2018: 435.126 mii RON), titlurile de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în sumă de 2.326.371 mii RON (31 decembrie 2018: 3.204.307), precum și titlurile de datorie evaluate la cost amortizat în sumă de 4.674.232 mii RON (31 decembrie 2018: 2.308.071 mii RON) sunt încadrate toate în Stadiul 1.

La 31 decembrie 2019, creditele și avansurile către bănci sunt reprezentate în mare parte de solduri la bănci corespondente și depozite colaterale. Conturile curente deschise la bănci sunt în permanență la dispoziția Grupului, nu sunt restricționate, nu sunt restante și nici depreciate. Contrapartidele bancare sunt instituții financiare de prim rang care prezintă stabilitate financiară.

Pentru clienții corporativi, întreprinderi mici și mijlocii, instituții financiare, autorități locale și centrale, Grupul folosește sisteme de rating asociate performanței financiare atât pentru creditele evaluate individual cât și pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup, fiecărui grad de risc de credit i se poate asocia un rating corespunzător, de la gradul de risc cel mai scăzut (Rating 1) până la categoria creditelor depreciate (Rating 10). În cazul persoanelor fizice și al întreprinderilor foarte mici (micro), riscul de credit asociat este cuantificat pe baza modelelor interne de rating. Banca asociază clienților un rating la nivel de facilitate pentru persoanele fizice și un rating la nivel de client pentru clienții micro. În urma procesului de calibrare se asignează o probabilitate de nerambursare pentru clasele de rating asociate.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelele de pe paginile următoare prezintă expunerea bilanțieră maximă la riscul de credit pe tipuri de segment. Tabelele prezintă, de asemenea, valoarea justă totală a garanțiilor, surplusul de colateral și expunerea netă la riscul de credit:

Grup Mii RON	31 decembrie 2019					
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Ajustări pentru pierderi așteptate
Clienți non-retail						
Clienți corporativi	7.237.697	2.068.528	-495.687	1.572.841	5.664.856	192.441
Finanțarea proiectelor	1.850.898	1.587.926	-324.936	1.262.990	587.908	57.638
Instituții financiare nebancale	877.811	0	0	0	877.811	1.803
Întreprinderi mici și mijlocii	1.345.303	655.975	-225.786	430.189	915.114	35.941
Sectorul public	588.473	0	0	0	588.473	6.236
Administrații centrale	40.495	0	-7	-7	40.502	2
Total clienți non-retail	11.940.677	4.312.429	-1.046.416	3.266.013	8.674.664	294.061
Clienți retail						
Credit de nevoi personale	6.528.980	803	-678	125	6.528.855	375.412
Credite pentru investiții imobiliare	5.937.144	4.942.956	-892.386	4.050.570	1.886.574	152.999
Micro	1.537.196	587.159	-261.377	325.782	1.211.414	80.338
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.219.920	1.533.065	-644.156	888.909	331.011	178.449
Card de credit	1.016.285	0	-145	-145	1.016.430	23.332
Descoperit de cont	540.978	0	-3.490	-3.490	544.468	22.955
Total clienți retail	16.780.503	7.063.983	-1.802.232	5.261.751	11.518.752	833.485
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	364.469	282.060	-60.329	221.731	142.738	20.844

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Grup	31 decembrie 2018					Ajustări pentru pierderi așteptate
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	
Mii RON						
Clienți non-retail						
Clienți corporativi	7.054.594	1.859.539	-409.830	1.449.709	5.604.885	233.808
Finanțarea proiectelor	1.828.799	1.663.851	-591.674	1.072.177	756.622	45.114
Instituții financiare nebankare	1.620.260	0	0	0	1.620.260	452
Întreprinderi mici și mijlocii	1.273.304	598.181	-194.200	403.981	869.323	33.990
Sectorul public	312.883	0	0	0	312.883	752
Administrații centrale	29.648	0	0	0	29.648	1
Total clienți non-retail	12.119.488	4.121.571	-1.195.704	2.925.867	9.193.621	314.117
Clienți retail						
Credit de nevoi personale	5.905.944	492	-454	38	5.905.906	240.426
Credite pentru investiții imobiliare	4.992.691	3.547.857	-488.369	3.059.488	1.933.203	148.592
Micro	1.339.070	568.155	-257.338	310.817	1.028.253	78.295
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.304.834	1.539.392	-587.941	951.451	353.383	183.230
Card de credit	938.563	0	-83	-83	938.646	17.686
Descoperit de cont	547.478	0	-2.913	-2.913	550.391	21.362
Total clienți retail	15.028.580	5.655.896	-1.337.098	4.318.798	10.709.782	689.591

Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	438.603	279.700	-49.182	230.518	208.085	58.375
--	---------	---------	---------	---------	---------	--------

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca	31 decembrie 2019					
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Ajustări pentru pierderi așteptate
Mii RON						
Clienți non-retail						
Clienți corporativi	7.318.194	2.019.370	-495.687	1.523.683	5.794.511	179.559
Finanțarea proiectelor	1.850.898	1.587.926	-324.936	1.262.990	587.908	57.638
Instituții financiare nebancare	862.557	0	0	0	862.557	1.803
Întreprinderi mici și mijlocii	1.126.407	654.375	-225.786	428.589	697.818	30.639
Sectorul public	588.473	0	0	0	588.473	6.236
Administrații centrale	40.495	0	-7	-7	40.502	2
Total clienți non-retail	11.787.024	4.261.671	-1.046.416	3.215.255	8.571.769	275.877
Clienți retail						
Credit de nevoi personale	6.528.980	803	-678	125	6.528.855	375.412
Credite pentru investiții imobiliare	5.871.926	4.784.755	-729.929	4.054.826	1.817.100	150.885
Micro	1.089.580	587.159	-261.377	325.782	763.798	66.369
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.219.920	1.533.065	-644.156	888.909	331.011	178.449
Card de credit	1.016.285	0	-145	-145	1.016.430	23.332
Descoperit de cont	540.978	0	-3.490	-3.490	544.468	22.955
Total clienți retail	16.267.669	6.905.782	-1.639.775	5.266.007	11.001.662	817.402
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	364.469	282.060	-60.329	221.731	142.738	20.844

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISULUI FINANCIAR (continuare)

Banca	31 decembrie 2018					
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Ajustări pentru pierderi așteptate
Mii RON						
Clienți non-retail						
Clienți corporativi	6.832.671	1.799.208	-409.830	1.389.378	5.443.293	215.593
Finanțarea proiectelor	1.828.799	1.663.851	-591.674	1.072.177	756.622	45.114
Instituții financiare nebancare	1.620.260	0	0	0	1.620.260	452
Întreprinderi mici și mijlocii	1.086.386	596.273	-194.200	402.073	684.313	29.936
Sectorul public	312.883	0	0	0	312.883	752
Administrații centrale	29.648	0	0	0	29.648	1
Total clienți non-retail	11.710.647	4.059.332	-1.195.704	2.863.628	8.847.019	291.848
Clienți retail						
Credit de nevoi personale	5.905.944	492	-454	38	5.905.906	240.426
Credite pentru investiții imobiliare	4.992.691	3.547.857	-488.369	3.059.488	1.933.203	148.592
Micro	962.314	568.155	-257.338	310.817	651.497	69.358
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.304.834	1.539.392	-587.941	951.451	353.383	183.230
Card de credit	938.563	0	-83	-83	938.646	17.686
Descoperit de cont	547.478	0	-2.913	-2.913	550.391	21.362
Total clienți retail	14.651.824	5.655.896	-1.337.098	4.318.798	10.333.026	680.654
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	426.883	279.700	-49.182	230.518	196.365	58.375

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Print pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelele de mai jos prezintă o analiză a valorii juste a garanțiilor financiare și angajamentelor de creditare date în stadiul 3:

Grup Mii RON	31 decembrie 2019					
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Ajustări pentru pierderi așteptate
Clienți non-retail						
Clienți corporativi	234.223	46.077	-3.261	42.816	191.407	154.555
Finanțarea proiectelor	68.640	9.815	0	9.815	58.825	48.948
Instituții financiare nebankare	1.490	0	0	0	1.490	1.489
Întreprinderi mici și mijlocii	45.756	9.301	-2.233	7.068	38.688	30.307
Sectorul public	0	0	0	0	0	0
Administrații centrale	0	0	0	0	0	0
Total clienți non-retail	350.109	65.193	-5.494	59.699	290.410	235.299
Clienți retail						
Credit de nevoi personale	336.436	236	-226	10	336.426	255.792
Credite pentru investiții imobiliare	153.943	117.448	-22.313	95.135	58.808	90.854
Micro	107.900	42.638	-21.611	21.027	86.873	66.194
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	227.662	214.169	-69.822	144.347	83.315	140.335
Card de credit	23.496	0	0	0	23.496	15.691
Descoperit de cont	8.322	0	-3.490	-3.490	11.812	10.113
Total clienți retail	857.759	374.491	-117.462	257.029	600.730	578.979

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

		31 decembrie 2018				
Grup	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Ajustări pentru pierderi așteptate
<i>Mii RON</i>						
Clienți non-retail						
Clienți corporativi	310.656	84.891	-6.963	77.928	232.728	202.177
Finanțarea proiectelor	61.183	21.192	0	21.192	39.991	39.990
Instituții financiare nebancare	0	0	0	0	0	0
Întreprinderi mici și mijlocii	46.705	10.396	-1.116	9.280	37.425	27.714
Sectorul public	0	0	0	0	0	0
Administrații centrale	0	0	0	0	0	0
Total clienți non-retail	418.544	116.479	-8.079	108.400	310.144	269.881
Clienți retail						
Credit de nevoi personale	168.163	235	-234	1	168.162	142.270
Credite pentru investiții imobiliare	171.159	122.986	-13.932	109.054	62.105	86.504
Micro	74.095	36.946	-16.270	20.676	53.419	57.622
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	290.411	254.670	-54.228	200.442	89.969	131.301
Card de credit	8.184	0	0	0	8.184	5.958
Descoperit de cont	7.204	0	0	0	7.204	6.675
Total clienți retail	719.216	414.837	-84.664	330.173	389.043	430.330

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca	31 decembrie 2019					
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Ajustări pentru pierderi așteptate
Mii RON						
Clienți non-retail						
Clienți corporativi	222.565	46.077	-3.261	42.816	179.749	142.921
Finanțarea proiectelor	68.640	9.815	0	9.815	58.825	48.948
Instituții financiare nebancale	1.490	0	0	0	1.490	1.489
Întreprinderi mici și mijlocii	36.479	9.301	-2.233	7.068	29.411	25.673
Sectorul public	0	0	0	0	0	0
Administrații centrale	0	0	0	0	0	0
Total clienți non-retail	329.174	65.193	-5.494	59.699	269.475	219.031
Clienți retail						
Credit de nevoi personale	336.436	236	-226	10	336.426	255.792
Credite pentru investiții imobiliare	151.711	112.580	-18.960	93.620	58.091	89.259
Micro	74.258	42.638	-21.611	21.027	53.231	55.060
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	227.662	214.169	-69.822	144.347	83.315	140.335
Card de credit	23.496	0	0	0	23.496	15.691
Descoperit de cont	8.322	0	-3.490	-3.490	11.812	10.113
Total clienți retail	821.885	369.623	-114.109	255.514	566.371	566.250

31 decembrie 2018

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISICULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelele de pe paginile următoare prezintă expunerea extrabilanțieră maximă la riscul de credit pe segmente. Tabelele prezintă, de asemenea, valoarea justă totală a garanțiilor, surplusul de colateral și expunerea netă la riscul de credit:

		31 decembrie 2019				
Grup	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
<i>Mii RON</i>						
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	2.302.477	208.040	-63.044	144.996	2.157.481	39.232
Angajamente de creditare date	7.375.540	227.012	-35.107	191.905	7.183.635	23.658
Total clienți non-retail	9.678.017	435.052	-98.151	336.901	9.341.116	62.890
Clienți retail						
Garanții financiare date	22.756	13.670	-4.624	9.046	13.710	30
Angajamente de creditare date	3.130.960	18.966	-5.862	13.104	3.117.856	14.176
Total clienți retail	3.153.716	32.636	-10.486	22.150	3.131.566	14.206
		31 decembrie 2018				
Grup	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
<i>Mii RON</i>						
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	2.728.212	108.886	-12.750	96.136	2.632.076	38.794
Angajamente de creditare date	6.943.783	275.360	-25.980	249.380	6.694.403	21.334
Total clienți non-retail	9.671.995	384.246	-38.730	345.516	9.326.479	60.128
Clienți retail						
Garanții financiare date	22.113	7.237	-1.047	6.190	15.923	43
Angajamente de creditare date	2.757.318	20.382	-7.049	13.333	2.743.985	9.233
Total clienți retail	2.779.431	27.619	-8.096	19.523	2.759.908	9.276

Dacă este cazul, valoarea colateralului este alocat proporțional între expunerile bilanțiere și extrabilanțiere.

27. MAR. 2020

Signed for identification
Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca Mii RON	31 decembrie 2019					
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	2.298.477	208.040	-63.044	144.996	2.153.481	39.232
Angajamente de creditare date	7.316.776	227.012	-35.107	191.905	7.124.871	23.658
Total clienți non-retail	9.615.253	435.052	-98.151	336.901	9.278.352	62.890
Clienți retail						
Garanții financiare date	22.756	13.670	-4.624	9.046	13.710	30
Angajamente de creditare date	3.116.010	18.966	-5.862	13.104	3.102.906	14.176
Total clienți non-retail	3.138.766	32.636	-10.486	22.150	3.116.616	14.206

Banca <i>Mii RON</i>	31 decembrie 2018					
	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	2.728.212	108.886	-12.750	96.136	2.632.076	38.794
Angajamente de creditare date	6.890.211	275.360	-25.980	249.380	6.640.831	21.334
Total clienți non-retail	9.618.423	384.246	-38.730	345.516	9.272.907	60.128
Clienți retail						
Garanții financiare date	22.113	7.237	-1.047	6.190	15.923	43
Angajamente de creditare date	2.756.336	20.382	-7.049	13.333	2.743.003	9.233
Total clienți non-retail	2.778.449	27.619	-8.096	19.523	2.758.926	9.276

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelele de mai jos prezintă o analiză a valorii juste a garanțiilor financiare și angajamentelor de creditare date în stadiul 3:

31 decembrie 2019						
Grup	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
<i>Mii RON</i>						
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	102.020	6.256	-288	5.968	96.052	38.613
Angajamente de creditare date	61.793	1.399	0	1.399	60.394	8131
Total clienți non-retail	163.813	7.655	-288	7.367	156.446	46.744
Clienți retail						
Garanții financiare date	0	0	0	0	0	0
Angajamente de creditare date	10.075	0	-166	-166	10.241	7.933
Total clienți retail	10.075	0	-166	-166	10.241	7.933
31 decembrie 2018						
Grup	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
<i>Mii RON</i>						
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	111.683	7.921	-1.073	6.848	104.835	38.012
Angajamente de creditare date	35.907	881	0	881	35.026	9.768
Total clienți non-retail	147.590	8.802	-1.073	7.729	139.861	47.780
Clienți retail						
Garanții financiare date	0	0	0	0	0	0
Angajamente de creditare date	2.469	0	0	0	2.469	2.238
Total clienți retail	2.469	0	0	0	2.469	2.238

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

31 decembrie 2019						
Banca	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
Mii RON						
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	102.020	6.256	-288	5.968	96.052	38.613
Angajamente de creditare date	60.968	1.399	0	1.399	59.569	8.131
Total clienți non-retail	162.988	7.655	-288	7.367	155.621	46.744
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	0	0	0	0	0	0
Angajamente de creditare date	10.075	0	-166	-166	10.241	7.933
Total clienți non-retail	10.075	0	-166	-166	10.241	7.933
31 decembrie 2018						
Banca	Expunerea maximă la riscul de credit	Valoarea justă a colateralelor	Surplus de colateral	Total colateral	Expunere netă	Provizion asociat
Mii RON						
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	111.683	7.921	-1.073	6.848	104.835	38.012
Angajamente de creditare date	35.907	881	0	881	35.026	9.768
Total clienți non-retail	147.590	8.802	-1.073	7.729	139.861	47.780
Clienți non-retail						
Garanții financiare date	0	0	0	0	0	0
Angajamente de creditare date	2.469	0	0	0	2.469	2.238
Total clienți non-retail	2.469	0	0	0	2.469	2.238

Grupul deține garanții pentru credite și avansuri acordate clienților sub forma de depozite bancare, ipoteci asupra proprietăților imobiliare, garanții și alte valori asupra echipamentelor și/sau alte creanțe.

Garanciile de tip ipotecar executate de Grup la 31 decembrie 2019 sunt în suma de 67.328 mii RON (31 decembrie 2018: 56.190 mii RON).

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Credite și titluri de valoare depreciate

Creditele și titlurile de valoare depreciate sunt acelea pentru care Grupul considera că este probabil că nu va putea colecta principalul și dobânda de plată în conformitate cu termenii contractuali ai contractului de credit / titlului de valoare.

Status credite restante

Pentru creditele și valorile mobiliare pentru care dobânda și principalul de plată sunt restante, Grupul consideră că nu este cazul să le deprecieze deoarece nu există indicii obiective pentru depreciere sau există indicii pentru depreciere, însă nu există o pierdere identificabilă la nivelul acestor clienți.

Grup

Situația creditelor restante la 31 decembrie 2019 este după cum urmează:

Grup Mii RON	Stadiul 1			Stadiul 2			Stadiul 3		
	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile
Clienți retail	619.428	0	0	400.172	98.306	0	38.195	50.456	131.753
Clienți non-retail	413.778	0	0	73.075	2.932	0	10.445	2.025	30.489
Total	1.033.206	0	0	473.247	101.238	0	48.640	52.481	162.242

Banca Mii RON	Stadiul 1			Stadiul 2			Stadiul 3		
	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile
Clienți retail	617.368	0	0	400.082	98.184	0	37.993	50.296	131.447
Clienți non-retail	352.322	0	0	69.625	519	0	-169	0	16.285
Total	969.690	0	0	469.707	98.703	0	37.824	50.296	147.732

Situația creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2018 este după cum urmează:

Grup Mii RON	Stadiul 1			Stadiul 2			Stadiul 3		
	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile
Clienți retail	691.507	0	0	346.416	160.490	0	27.813	18.082	125.090
Clienți non-retail	823.138	0	0	18.464	7.457	0	6.416	1.073	38.629
Total	1.514.645	0	0	364.880	167.947	0	34.229	19.155	163.719

Banca Mii RON	Stadiul 1			Stadiul 2			Stadiul 3		
	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile	<=30 zile	31-90 zile	>90 zile
Clienți retail	689.181	0	0	346.346	160.380	0	27.813	18.070	125.082
Clienți non-retail	795.986	0	0	14.647	1.626	0	4.417	0	31.114
Total	1.485.167	0	0	360.993	162.006	0	31.960	18.070	156.196

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite evaluate la cost amortizat:

GRUP Mii RON	31 decembrie 2019					Total
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	
Clienți non retail						
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	631.586	30.203	11.281	0	2.732	673.070
B. Industria extractivă	45.689	423	341	0	0	46.453
C. Industria prelucrătoare	1.975.898	83.062	84.834	0	5.000	2.143.794
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	168.270	14.878	6.445	0	0	189.593
E. Aprovizionare cu apă	75.667	17.498	14	0	0	93.179
F. Construcții	741.727	160.820	52.444	0	533	954.991
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	2.952.550	184.824	66.142	0	9.909	3.203.516
H. Servicii de transport și depozitare	1.038.040	63.719	9.460	0	2.697	1.111.219
I. Servicii de cazare și restaurante	359.361	45.237	316	41.374	0	404.914
J. Informare și comunicații	180.511	2.385	41.536	0	30.726	224.432
K. Activități financiare și de asigurare	261.188	90.166	3	0	0	351.357
L. Activități imobiliare	1.081.168	2.764	65.817	0	0	1.149.749
M. Activități specializate, științifice și tehnice	207.755	5.843	2.379	0	0	215.977
N. Servicii administrative și activități de sprijin	138.814	4.800	1.024	0	0	144.638
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	42.690	541.508	0	0	0	584.198
P. Educație	46.994	0	1	0	0	46.995
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	340.710	9.294	3.043	0	0	353.047
R. Arte, divertisment și activități recreative	4.837	947	2.342	0	0	8.126
S. Alte servicii	19.400	19.342	2.687	0	0	41.429
TOTAL	10.312.855	1.277.713	350.109	41.374	51.597	11.940.677

Emsi & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

GRUP <i>Mii RON</i>		31 decembrie 2018				
Clienți non retail	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	Total
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	464.187	50.838	16.138	0	3.245	531.163
B. Industria extractivă	11.240	1.635	2.929	0	0	15.804
C. Industria prelucrătoare	1.886.302	62.650	91.722	0	15.804	2.040.674
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	260.769	20.128	27.896	0	0	308.793
E. Aprovizionare cu apă	66.453	2.187	5.102	0	0	73.742
F. Construcții	906.823	20.639	38.929	0	7.170	966.391
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	2.784.766	133.205	89.963	0	21.316	3.007.934
H. Servicii de transport și depozitare	719.212	33.592	2.558	0	340	755.362
I. Servicii de cazare și restaurante	238.656	50.778	38	42.913	0	289.472
J. Informare și comunicații	299.331	677	34.364	0	30.726	334.372
K. Activități financiare și de asigurare	1.440.088	109.999	3	0	0	1.550.090
L. Activități imobiliare	1.022.989	0	81.997	0	0	1.104.986
M. Activități specializate, științifice și tehnice	254.581	21.946	8.416	0	217	284.943
N. Servicii administrative și activități de sprijin	136.991	5.160	8.234	0	0	150.385
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	231.067	65.619	0	0	0	296.686
P. Educație	50.623	625	870	0	0	52.118
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	297.461	678	0	0	0	298.139
R. Arte, divertisment și activități recreative	6.683	549	6.500	0	4.553	13.732
S. Alte servicii	15.489	26.328	2.885	0	0	44.702
TOTAL	11.093.711	607.233	418.544	42.913	83.371	12.119.488

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite evaluate la cost amortizat:

Banca
Mii RON

31 decembrie 2019

Clienți non retail	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	Total
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	616.563	27.797	10.999	0	2.732	655.359
B. Industria extractivă	42.519	345	20	0	0	42.884
C. Industria prelucrătoare	1.890.542	74.909	79.953	0	5.000	2.045.404
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	168.270	14.878	6.445	0	0	189.593
E. Aprovizionare cu apă	52.039	16.662	14	0	0	68.715
F. Construcții	695.711	156.218	51.680	0	533	903.609
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	2.791.046	175.665	63.960	0	9.909	3.030.671
H. Servicii de transport și depozitare	885.190	46.876	5.132	0	2.697	937.198
I. Servicii de cazare și restaurante	328.346	44.836	316	41.374	0	373.498
J. Informare și comunicații	174.647	2.059	40.400	0	30.726	217.106
K. Activități financiare și de asigurare	741.344	90.166	3	0	0	831.513
L. Activități imobiliare	1.080.359	1.572	62.225	0	0	1.144.156
M. Activități specializate, științifice și tehnice	193.472	5.056	2.379	0	0	200.907
N. Servicii administrative și activități de sprijin	130.821	4.242	913	0	0	135.976
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	42.005	541.508	0	0	0	583.513
P. Educație	46.890	0	1	0	0	46.891
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	324.963	9.198	0	0	0	334.161
R. Arte, divertisment și activități recreative	2.917	54	2.342	0	0	5.313
S. Alte servicii	18.822	19.343	2.392	0	0	40.557
TOTAL	10.226.466	1.231.384	329.174	41.374	51.597	11.787.024

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite evaluate la cost amortizat:

Banca Mii RON	31 decembrie 2018					
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	Total
Clienți non retail						
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	429.736	47.295	15.886	0	3.245	492.917
B. Industria extractivă	10.109	1.635	2.929	0	0	14.673
C. Industria prelucrătoare	1.778.170	54.435	89.657	0	15.804	1.922.262
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	260.769	17.707	27.896	0	0	306.372
E. Aprovizionare cu apă	50.827	2.187	5.102	0	0	58.116
F. Construcții	843.494	16.430	31.359	0	7.170	891.283
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	2.593.329	124.732	88.627	0	21.316	2.806.688
H. Servicii de transport și depozitare	890.095	33.592	2.558	0	340	926.245
I. Servicii de cazare și restaurante	194.740	50.778	38	42.913	0	245.556
J. Informare și comunicații	287.595	677	34.364	0	30.726	322.636
K. Activități financiare și de asigurare	1.440.088	109.999	3	0	0	1.550.090
L. Activități imobiliare	1.021.916	0	76.384	0	0	1.098.300
M. Activități specializate, științifice și tehnice	254.454	3.050	8.416	0	217	265.920
N. Servicii administrative și activități de sprijin	127.152	5.160	72	0	0	132.384
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	230.478	65.619	0	0	0	296.097
P. Educație	50.355	625	870	0	0	51.850
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	281.740	678	0	0	0	282.418
R. Arte, divertisment și activități recreative	461	549	6.500	0	4.553	7.510
S. Alte servicii	15.489	21.698	2.143	0	0	39.330
TOTAL	10.760.997	556.846	392.804	42.913	83.371	11.710.647

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite evaluate la cost amortizat:

Grup Mii RON	31 decembrie 2019					
Clienți retail	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	Total
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	169.788	32.986	7.098	0	84	209.872
B. Industria extractivă	1.789	865	172	0	0	2.826
C. Industria prelucrătoare	131.724	14.715	13.824	0	15	160.263
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	186	215	22	0	0	423
E. Aprovizionare cu apă	11.489	1.557	1.606	0	4	14.652
F. Construcții	119.064	14.638	12.640	0	85	146.342
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	321.187	36.192	29.059	35	1.300	386.438
H. Servicii de transport și depozitare	261.886	20.978	29.850	0	100	312.714
I. Servicii de cazare și restaurante	36.028	2.823	2.396	0	0	41.247
J. Informare și comunicații	25.085	2.093	1.483	0	0	28.661
K. Activități financiare și de asigurare	696	12	83	0	0	791
L. Activități imobiliare	11.596	197	765	0	0	12.558
M. Activități specializate, științifice și tehnice	79.162	9.612	3.844	0	140	92.618
N. Servicii administrative și activități de sprijin	42.335	2.588	2.913	0	19	47.836
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	981	0	0	0	0	981
P. Educație	4.904	1.150	72	0	0	6.126
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	31.599	5.483	728	0	0	37.810
R. Arte, divertisment și activități recreative	8.124	1.312	413	0	0	9.849
S. Alte servicii	14.936	2.589	897	0	0	18.422
Persoane fizice	12.563.309	1.936.871	749.894	147.866	76.053	15.250.074
TOTAL	13.835.868	2.086.876	857.759	147.901	77.800	16.780.503

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Grup Mii RON		31 decembrie 2018				
Clienți retail	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	Total
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	115.123	22.324	4.266	0	46	141.713
B. Industria extractivă	581	416	90	0	0	1.087
C. Industria prelucrătoare	79.701	23.620	9.057	0	256	112.378
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	99	413	222	0	0	734
E. Aprovizionare cu apă	6.164	2.014	1.296	0	3	9.474
F. Construcții	59.442	21.975	8.947	0	233	90.364
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	230.381	45.903	21.955	55	1.028	298.239
H. Servicii de transport și depozitare	393.496	36.582	6.637	0	2	436.715
I. Servicii de cazare și restaurante	21.169	3.367	2.266	0	0	26.802
J. Informare și comunicații	12.510	2.228	544	0	0	15.282
K. Activități financiare și de asigurare	27	9	55	0	0	91
L. Activități imobiliare	7.861	796	859	0	0	9.516
M. Activități specializate, științifice și tehnice	42.030	10.407	2.108	0	58	54.545
N. Servicii administrative și activități de sprijin	18.839	4.740	1.467	160	0	25.046
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	478	0	0	0	0	478
P. Educație	1.526	737	87	0	0	2.350
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	22.683	3.467	586	0	0	26.736
R. Arte, divertisment și activități recreative	4.299	260	484	0	1	5.043
S. Alte servicii	61.786	7.521	13.168	0	0	82.475
Persoane fizice	11.250.594	1.793.796	645.122	95.746	113.971	13.689.512
TOTAL	12.328.789	1.980.575	719.216	95.961	115.598	15.028.580

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite evaluate la cost amortizat:

Banca Mii RON		31 decembrie 2019				
Clienți retail	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	Total
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	132.928	32.783	4.751	0	84	170.462
B. Industria extractivă	749	865	81	0	0	1.695
C. Industria prelucrătoare	101.236	14.715	11.462	0	15	127.413
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	186	215	22	0	0	423
E. Aprovizionare cu apă	7.096	1.557	1.309	0	4	9.962
F. Construcții	80.938	14.032	9.494	0	85	104.464
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	254.313	36.167	26.153	35	1.300	316.633
H. Servicii de transport și depozitare	111.834	19.577	9.988	0	100	141.399
I. Servicii de cazare și restaurante	27.554	2.787	1.870	0	0	32.211
J. Informare și comunicații	18.000	1.988	1.336	0	0	21.324
K. Activități financiare și de asigurare	34	12	83	0	0	129
L. Activități imobiliare	7.713	197	198	0	0	8.108
M. Activități specializate, științifice și tehnice	52.082	9.612	2.878	0	140	64.572
N. Servicii administrative și activități de sprijin	28.204	2.505	2.660	0	19	33.369
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	946	0	0	0	0	946
P. Educație	3.811	1.150	60	0	0	5.021
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	21.725	5.483	664	0	0	27.872
R. Arte, divertisment și activități recreative	5.568	1.312	407	0	0	7.287
S. Alte servicii	12.860	2.589	841	0	0	16.290
Persoane fizice	12.494.652	1.935.809	747.628	147.866	76.053	15.178.089
TOTAL	13.362.429	2.083.355	821.885	147.901	77.800	16.267.669

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca
Mii RON

31 decembrie 2018

Clienți retail	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care POCI Stadiul 2	din care POCI Stadiul 3	Total
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	115.123	22.324	4.266	0	46	141.713
B. Industria extractivă	581	416	90	0	0	1.087
C. Industria prelucrătoare	79.701	23.620	9.057	0	256	112.378
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	99	413	222	0	0	734
E. Aprovizionare cu apă	6.164	2.014	1.296	0	3	9.474
F. Construcții	59.442	21.975	8.947	0	233	90.364
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	230.381	45.903	21.955	55	1.028	298.239
H. Servicii de transport și depozitare	83.700	36.582	6.637	0	2	126.919
I. Servicii de cazare și restaurante	21.169	3.367	2.266	0	0	26.802
J. Informare și comunicații	12.510	2.228	544	0	0	15.282
K. Activități financiare și de asigurare	27	9	55	0	0	91
L. Activități imobiliare	7.861	796	859	0	0	9.516
M. Activități specializate, științifice și tehnice	42.030	10.407	2.108	0	58	54.545
N. Servicii administrative și activități de sprijin	18.839	4.740	1.467	160	0	25.046
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	478	0	0	0	0	478
P. Educație	1.526	737	87	0	0	2.350
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	22.683	3.467	586	0	0	26.736
R. Arte, divertisment și activități recreative	4.299	260	484	0	1	5.043
S. Alte servicii	12.786	1.908	821	0	0	15.515
Persoane fizice	11.250.594	1.793.796	645.122	95.746	113.971	13.689.512
TOTAL	11.969.993	1.974.962	706.869	95.961	115.598	14.651.824

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul prezintă valorile de cercetare ale Grupului privind variabilele/ipotezele economice cheie ale perspectivelor utilizate în fiecare scenariu economic la 31 decembrie 2018. Aceste variabile sunt cele mai semnificative variabile utilizate în calculul ECL.

31 Decembrie 2019 Factori	ECL Scenariu	Probabilitati alocate %	2020 %	2021 %	2022 %
Clienți retail					
Produsul Intern Brut %	Baseline	50	2.30	-0.03	1.14
	Upside	25	4.24	2.99	3.74
	Downside	25	0.12	-1.96	-0.38
EUR/RON	Baseline	50	4.87	4.94	4.86
	Upside	25	4.56	4.57	4.55
	Downside	25	5.21	5.34	5.16
ROBOR 3M	Baseline	50	3.91	4.08	4.08
	Upside	25	0.91	0.47	0.86
	Downside	25	4.73	5.05	4.68
Rata somajului	Baseline	50	4.25	5.00	5.40
	Upside	25	3.65	4.29	4.79
	Downside	25	5.44	6.43	6.57
Clienți non-retail					
Produsul Intern Brut %	Baseline	50	2.30	-0.03	1.14
	Upside	25	4.24	2.99	3.74
	Downside	25	0.12	-1.96	-0.38

Clasele interne de rating în procente

Tabelele de mai jos prezintă clasele interne de rating pe segmente de clienți:

Clienți retail: Persoane fizice, Micro

31 Decembrie 2019

Clasă internă de rating	Descriere clase interne de rating	PD Basel 3 în 12 luni
Performante		
0	Fără clasă de rating	
0.5	Risc minim	[0.00% - 0.17%]
1	Risc excelent	[0.17% - 0.35%]
1.5	Risc foarte bun	[0.35% - 0.69%]
2	Risc bun	[0.69% - 1.37%]
2.5	Risc solid	[1.37% - 2.7%]
3	Risc acceptabil	[2.7% - 5.26%]
3.5	Risc sub acceptabil	[5.26% - 10%]
4	Risc slab	[10% - 18.18%]
4.5	Risc foarte slab	[18.18% - 100%]
Neperformante		
5	Stare de nerambursare	100%

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Clienți non-retail: Clienți corporativi, Întreprinderi mici și mijlocii și Instituții financiare 31 Decembrie 2019			
Clasă internă de rating	Descriere clase interne de rating	PD Basel 3 în 12 luni	Încadrare clase interne de rating
Performante			
1A, 1B, 1C	Risc minim	[0.00%-0.03%)	Excelent
2A, 2B, 2C	Risc excelent	[0.03% - 0.08%)	Foarte bun
3A, 3B, 3C	Risc foarte bun	[0.08% - 0.19%)	
4A, 4B, 4C	Risc bun	[0.19% - 0.47%)	
5A, 5B, 5C	Risc solid	[0.47% - 1.17%)	Bun
6A, 6B, 6C	Risc acceptabil	[1.17% - 2.93%)	Satisfăcător
7A, 7B, 7C	Risc sub acceptabil	[2.93% - 7.33%)	
8A, 8B, 8C	Risc slab	[7.33% - 18.33%)	Substandard
9A, 9B, 9C	Risc foarte slab	[18.33% - 100%)	
Neperformante			
10	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

Clienți non-retail: Finanțarea proiectelor 31 Decembrie 2019			
Clasă internă de rating	Descriere clase interne de rating	PD Basel 3 în 12 luni	Încadrare clase interne de rating
Performante			
6.1	Proiect cu risc foarte scăzut	[0.00%-1.37%)	Bun
6.2	Proiect cu risc scăzut	[1.37% - 3.98%)	Satisfăcător
6.3	Proiect cu risc acceptabil	[3.98% - 18.34%)	
6.4	Proiect cu risc ridicat	[18.34% - 100%)	Substandard
Neperformante			
6.5	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

Clienți non-retail: Asigurări 31 Decembrie 2019			
Clasă internă de rating	Descriere clase interne de rating	PD Basel 3 în 12 luni	Încadrare clase interne de rating
Performante			
0.5	Risc minim	[0.00% - 0.03%)	Excelent
1	Risc excelent	[0.03% - 0.04%)	Foarte bun
1.5	Risc foarte bun	[0.03% - 0.04%)	
2	Risc bun	[0.04% - 0.08%)	
2.5	Risc solid	[0.08% - 0.14%)	
3	Risc acceptabil	[0.14% - 1.17%)	
3.5	Risc sub acceptabil	[1.17% - 1.59%)	Satisfăcător
4	Risc slab	[1.59% - 7.33%)	
4.5	Risc foarte slab	[7.33% - 100%)	Substandard
Neperformante			
5	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Clienți non retail: Administrații centrale 31 Decembrie 2019			
Clasă internă de rating	Descriere clase interne de rating	PD Basel 3 în 12 luni	Încadrare clase interne de rating
Performante			
A1	Risc excelent	[0.00% - 0.0002%]	Excelent
A2	Risc foarte bun	[0.0002% - 0.008%]	
A3	Risc bun	[0.008% - 0.03%]	
B1	Risc solid	[0.008% - 0.03%]	
B2	Risc acceptabil	[0.03% - 0.1%]	Foarte bun
B3	Risc sub acceptabil	[0.1% - 0.6%]	
B4	Risc slab	[0.6% - 2.16%]	Bun
B5	Risc foarte slab	[2.16% - 9.95%]	Satisfăcător
C	Risc ridicat de nerambursare	[9.95% - 100%]	Substandard
Neperformante			
D	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

Clienți non retail - Organisme de plasament colectiv 31 Decembrie 2019			
Clasă internă de rating	Descriere clase interne de rating	PD Basel 3 în 12 luni	Încadrare clase interne de rating
Performante			
C1	Risc excellent	[0.00% - 0.055%]	Foarte bun
C2	Capacitate de rambursare excelenta	[0.00% - 0.055%]	
C3	Capacitate de rambursare foarte buna	[0.00% - 0.055%]	
C4	Capacitate de rambursare buna	[0.00% - 0.055%]	
C5	Capacitate de rambursare medie	[0.055% - 0.19%]	
C6	Capacitate de rambursare satisfacatoare	[0.055% - 0.19%]	
C7	Capacitate de rambursare adecvata	[0.19% - 2.933%]	Bun
C8	Capacitate de rambursare insuficienta	[2.933% - 18.34%]	Satisfăcător
C9	Risc ridicat de nerambursare	[18.34% - 100%]	Substandard
Neperformante			
CD	Insolventă, stare de nerambursare	100%	Depreciat

Clienți non retail - Administrații Locale și regionale 31 Decembrie 2019			
Clasă internă de rating	Descriere clase interne de rating	PD Basel 3 în 12 luni	Încadrare clase interne de rating
Performante			
A1	Risc excelent	[0.00% - 0.08%]	Excelent
A2	Risc foarte bun	[0.08% - 0.19%]	Foarte bun
A3	Risc bun	[0.19% - 0.255%]	Bun
B1	Risc solid	[0.255% - 0.47%]	
B2	Risc acceptabil	[0.47% - 0.86%]	
B3	Risc sub acceptabil	[0.86% - 1.59%]	
B4	Risc slab	[1.59% - 3.98%]	Satisfăcător
B5	Risc foarte slab	[3.98% - 18.33%]	
C	Risc ridicat de nerambursare	[18.33% - 100%]	Substandard
Neperformante			
D	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Credite neperformante, dar care nu sunt în stare de nerambursare Expuneri restructurate și neperformante conform reglementării EBA

La nivel de Grup, s-a implementat regulamentul aferent creditelor restructurate și neperformante conform EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014 și revizuit în 10 martie 2015.

În scopul raportării conform EBA ITS, expunerile neperformante sunt considerate cele care satisfac cel puțin una din următoarele condiții:

- (a) expunerea a fost clasificată ca fiind în stare de nerambursare / stadiu 3 conform IFRS9;
- (b) expunere restructurată performantă reclasificată din neperformantă căreia în perioada de monitorizare i-au fost extinse măsurile de restructurare;
- (c) expunere restructurată performantă reclasificată din neperformantă care în perioada de monitorizare a atins mai mult de 30 de zile de întârziere.

Restructurarea se referă la oferirea de concesi, din motive economice sau contractuale, atunci când clientul întâmpină dificultăți financiare, concesi pe care creditorul nu le-ar acorda altfel.

Non-retail

Pentru clienții non-retail, atunci când termenii și condițiile contractului de credit sunt modificate în favoarea clientului, Grupul face diferența între renegocierile uzuale și creditele restructurate conform definiției emisă de EBA în documentul "Implementarea standardelor tehnice (ITS) privind supervizarea raportării expunerilor restructurate și neperformante". Expunerile neperformante conform definiției EBA includ și acele expuneri care nu prezintă niciun motiv de stare de nerambursare conform articolului 178 din CRR, dar au fost reclasificate din starea neperformantă și ulterior, în timpul perioadei de probă ca restructurate performante, le-au fost extinse măsuri de restructurare sau au înregistrat 30 de zile de întârziere la plată.

Un credit este considerat restructurat dacă debitorul este în dificultate financiară și modificarea condițiilor/termenilor creditului reprezintă o concesi. Pentru clienții non-retail dificultatea financiară este evaluată de analiștii financiari/analizii de risc și înregistrată prin intermediul Sistemului de Avertizare Timpurie. Astfel de credite sunt cotate cu 7 sau sub 7 în scala de rating intern, ceea ce înseamnă că astfel de credite au un risc sub acceptabil mai rău.

IFRS 9 prevede că pierderile din depreciere pentru Stadiile 1, 2 și 3 să fie derivate dintr-un eveniment de pierderi anticipate. Starea de nerambursare continuă să rămână principalul indicator în determinarea Stadiului 3.

Retail

Pentru clienții retail, creditele restructurate sunt monitorizate un an din punct de vedere al statusului Neperformant, cu extinderea perioadei de monitorizare până la îndeplinirea criteriilor de ieșire.

În cazul unei expuneri neperformante Micro IMM, starea de neperformant se aplică la nivelul debitorului.

În cazul unei expuneri neperformante PF, toate expunerile clientului vor fi contaminate de starea de neperformant la nivelul aceluiși produs.

Datorită efectului de contaminare la nivel client atunci când un client PI deține expuneri brute bilanțiere restante mai vechi de 90 zile și dacă valoarea contabilă brută restantă reprezintă 20% din total valoare contabilă brută bilanțieră, atunci toate expunerile bilanțiere și extrabilanțiere ale acestui debitor vor fi considerate neperformante și ca urmare facilitățile performante pot fi reclasificate ca neperformante datorită contaminării la nivel de produs și debitor.

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este generat pe parcursul desfășurării normale a activității bancare, prin acoperirea nevoilor clienților. În timp ce deponenții au nevoie de acces la fondurile lor într-un interval de timp scurt, cei care se împrumută au nevoie să ramburseze creditele într-un termen mediu și lung. Răspunzând acestor nevoi, Banca acceptă un grad de risc de lichiditate care trebuie să fie administrat activ.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Directoratul definește strategia administrării riscului de lichiditate în funcție de recomandările făcute de unitățile responsabile de managementul lichidității și al finanțării în cooperare cu aria responsabilă pentru monitorizarea și controlul riscului de lichiditate.

Directoratul aprobă în fiecare an un set de limite care sunt utilizate pentru măsurarea și controlul riscului de lichiditate, precum și planul de finanțare al băncii.

Toleranța la riscul de lichiditate reprezintă fundația cadrului de administrare a riscului de lichiditate și este definită astfel:

- În ceea ce privește activitatea în condiții normale, este folosit un set de limite pentru riscul de lichiditate pe termen lung. Limitele au rolul de a preveni acumularea riscului de lichiditate din activitatea curentă a Băncii.
- În condiții de stres, toleranța este dată de capacitatea Băncii de a opera pentru o perioadă acceptabilă de timp fără să fie nevoită să-și modifice fundamental strategia sau modelul de afaceri.

Divizia Trezorerie și Piețe de Capital este responsabilă pentru managementul riscului de lichiditate și de finanțare al băncii, iar Divizia Risc este responsabilă pentru monitorizarea și controlul riscului de lichiditate, așa cum este definit în strategiile de lichiditate și finanțare.

În cadrul administrării lichidității, Banca analizează, monitorizează și previzionează comportamentul lichidității produselor și segmentelor de afaceri, menținând o lichiditate pe termen lung, inclusiv depozite stabile, în exces față de activele care nu sunt lichide, la un cost optim, așa cum este definit în apetitul la risc.

Diversificarea profilului de finanțare ține cont de tipul de investitori, produse și instrumente și este un element important al cadrului de administrare a lichidității. Sursele de finanțare de bază sunt clienții retail, în timp ce depozitele de la alți clienți, depozitele interbancare și împrumuturile sunt surse suplimentare. Astfel flexibilitatea Băncii este îmbunătățită iar costul de lichiditate este în general diminuat.

Mecanismul de determinare a prețurilor de transfer al fondurilor reprezintă un instrument cheie pentru administrarea riscului de lichiditate. Acest mecanism acoperă elementele bilanțiere și extra-bilanțiere și are ca scop alocarea tuturor costurilor și beneficiilor la nivelul segmentelor de afaceri, astfel încât să fie stimulată utilizarea eficientă a lichidității.

Principalele instrumente utilizate în managementul lichidității și al finanțării sunt:

- raportul de tip ecart de lichiditate: identifică și măsoară necesarul sau surplusul de lichiditate pe benzi de maturitate;
- scorecard-ul de lichiditate: instrument care cuantifică riscul de lichiditate din punct de vedere al structurii bilanțiere (rata credite/depozite, concentrarea finanțării, dimensiunea activelor lichide comparativ cu total împrumuturi etc);
- ecartul de lichiditate statutar: Banca trebuie să îndeplinească un indicator de lichiditate definit de către autoritatea de supraveghere care stabilește standardele minime ale riscului de lichiditate la nivelul sistemului bancar;
- scorecard-ul de finanțare: Banca se asigură că riscul de finanțare este controlat prin monitorizarea mai multor factori cheie, cum ar fi: concentrarea surselor de finanțare non-retail, concentrarea pe maturități, dependența de finanțarea pe termen scurt și procentul de active lichide libere de gaj.

La nivelul Băncii sunt prestabilite praguri de avertizare pentru principalii factori monitorizați și, în cazul în care depășirea acestor praguri este observată sau anticipată, este activat un plan specific de acțiune stabilit în baza deciziilor luate de conducerea Băncii.

Pentru condiții de criză, Banca menține o rezervă de lichiditate suficientă, care poate fi utilizată pentru a compensa accesul limitat la resursele de finanțare și la ieșirile de lichiditate. Banca determină necesarul rezervei de lichiditate ținând cont de rezultatele simulărilor de stres. De asemenea, Banca definește un plan alternativ de finanțare care stabilește responsabilitățile și acțiunile specifice care pot fi luate pentru a întări poziția lichidității pe termen scurt, și pentru a reduce riscul de lichiditate pe termen mediu și lung.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Principalele instrumente folosite pentru condiții de criză sunt:

- Sistemul de avertizare timpurie: utilizat pentru a monitoriza piețele financiare și indicatorii de lichiditate interni cu scopul anticipării unor acumulări de risc și a unor potențiale condiții de criză;
- Testarea internă a poziției de lichiditate în condiții de criză: analiza bazată pe scenarii folosită pentru a evalua capacitatea băncii de a opera în condiții de criză;
- Cerință de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR-liquidity coverage ratio): analiza bazată pe scenarii standardizate la nivelul sistemului bancar, folosită pentru a evalua abilitatea de a opera în condiții de criză, în conformitate cu CRR/CRD IV. Conform cerințelor, băncile trebuie să mențină un nivel adecvat de active lichide de calitate ridicată pentru acoperirea eventualelor ieșiri de lichiditate în situații de criză.

Grup

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2019 distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală este prezentată în tabelul următor:

	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Mii RON						
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.506.880	0	0	0	0	6.506.880
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	202.804	4.503	0	0	0	207.307
Derivative deținute pentru managementul riscului	561	6.888	1.394	0	0	8.843
Active financiare deținute pentru tranzacționare	63.067	106.069	215.999	17.796	0	402.931
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	37.423	43.712	50.435	231.918	37	363.525
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	143.604	550.695	1.239.249	464.613	0	2.398.161
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	61.902	61.902
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	2.920.518	5.848.268	10.748.715	8.076.133	0	27.593.634
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	0	3.204	0	3.204
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	129.536	486.583	3.032.150	1.304.507	0	4.952.776
Alte active	226.580	0	241.073	0	0	467.653
Total active financiare	10.230.973	7.046.718	15.529.015	10.098.171	61.939	42.966.816
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	9.445	5.646	0	0	0	15.091
Derivative deținute pentru managementul riscului	9.000	619	1.831	13.854	0	25.304
Depozite de la bănci	308.670	0	0	0	0	308.670
Depozite de la client	32.286.830	3.564.855	218.156	38.985	0	36.108.826
Credite de la bănci și alte instituții financiare	94.644	246.783	138.324	33.211		512.962
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	0	3.497	0	3.497
Obligațiuni emise	489.615	64.142	204.799	57.469	98.696	914.721
Datorii subordonate	0	0	0	480.617	0	480.617
Alte datorii	0	0	96.296	312.349	0	408.645
Total datorii financiare	33.198.204	3.882.045	659.406	939.982	98.696	38.778.333
Surplus/(deficit) de lichiditate	-22.967.231	3.164.673	14.869.609	9.158.189	-36.757	4.188.483

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2018, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
<i>Mii RON</i>						
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.197.230	0	0	0	0	7.197.230
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	437.854	0	0	0	0	437.854
Derivative deținute pentru managementul riscului	473	0	5.863	2.284	0	8.620
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7.758	33.990	247.603	9.694	0	299.045
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	83.751	30.616	59.173	206.688	0	380.228
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	501.012	945.389	1.353.479	404.427	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	48.023	48.023
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	4.693.856	5.299.107	9.889.475	6.261.922	0	26.144.360
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.124	0	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	97.294	363.430	1.095.138	777.505	0	2.333.367
Alte active	0	0	0	0	248.085	248.085
Total active financiare	13.019.228	6.672.532	12.650.731	7.663.644	296.108	40.302.243
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	6.028	8.011	4.224	59	0	18.322
Derivative deținute pentru managementul riscului	4.114	241	277	2.846	0	7.478
Depozite de la bănci	528.149	7.921	0	0	0	536.070
Depozite de la client	29.243.689	3.595.882	147.176	64.456	0	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	105.798	273.213	428.969	1.918	0	809.898
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.433	0	1.433
Obligațiuni emise	0	512.458	0	0	0	512.458
Datorii subordonate	5.519	0	733.561	116.598	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	556.812	556.812
Total datorii financiare	29.893.297	4.397.726	1.314.207	187.310	556.812	36.349.352
Surplus/(deficit) de lichiditate	-16.874.069	2.274.806	11.336.524	7.476.334	-260.704	3.952.891

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2019, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
<i>Mii RON</i>						
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.506.056	0	0	0	0	6.506.056
Credite și avansuri acordate băncilor						
evaluate la cost amortizat	196.499	4.503	0	0	0	201.002
Derivative deținute pentru managementul riscului	561	6.888	1.394	0	0	8.843
Active financiare deținute pentru tranzacționare	63.067	106.069	215.999	17.796	0	402.931
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	17.522	43.713	50.435	231.918	37	343.625
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	143.604	550.695	1.167.459	464.613	0	2.326.371
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	61.902	61.902
Credite și avansuri acordate clienților						
evaluate la cost amortizat	2.789.511	5.574.671	10.561.071	8.036.161	0	26.961.414
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	0	3.204	0	3.204
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	90.784	331.571	2.947.370	1.304.507	0	4.674.232
Alte active	196.847	0	241.073	0	0	437.920
Total active financiare	10.004.451	6.618.110	15.184.801	10.058.199	61.939	41.927.500
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	9.445	5.646	0	0	0	15.091
Derivative deținute pentru managementul riscului	9.000	619	1.831	13.854	0	25.304
Depozite de la bănci	308.670	0	0	0	0	308.670
Depozite de la client	32.094.675	3.521.903	147.660	38.072	0	35.802.310
Credite de la bănci și alte instituții financiare	9.058	0	0	33.211	0	42.269
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	0	3.497	0	3.497
Obligațiuni emise	478.491	64.142	204.799	57.469	98.696	903.597
Datorii subordonate	0	0	0	480.617	0	480.617
Alte datorii	0	0	96.296	312.349	0	408.645
Total datorii financiare	32.909.339	3.592.310	450.586	939.069	98.696	37.990.000
Surplus/(deficit) de lichiditate	-22.904.888	3.025.800	14.734.215	9.119.130	-36.757	3.937.500

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2018, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
<i>Mii RON</i>						
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.197.222	0	0	0	0	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	435.126	0	0	0	0	435.126
Derivative deținute pentru managementul riscului	473	0	5.863	2.284	0	8.620
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7.639	33.990	247.603	9.694	0	298.926
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	72.031	30.616	59.173	206.688	0	368.508
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	501.012	945.389	1.353.479	404.427	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	48.023	48.023
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	4.596.188	5.065.158	9.485.407	6.243.216	0	25.389.969
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.124	0	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	90.921	360.812	1.078.833	777.505	0	2.308.071
Alte active	0	0	0	0	223.689	223.689
Total active financiare	12.900.612	6.435.965	12.230.358	7.644.938	271.712	39.483.585
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	6.028	8.011	4.224	59	0	18.322
Derivative deținute pentru managementul riscului	4.114	241	277	2.846	0	7.478
Depozite de la bănci	528.149	7.921	0	0	0	536.070
Depozite de la clienți	29.281.807	3.600.134	147.176	64.456	0	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	19.737	43.809	42.810	1.918	0	108.274
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.433	0	1.433
Obligațiuni emise	0	516.179	0	0	0	516.179
Datorii subordonate	5.519	0	733.561	116.598	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	550.918	550.918
Total datorii financiare	29.845.354	4.176.295	928.048	187.310	550.918	35.687.925
Surplus/(deficit) de lichiditate	-16.944.742	2.259.670	11.302.310	7.457.628	-279.206	3.795.660

În mod uzual, cel mai important ecart de lichiditate este înregistrat pe prima bandă de scadență (până la 3 luni), în principal datorită depozitelor de la clientela nebancaară, care au tendința de a fi concentrate pe benzi de scadență scurte și creditelor acordate clientelei nebancaare, care sunt concentrate pe benzi de scadență mai lungi. Acest comportament al populației și al agenților comerciali determină ecarterul negativ pe prima bandă de scadență și un ecart pozitiv pe celelalte benzi de scadență (peste 3 luni). În practică, ecarterul negativ de pe prima bandă nu reprezintă ieșiri efective de fonduri întrucât depozitele care ajung la scadență sunt reînnoite într-o proporție foarte mare sau sunt înlocuite de depozite noi.

De asemenea, portofoliul de titluri al Grupului poate fi transformat în numerar (repo sau vânzare) într-un timp scurt, reprezentând astfel o rezervă care diminuează riscul de lichiditate de pe prima bandă de scadență.

Grup:

Ecartul de lichiditate negativ pentru prima bandă a crescut în 2019 cu 6.093.162 mii RON față de 2018, fiind generat de creșterea depozitelor de la clienți, mai mare în 2019 cu 3.057.623 mii RON și de scăderea numerarului și disponibilităților la Banca Centrală cu 690.350 mii RON.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

În ceea ce privește celelalte benzi, majorarea cu 3.533.085 mii RON în banda 1-5 ani și cu 1.681.855 mii RON în banda peste 5 ani se datorează în principal creșterii creditelor și avansurilor acordate clienților cu 859.240 mii RON în banda 1-5 ani și cu 1.814.211 mii RON în banda peste 5 ani, dar și datorită creșterii titlurilor de datorie evaluate la cost amortizat cu 1.937.012 mii RON în banda 1-5 ani.

Banca:

Ecartul de lichiditate negativ pentru prima bandă a crescut în 2019 cu 5.960.146 mii RON față de 2018, fiind generat de creșterea depozitelor de la clienți, mai mare în 2019 cu 2.708.737 mii RON și de scăderea numerarului și disponibilităților la Banca Centrală cu 691.166 mii RON.

În ceea ce privește celelalte benzi, majorarea cu 3.431.905 mii RON în banda 1-5 ani și cu 1.661.502 mii RON în banda peste 5 ani se datorează în principal creșterii creditelor și avansurilor acordate clienților cu 1.075.664 mii RON în banda 1-5 ani și cu 1.792.945 mii RON în banda peste 5 ani, dar și datorită creșterii titlurilor de datorie evaluate la cost amortizat cu 1.868.537 mii RON în banda 1-5 ani.

Analiza datoriilor financiare în funcție de maturitatea contractuală reziduală

Sumele prezentate în tabelul de mai jos reprezintă o analiză a maturităților contractuale aferente datoriilor financiare prezentate în conformitate cu IFRS 7, în timp ce fluxurile de numerar neactualizate la valoare prezentă sunt distribuite pe benzi de maturitate predefinite și diferă de sumele incluse în bilanț datorită faptului că sumele din bilanț sunt prezentate la valoare actualizată.

Grup

Datoriile financiare ale Grupului analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2019 sunt după cum urmează:

	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
<i>Mii RON</i>					
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	-172	682	1.459	2	1.971
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	2.321.699	768.565	0	0	3.090.264
Derivate deținute pentru managementul riscului decontate netă	-1.437	-710	-9.789	-4.309	-16.245
Depozite de la bănci	393.376	247.664	138.324	0	779.364
Depozite de la clienți	32.288.566	3.580.802	227.643	39.140	36.136.151
Credite de la bănci	13.928	10.225	16.957	838	41.948
Obligatiuni emise	0	0	0	0	0
Datorii subordonate	12.145	37.928	298.771	1.013.622	1.362.466
Datorii din leasing	23.582	64.142	204.799	57.469	349.992
Alte garanții financiare	50.092	31.976	17.404	2.548	102.020
Total datorii financiare	36.635.819	4.827.808	890.508	1.109.310	43.463.445
Derivate deținute pentru managementul riscului decontate brută:					
Sume contractuale de primit	1.548.105	156.836	54.431	0	1.759.372
Sume contractuale de plătit	-1.555.722	-155.564	-59.491	0	-1.770.777
	-7.617	1.272	-5.060	0	-11.405

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Datoriile financiare ale Grupului analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2018 sunt după cum urmează:

<i>Mii RON</i>	Până la 3 luni	3-12 luni	1- 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	4	7	6	0	17
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.089.823	1.047.927	0	0	2.137.750
Derivate deținute pentru managementul riscului decontare netă	1.414	1.004	1.174	0	3.592
Derivate deținute pentru managementul riscului decontare brută	733.735	0	0	0	733.735
Depozite de la bănci	528.188	9.036	0	0	537.224
Depozite de la clienți	29.271.216	3.582.125	227.275	38.034	33.118.650
Credite de la bănci	78.786	230.986	485.010	21.300	816.082
Obligațiuni emise	0	523.166	0	0	523.166
Datorii subordonate	10.278	31.018	789.988	122.988	954.272
Alte garanții financiare	22.582	50.973	35.139	2.989	111.683
Total datorii financiare	31.736.026	5.476.242	1.538.592	185.311	38.936.171

Banca

Datoriile financiare ale Băncii analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2019 sunt după cum urmează:

<i>Mii RON</i>	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	-172	682	1.459	2	1.971
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	2.321.699	768.565	0	0	3.090.264
Derivate deținute pentru managementul riscului decontare netă	-1.437	-710	-9.789	-4.309	-16.245
Depozite de la bănci	308.670	0	0	0	308.670
Depozite de la clienți	32.097.075	3.537.850	157.147	38.227	35.830.299
Credite de la bănci	13.928	10.225	16.957	838	41.948
Obligațiuni emise	12.145	37.928	298.771	1.013.622	1.362.466
Datorii subordonate	23.582	64.142	204.799	57.469	349.992
Alte garanții financiare	50.092	31.976	17.404	2.548	102.020
Total datorii financiare	34.825.582	4.450.658	686.748	1.108.397	41.071.385
Derivate deținute pentru managementul riscului decontare brută:					
Sume contractuale de primit	1.548.105	156.836	54.431	0	1.759.372
Sume contractuale de plătit	-1.555.722	-155.564	-59.491	0	-1.770.777
	-7.617	1.272	-5.060	0	-11.405

EY
EY
Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Datoriile financiare ale Băncii analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2018 sunt după cum urmează:

Mii RON

	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	3	7	6	0	16
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.093.283	1.056.603	0	0	2.149.886
Derivate deținute pentru managementul riscului decontate net	1.414	1.004	1.174	0	3.592
Derivate deținute pentru managementul riscului decontate brut	733.735	0	0	0	733.735
Depozite de la bănci	528.188	9.036	0	0	537.224
Depozite de la clienți	29.309.335	3.586.377	227.275	38.034	33.161.021
Credite de la bănci	6.503	43.834	42.818	21.301	114.456
Obligațiuni emise	0	526.886	0	0	526.886
Datorii subordonate	10.278	31.018	789.988	122.988	954.272
Alte garanții financiare	22.582	50.973	35.139	2.989	111.683
Total datorii financiare	31.705.321	5.305.738	1.096.400	185.312	38.292.771

d) Riscul de piață

Riscul de piață este riscul ca veniturile Grupului sau valoarea instrumentelor financiare deținute de acesta să fie afectate de modificări ale variabilelor de piață, cum ar fi rate ale dobânzii, cursuri de schimb sau alți indicatori financiari. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea expunerilor în parametri acceptabili la riscul de piață, concomitent cu optimizarea randamentului la riscurile asumate.

Grupul administrează expunerea la riscul de piață a portofoliului deținut pentru tranzacționare separat de cea a activităților din afara portofoliului de tranzacționare.

Instrumentul principal folosit în măsurarea și controlul expunerii la riscul de piață aferent portofoliului de tranzacționare este valoarea la risc (VaR).

VaR a unui portofoliu deținut pentru tranzacționare este valoarea maximă a pierderii estimate care ar putea apărea într-o anumită perioadă de timp (perioadă de deținere) ca urmare a mișcărilor nefavorabile din piață cu o probabilitate specifică (nivel de încredere). Pe parcursul anului 2019, modelul utilizat de Grup a folosit un nivel de încredere de 99% și o perioadă de deținere de o zi.

Deși modelul VaR este un instrument important în măsurarea expunerii la riscul de piață, ipotezele pe care se bazează modelul conduc la unele limitări, printre care:

- O perioadă de deținere de o zi implică faptul că este posibilă acoperirea sau închiderea poziției în acest interval. Această ipoteză este una realistă în aproape toate cazurile, dar ea nu poate să fie validă în situațiile în care în piață există o lipsă severă de lichiditate pentru o perioadă prelungită;
- Nivelul de încredere de 99% nu reflectă pierderile care pot apărea dincolo de acest nivel. Chiar și în acest model folosit, există o probabilitate de 1% ca pierderile să depășească valoarea la risc;
- Valoarea la risc se calculează luând în considerare expunerea de la sfârșitul zilei de tranzacționare și nu reflectă expunerea care poate apărea în cursul zilei de tranzacționare.

Grupul utilizează limite pentru VaR pentru riscul de piață total și, în particular, pentru riscul valutar și riscul ratei dobânzii. Structura generală a limitelor pentru VaR este revizuită și aprobată de către Comitetul pentru Active și Pasive. VaR este calculat zilnic. Rapoarte ale utilizării limitelor pentru VaR sunt prezentate zilnic conducerii grupului și lunar Comitetului pentru Active și Pasive.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzacționare al Grupului la 31 decembrie 2019, respectiv 2018 (portofoliul de tranzacționare cuprinde active și datorii deținute pentru tranzacționare cât și poziția valutară a Grupului):

Mii RON	La 31 decembrie	Risc mediu	Risc maxim	Risc minim
2019				
Risc valutar*	313	306	917	22
Risc de dobândă	300	379	1.698	102
Total	613	685	2.615	124
2018				
Risc valutar*	2.025	413	2.025	36
Risc de dobândă	551	568	1.298	167
Total	2.576	981	3.350	203

*Riscul valutar este calculat în baza întregii poziții valutare a Grupului

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzacționare al Băncii la 31 decembrie 2019, respectiv 2018 (portofoliul de tranzacționare cuprinde active și datorii deținute pentru tranzacționare cât și poziția valutară a Băncii):

Mii RON	La 31 decembrie	Risc mediu	Risc maxim	Risc minim
2019				
Risc valutar*	283	306	917	22
Risc de dobândă	300	379	1.698	102
Total	583	684	2.615	124
2018				
Risc valutar*	1.958	412	1.958	36
Risc de dobândă	551	568	1.298	167
Total	2.509	980	3.256	203

* Riscul valutar este calculat în baza întregii poziții valutare a Băncii

Gestionarea riscului de rată a dobânzii – activitățile din afara portofoliului de tranzacționare

Riscul principal la care sunt expuse activitățile din afara portofoliului de tranzacționare este riscul de rata dobânzii. Riscul de rata dobânzii reprezintă riscul de pierdere ca urmare a modificărilor adverse și neașteptate ale ratelor dobânzilor. Pe de o parte, mișcările de dobândă pot afecta veniturile băncii prin modificarea venitului net din dobândă (perspectiva câștigurilor). Pe de altă parte, modificările dobânzilor de piață afectează și valoarea intrinsecă a activelor, datoriilor și elementelor extrabilanțiere, deoarece valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare (și în unele cazuri chiar fluxurile de numerar) se schimbă în urma mișcării ratelor de dobândă (perspectiva valorii economice). Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea ecartului (gap-ului) privind rata dobânzii și printr-un sistem de limite pre-aprobate. Comitetul pentru Active și Pasive (ALCO) este organismul care este responsabil pentru respectarea acestor limite, fiind asistat în monitorizarea zilnică a acestor limite de către Managementul Riscului.

Instrumentele financiare derivate utilizate de Grup pentru reducerea riscului de rată a dobânzii includ swap-uri a căror valoare fluctuează în funcție de variațiile ratelor de dobândă.

Swap-urile sunt angajamente pe piața extrabursieră încheiate între Grup și terțe părți cu scopul de a schimba fluxuri de numerar viitoare la sume agreeate. Prin angajamentele de swap pe rata de dobândă, Grupul agreează să schimbe cu terțe părți, la intervale determinate de timp, diferența între rata fixă și o rată variabilă de dobândă.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2019:

Mii RON	Sub 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	Peste 5 ani ani	Fara maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.917.527	0	0	0	2.589.353	6.506.880
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	202.803	4.504	0	0	0	207.307
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	194.454	131.613	17.448	109	19.901	363.525
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	350.438	730.536	1.109.072	208.115	0	2.398.161
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	17.577.478	4.461.594	5.011.998	542.564	0	27.593.634
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	145.486	471.401	3.064.445	1.271.444	0	4.952.776
	22.388.186	5.799.648	9.202.963	2.022.232	2.609.254	42.022.283
Datorii						
Depozite de la bănci	308.670	0	0	0	0	308.670
Depozite de la clienți	17.383.004	6.611.739	12.101.755	12.328	0	36.108.826
Credite de la bănci și alte instituții financiare	401.057	28.872	82.184	849	0	512.962
Obligațiuni emise	480.617	0	0	0	0	480.617
Datorii subordonate	289.162	0	0	119.483	0	408.645
	18.862.510	6.640.611	12.183.939	132.660	0	37.819.720
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	412.336	-88.317	-99.369	-215.807	0	8.843
Poziție netă	3.938.012	-929.280	-3.080.345	1.673.765	2.609.254	4.211.406

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2018:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.201.642	0	0	0	1.995.588	7.197.230
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	437.854	0	0	0	0	437.854
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	251.398	112.663	15.872	295	0	380.228
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	17.891.432	3.978.661	3.748.719	525.548	0	26.144.360
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	750.634	1.061.861	1.275.165	116.647	0	3.204.307
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	140.473	356.893	1.073.666	762.335	0	2.333.367
	24.673.433	5.510.078	6.113.422	1.404.825	1.995.588	39.697.346
Datorii						
Depozite de la bănci	529.157	6.913	0	0	0	536.070
Depozite de la clienți	17.218.023	6.109.480	9.708.652	15.048	0	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	561.814	73.442	172.724	1.918	0	809.898
Obligațiuni emise	0	512.458	0	0	0	512.458
Datorii subordonate	739.080	0	0	116.598	0	855.678
	19.048.074	6.702.293	9.881.376	133.564	0	35.765.307
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	407.674	-46.639	-113.317	-240.983	0	6.735
Poziție netă	6.033.033	-1.238.854	-3.881.271	1.030.278	1.995.588	3.938.774

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Băncii privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2019:

Mii RON	Sub 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.917.527	0	0	0	2.588.529	6.506.056
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	196.498	4.504	0	0	0	201.002
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	194.455	131.613	17.448	109	0	343.625
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	350.438	658.746	1.109.072	208.115	0	2.326.371
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	17.313.382	4.356.595	4.771.687	519.750	0	26.961.414
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	106.258	384.386	2.912.144	1.271.444	0	4.674.232
	22.078.558	5.535.844	8.810.351	1.999.418	2.588.529	41.012.700
Datorii						
Depozite de la bănci	308.670	0	0	0	0	308.670
Depozite de la clienți	17.300.525	6.539.133	11.953.985	8.667	0	35.802.310
Credite de la bănci și alte instituții financiare	13.703	10.072	17.645	849	0	42.269
Obligațiuni emise	480.617	0	0	0	0	480.617
Datorii subordonate	289.162	0	0	119.483	0	408.645
	18.392.677	6.549.205	11.971.630	128.999	0	37.042.511
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	412.336	-88.317	-99.369	-215.807	0	8.843
Poziție netă	4.098.215	-1.101.678	-3.260.648	1.654.612	2.588.529	3.979.030

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Băncii privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2018:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.201.634	0	0	0	1.995.588	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	435.126	0	0	0	0	435.126
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	239.679	112.663	15.872	294	0	368.508
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	17.413.375	3.895.493	3.555.641	525.460	0	25.389.969
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	750.634	1.061.861	1.275.165	116.647	0	3.204.307
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	134.138	354.237	1.057.361	762.335	0	2.308.071
	24.174.586	5.424.254	5.904.039	1.404.736	1.995.588	38.903.203
Datorii						
Depozite de la bănci	529.157	6.913	0	0	0	536.070
Depozite de la clienți	17.260.393	6.109.480	9.708.652	15.048	0	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	45.001	27.026	34.329	1.918	0	108.274
Obligațiuni emise	0	516.179	0	0	0	516.179
Datorii subordonate	739.080	0	0	116.598	0	855.678
	18.573.631	6.659.598	9.742.981	133.564	0	35.109.774
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	407.674	-46.639	-113.317	-240.983	0	6.735
Poziție netă	6.008.629	-1.281.983	-3.952.259	1.030.189	1.995.588	3.800.164

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Gestionarea riscului de rată a dobânzii prin limitele aplicabile ecartului (gap-ului) de rată a dobânzii este suplimentat de monitorizarea sensibilității activelor și datoriilor financiare ale Grupului la diferite scenarii standard și nonstandard de rate de dobândă. Din perspectiva valorii economice, scenariile standard includ modificarea paralelă a ratelor de dobândă pentru toate valutele și toate maturitățile cu 200 puncte de bază.

Scenariile sensibilității reflectă modificările survenite în valoarea economică a activelor și datoriilor din afara portofoliului de tranzacționare pornind de la prezumția că ratele dobânzilor se schimbă în funcție de scenariile menționate mai sus. Rezultatul de sensibilitate din cadrul fiecărui scenariu este calculat prin compararea valorii prezente a activelor și datoriilor băncii discountate utilizând curba de rate de dobândă corespunzătoare scenariului de stress cu valoarea prezentă a activelor și datoriilor băncii discountate folosind curba de rate de dobândă de bază. Valoarea prezentă a activelor și datoriilor din afara portofoliului de tranzacționare este calculată prin discountarea fluxurilor viitoare generate de activele și datoriile sensibile la rata dobânzii, acestea fiind distribuite pe benzi de refixare a ratei dobânzii în funcție de următoarea dată de modificare a ratei dobânzii – în cazul elementelor purtătoare de rată dobândă variabilă – sau în funcție de maturitate – în cazul elementelor purtătoare de rată de dobândă fixă.

În ceea ce privește Grupul, mai jos este prezentat un rezumat al sensibilității valorii economice a activelor și datoriilor purtătoare de dobândă din afara portofoliului de tranzacționare la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curba dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):

<i>Mii RON</i>	200 bp	200 bp
	<u>Creșteri</u>	<u>Descreșteri</u>
La 31 decembrie 2019	287.009	326.556
Media perioadei	228.000	256.866
Minimul perioadei	175.264	196.283
Maximul perioadei	287.009	326.556
La 31 decembrie 2018	115.762	-119.841
Media perioadei	146.549	-153.947
Minimul perioadei	115.762	-119.841
Maximul perioadei	199.581	-207.838

Mai jos este prezentată o analiză a sensibilității băncii la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curba dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):

Banca

<i>Mii RON</i>	200 bp	200 bp
	<u>Creșteri</u>	<u>Descreșteri</u>
La 31 decembrie 2019	280.110	318.919
Media perioadei	224.494	252.991
Minimul perioadei	175.009	196.148
Maximul perioadei	280.110	318.919
La 31 decembrie 2018	116.737	-120.900
Media perioadei	145.791	-154.713
Minimul perioadei	116.737	-120.900
Maximul perioadei	193.992	-208.151

 Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

În conformitate cu recomandările Autorității Bancare Europene (ABE/ GL/2015/08), cuantificarea și monitorizarea riscului de dobândă în portofoliul băncii se realizează atât din perspectiva economică, cât și din perspectiva volatilității venitului net din dobânzi.

Pentru estimarea impactului modificării curbelor de randamente asupra venitului net din dobânzi s-au definit o serie de scenarii de modificare ale acestor curbe, considerând un bilanț constant (fiecare element bilanțier care ajunge la maturitate este înlocuit cu un element bilanțier cu caracteristici similare), un orizont de timp de un an și șocuri simultane.

Mai jos este prezentat impactul șocurilor curbelor de dobândă asupra venitului net din dobânzi în 2019 și 2018:

Milioane RON

Șocul aplicat venitului net din dobânzi*	2019	2018
Șoc paralel +200bp	211	222
Șoc paralel -200bp	-344	-335
Șoc gradual aplicat maturităților mari, maxim +200bp la 5 ani	12	23
Șoc gradual aplicat maturităților mari, maxim -200bp la 5 ani	-38	-33
Șoc aplicat maturităților mici de până la un an începând cu +200bp la 1 zi	199	198
Șoc aplicat maturităților mici de până la un an începând cu +200bp la 1 zi	-303	-296
Impactul maxim pozitiv	279	266
Impactul maxim negativ	-418	-402

*volatilitatea venitului net din dobânzi considerând un orizont de timp de 12 luni,utilizând prezumpțiile de bilanț constant (fiecare element bilanțier care ajunge la maturitate este înlocuit cu un element bilanțier cu caracteristici similare) și șocuri instantanee.

Ratele de dobândă pentru moneda locală și principalele monede străine la 31 decembrie 2019 și 2018 au fost următoarele:

Moneda	Rata dobânzii	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
RON	ROBOR 3 luni	3,18%	3,02%
EUR	EURIBOR 3 luni	-0,38%	-0,31%
EUR	EURIBOR 6 luni	-0,32%	-0,24%
USD	LIBOR 6 luni	1,91%	2,88%

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2019:

	Rate medii de dobândă		
	RON	EUR	USD
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,17%	0,01%	0,13%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	2,11%	0,56%	0,00%
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	2,45%	(0,47%)	2,05%
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	3,63%	0,50%	N/A
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	3,76%	1,56%	N/A
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	5,62%	1,70%	3,21%
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	5,31%	4,63%	N/A
Datorii			
Depozite de la bănci	2,41%	1,52%	3,77%
Depozitele clienților	0,45%	0,33%	0,05%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	N/A	4,64%	N/A
Titluri de datorie	5,31%	N/A	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,64%	N/A

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2018:

	Rate medii de dobândă		
	RON	EUR	USD
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,14%	0,02%	0,10%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	3,61%	1,47%	5,58%
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	2,06%	-0,44%	1,83%
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2,35%	0,59%	N/A
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	2,93%	2,24%	N/A
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	5,50%	1,82%	2,71%
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	4,83%	5,69%	N/A
Datorii			
Depozite de la bănci	1,67%	0,60%	2,94%
Depozitele clienților	0,48%	0,31%	0,06%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	4,42%	0,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,76%	N/A

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Bancă pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2019:

	Rate medii de dobândă		
	RON	EUR	USD
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,17%	0,01%	0,13%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	2,11%	0,56%	0,00%
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	2,45%	(0,47%)	2,05%
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	3,63%	0,50%	N/A
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	3,76%	1,56%	N/A
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	5,62%	1,70%	3,21%
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	5,31%	4,63%	N/A
Datorii			
Depozite de la bănci	2,41%	1,52%	3,77%
Depozitele clienților	0,45%	0,33%	0,05%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	N/A	4,64%	N/A
Titluri de datorie	5,31%	N/A	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,64%	N/A

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Bancă pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2018:

	Rate medii de dobândă		
	RON	EUR	USD
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,14%	0,02%	0,10%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	3,61%	1,47%	5,58%
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	2,06%	-0,44%	1,83%
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2,35%	0,59%	N/A
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	2,93%	2,24%	N/A
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	5,50%	1,82%	2,71%
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	4,83%	5,69%	N/A
Datorii			
Depozite de la bănci	1,67%	0,60%	2,94%
Depozitele clienților	0,48%	0,31%	0,06%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	4,42%	0,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,76%	N/A

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Riscul valutar

Grupul este expus riscului valutar din cauza tranzacțiilor de schimb valutar pe care le realizează. Există de asemenea un risc bilanțier legat de faptul că activele monetare nete denominate în valute vor avea o valoare mai mică exprimată în RON ca rezultat al mișcărilor cursurilor valutare sau datoriile monetare nete în valute vor avea o valoare mai mare exprimată în RON ca rezultat al acestor mișcări.

Grup

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2019 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.165.260	28.296	3.278.321	35.003	6.506.880
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	159.101	3.951	40.950	3.305	207.307
Derivative deținute pentru managementul riscului	504	0	8.282	57	8.843
Active financiare deținute pentru tranzacționare	370.925	0	32.006	0	402.931
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	303.033	0	17.468	43.024	363.525
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1.671.770	64.182	662.209	0	2.398.161
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	12.674	49.228	0	0	61.902
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	17.780	0	0	0	17.780
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat*	19.071.612	476.104	7.563.974	481.944	27.593.634
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	3.204	0	3.204
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	3.313.344	46.097	1.593.082	253	4.952.776
Alte active	390.657	1.329	49.138	26.529	467.653
Total active monetare	28.476.660	669.187	13.248.634	590.115	42.984.596
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	11.465	0	3.626	0	15.091
Derivative deținute pentru managementul riscului	11.525	8.184	5.595	0	25.304
Depozite de la bănci	304.672	298	3.365	335	308.670
Depozite de la clienți	22.474.130	1.422.930	11.958.521	253.245	36.108.826
Credite de la bănci și alte instituții financiare	86.039	0	426.904	19	512.962
Instrumente derivate - contabilitatea de acoperire	0	0	3.497	0	3.497
Obligațiuni emise	480.617	0	0	0	480.617
Datorii subordonate	0	0	408.645	0	408.645
Alte datorii	355.851	58.099	497.443	3.328	914.721
Total datorii monetare	23.724.299	1.489.511	13.307.596	256.927	38.778.333
Poziția valutară netă	4.752.361	-820.324	-58.962	333.188	4.206.263

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

Emsi & Young Adviser Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Grup

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2018 sunt prezentate mai jos:

<i>Mii RON</i>	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.675.096	31.594	3.457.822	32.718	7.197.230
Active financiare deținute pentru tranzacționare	178.607	0	120.438	0	299.045
Derivative deținute pentru managementul riscului	0	0	8.620	0	8.620
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	49.564	20.269	365.239	2.782	437.854
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	321.821	0	16.159	42.248	380.228
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2.541.116	114.577	548.614	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	14.133	33.890	0	0	48.023
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	24.980	0	0	0	24.980
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat*	17.177.324	509.076	7.963.168	494.792	26.144.360
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	1.124	0	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	1.504.258	45.044	783.822	243	2.333.367
Creanțe privind impozitul pe profit curent	0	0	0	0	0
Alte active	183.468	4.505	59.417	695	248.085
Total active monetare	25.670.367	758.955	13.324.423	573.478	40.327.223
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	11.763	0	6.559	0	18.322
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.620	1.424	1.209	2.225	7.478
Depozite de la bănci	513.860	2.843	17.983	1.384	536.070
Depozite de la clienți	20.895.457	1.437.901	10.473.859	243.986	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	31.095	0	778.784	19	809.898
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	1.433	0	1.433
Obligațiuni emise	512.458	0	0	0	512.458
Datorii subordonate	0	0	681.759	173.919	855.678
Alte datorii	350.388	57.815	142.712	5.898	556.813
Total datorii monetare	22.317.641	1.499.983	12.104.298	427.431	36.349.353
Poziția valutară netă	3.352.726	-741.028	1.220.125	146.047	3.977.870

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2019 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.164.444	28.293	3.278.316	35.003	6.506.056
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	155.861	3.948	38.010	3.183	201.002
Derivative deținute pentru managementul riscului	504	0	8.282	57	8.843
Active financiare deținute pentru tranzacționare	370.925	0	32.006	0	402.931
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	283.133	0	17.468	43.024	343.625
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1.599.980	64.182	662.209	0	2.326.371
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	12.674	49.228	0	0	61.902
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	97.953	0	0	0	97.953
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat *	18.851.590	476.104	7.151.776	481.944	26.961.414
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	3.204	0	3.204
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	3.035.053	46.097	1.593.082	0	4.674.232
Alte active	374.140	1.329	36.029	26.422	437.920
Total active monetare	27.946.257	669.181	12.820.382	589.633	42.025.453
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	11.465	0	3.626	0	15.091
Derivative deținute pentru managementul riscului	11.525	8.184	5.595	0	25.304
Depozite de la bănci	304.672	298	3.365	335	308.670
Depozite de la clienți	22.166.925	1.422.953	11.959.187	253.245	35.802.310
Credite de la bănci și alte instituții financiare	33.088	0	9.162	19	42.269
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	3.497	0	3.497
Obligațiuni emise	480.617	0	0	0	480.617
Datorii subordonate	0	0	408.645	0	408.645
Alte datorii	347.020	58.099	495.652	2.826	903.597
Total datorii monetare	23.355.312	1.489.534	12.888.729	256.425	37.990.000
Poziția valutară netă	4.590.945	-820.353	-68.347	333.208	4.035.453

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2018 sunt prezentate mai jos:

Mii RON

	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.675.088	31.594	3.457.822	32.718	7.197.222
Active financiare deținute pentru tranzacționare	178.488	0	120.438	0	298.926
Derivative deținute pentru managementul riscului	0	0	8.620	0	8.620
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	48.919	20.269	363.316	2.622	435.126
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	310.101	0	16.159	42.248	368.508
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2.541.116	114.577	548.614	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	14.133	33.890	0	0	48.023
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	105.349	0	0	0	105.349
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat *	17.141.450	509.076	7.244.651	494.792	25.389.969
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	0	1.124	0	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	1.484.694	45.044	778.334	0	2.308.072
Alte active	167.614	4.505	51.232	337	223.688
Total active monetare	25.666.952	758.955	12.590.310	572.717	39.588.934
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	11.763	0	6.559	0	18.322
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.620	1.424	1.209	2.225	7.478
Depozite de la bănci	513.860	2.843	17.983	1.384	536.070
Depozite de la clienți	20.915.086	1.437.957	10.496.544	243.986	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	72.843	0	35.412	19	108.274
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	1.433	0	1.433
Obligațiuni emise	516.179	0	0	0	516.179
Datorii subordonate	0	0	681.759	173.919	855.678
Alte datorii	344.668	57.815	142.712	5.723	550.918
Total datorii monetare	22.377.019	1.500.039	11.383.611	427.256	35.687.925
Poziția valutară netă	3.289.933	-741.084	1.206.699	145.461	3.901.009

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

Instrumentele financiare derivate folosite de Grup în scopul acoperirii riscului valutar includ și swap-uri pe valute.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

e) Riscul operațional

Riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi directe sau indirecte rezultând dintr-o gamă largă de factori asociați cu procesele, personalul, tehnologia sau infrastructura Grupului sau din factori externi alții decât cei asociați riscurilor de credit, piață sau lichiditate cum ar fi cei care rezultă din cerințele legale și regulatorii sau din standarde general acceptate de politici corporative. Riscul operațional provine din toate activitățile Grupului și apare la nivelul tuturor entităților. Această definiție include riscul juridic, dar exclude riscul strategic și reputațional.

Riscul juridic este o componentă a riscului operațional, apărut ca urmare a neaplicării și/sau aplicării defectuoase a dispozițiilor legale sau contractuale ca urmare a lipsei de diligență în aplicarea legii sau o întârziere în a reacționa la schimbările condițiilor privind cadrul legal.

Obiectivul Grupului este de a gestiona riscul operațional pentru a evita înregistrarea de pierderi financiare cu impact negativ asupra reputației Grupului, dar și de a asigura o eficiență a costurilor prin evitarea procedurilor excesive de control care restricționează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea principală a dezvoltării și implementării controalelor legate de riscul operațional revine conducerii fiecărei unități. Responsabilitatea este sprijinită de dezvoltarea standardelor generale ale Grupului de gestionare a riscului operațional pe următoarele domenii:

- Cerințe de separare a responsabilităților, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind responsabilizarea angajaților prin introducerea în fișa postului a unor responsabilități privind gestiunea riscului operațional;
- Cerințe de reconciliere și monitorizare a tranzacțiilor;
- Alinierea la cerințele regulatorii și legale;
- Documentarea controalelor și procedurilor;
- Cerințe de analiză periodică a riscului operațional la care este expus Grupul și adecvarea controalelor și procedurilor pentru a preveni riscurile identificate;
- Cerințe de raportare a pierderilor operaționale și propuneri de remediere a acestora;
- Dezvoltarea unor planuri contingente;
- Dezvoltarea și instruirea profesională;
- Stabilirea unor standarde de etică;
- Diminuarea riscului, inclusiv asigurarea împotriva acestuia, acolo unde este cazul.

f) Gestionarea capitalului

Banca Națională a României (BNR) reglementează și monitorizează cerințele de capital atât la nivel individual cât și la nivel de Grup.

Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului impune menținerea indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4,5% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 și de minim 8% pentru rata fondurilor proprii totale. Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri se calculează ca raport între fondurile proprii ale Grupului și totalul activelor ponderate la risc (Nota 43).

Alocarea necesarului de capital

- a) Riscul de credit: Începând cu anul 1 iulie 2009 metoda de calcul a activelor ponderate la risc aplicată de Grup este abordarea bazată pe modele interne de rating pentru portofoliul non-retail al Raiffeisen Bank. Începând cu 1 decembrie 2013, Grupul a primit aprobarea Băncii Naționale a României (BNR) pentru calcularea cerințelor de capital pentru riscul de credit pentru portofoliul de retail conform abordării bazate pe modele interne avansate de rating (AIRB). Pentru portofoliile celorlalte subsidiare se utilizează metoda de calcul bazată pe abordarea standard.
- b) Riscul de piață: Grupul calculează cerința de capital pentru riscul valutar și pentru portofoliul de tranzacționare pe baza modelului standard.
- c) Risc operațional: Începând cu 2010 Grupul calculează cerințele de capital pentru riscul operațional utilizând abordarea standard.

Grupul respectă reglementările de mai sus privind cerințele de capital atât la 31 decembrie 2019 cât și la 31 decembrie 2018, indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri fiind peste procente minime prevăzute de legislație. Pentru rata efectivă a fondurilor proprii efectivă, consultați *Nota 43*

6. ESTIMĂRI CONTABILE ȘI RAȚIONAMENTE SEMNIFICATIVE

Grupul face estimări și ipoteze care afectează valoarea activelor și datorilor raportate. Estimările și raționamentele sunt evaluate continuu și sunt bazate pe experiența anterioară și pe alți factori, incluzând așteptări cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile în circumstanțele date.

Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților

Aplicarea politicii contabile a grupului necesită judecată din partea conducerii. Grupul evaluează prospectiv pierderile de credit așteptate asociate instrumentului de activ financiar înregistrat la cost amortizat și FVOCI și expunerilor rezultate din angajamentele de creditare, contractele de garanție financiară și creanțele de leasing. Calcularea pierderilor de credit așteptate necesită utilizarea unor estimări contabile care nu corespund întotdeauna cu rezultatele reale. Valoarea deprecierei care va fi alocată depinde de parametrii riscului de credit, cum ar fi: PD, LGD și EAD, precum și de informațiile prospective (previziuni economice), care sunt estimate de către management.

Deprecierea activelor evaluate la cost amortizat este descrisă în politica contabilă 3j (ix).

Pentru a determina sensibilitatea provizioanelor la variațiile parametrilor de risc (valoarea ajustată a garanțiilor imobiliare, probabilitatea de nerambursare) ce stau la baza calculului de provizioane, Grupul a întocmit următoarele scenarii:

Scenariul 1 presupune modificări ale pierderii în caz de nerambursare pentru portofoliul retail și ale prețurilor garanțiilor imobiliare pentru întreg portofoliul, ținând cont de o variație de +/-5%. În cadrul acestui scenariu provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 36.004 mii RON (2018: majorat cu 29.721 mii RON) sau diminuat cu 36.004 mii RON (2018: diminuat cu 23.027 mii RON).

Scenariul 2 presupune variația probabilității de nerambursare cu +/-5%. În cadrul acestui scenariu provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 17.483 mii RON (2018: majorat cu 18.411 mii RON) sau diminuat cu 17.360 mii RON (2018: diminuat cu 20.763 mii RON).

Scenariul 3 presupune cumulara ipotezelor din scenariile anterioare. În cadrul acestui scenariu provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 13.291 mii RON (2018: majorat cu 12.005 mii RON) sau diminuat cu 14.383 mii RON (2018: diminuat cu 3.547 mii RON).

Modificările de parametri cu +/-5% se realizează în raport cu valorile utilizate în calculul provizionului raportat la data de 31 decembrie 2019 (31 decembrie 2018).

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă (spre exemplu, titluri de stat, obligațiuni și certificate de depozit nelistate) este determinată folosind tehnici de evaluare. Grupul folosește judecăți pentru a selecta metoda de evaluare și emite ipoteze bazate în principal pe condițiile pieței existente la data întocmirii situației consolidate a poziției financiare. Grupul a folosit analiza fluxurilor de numerar actualizate pentru instrumentele de capital care nu au fost tranzacționate pe piețe active.

Evaluarea instrumentelor financiare

Grupul măsoară valoarea justă a instrumentelor financiare folosind una din următoarele metode de ierarhizare:

- Nivelul 1: Cotații de pe o piață activă pentru instrumente similare;
- Nivelul 2: Tehnici de evaluare bazate pe date observabile pe piață. Această categorie include instrumente evaluate folosind: cotații de pe o piață activă pentru instrumente similare; cotații de piață pentru instrumente similare pe piețe care sunt considerate mai puțin active; sau alte tehnici de evaluare unde datele semnificative pot fi direct sau indirect observate în datele de pe piață;

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

6. ESTIMĂRI CONTABILE ȘI RAȚIONAMENTE SEMNIFICATIVE (continuare)

- Nivelul 3: Tehnici de evaluare bazate pe date care nu pot fi observate în piață. Această categorie include toate instrumentele a căror metodă de evaluare nu include date observabile și datele neobservabile au o influență semnificativă asupra evaluării instrumentului. Această categorie include instrumente care se evaluează pe baza unor cotații de piață pentru instrumente similare unde ajustări neobservabile sau presupuneri sunt necesare pentru a reflecta diferența dintre instrumente.

Grupul determină valoarea justă folosind, în principal, tehnici bazate pe elementele observabile, toate elementele semnificative fiind direct sau indirect observabile pe piață. Tehnicile de evaluare includ modelul valorii actualizate nete și al fluxurilor viitoare de numerar, modelele Black Scholes aplicabile, modelele de stabilire a prețului opțiunilor dar și alte modele de evaluare. Ipotezele și datele folosite în tehnicile de evaluare includ rate de dobândă fără risc și rate de referință, randamente ale obligațiunilor, cursuri valutare de schimb, volatilități și corelații de preț. Scopul tehnicilor de evaluare este de a determina valoarea justă care să reflecte prețul instrumentelor financiare la data raportării, preț care ar fi determinat în condiții normale de participanți la piață.

Grupul folosește modele de evaluare cunoscute pentru a determina valoarea justă a instrumentelor financiare simple, cum ar fi swap-urile pe rata dobânzii și swap-uri valutare, tranzacțiile forward și swap-uri pe curs de schimb, care folosesc doar date observabile de pe piață și solicită foarte puține estimări și analize din partea conducerii.

Pentru obligațiuni și derivatele simple extrabursiere, prețurile și alte date folosite în evaluare sunt de obicei disponibile pe piață. Disponibilitatea acestora reduce necesitatea estimărilor și analizelor conducerii și incertitudinea asociată determinării valorii juste.

Pentru evaluarea titlurilor cu venit fix, Grupul utilizează prețuri sau randamente care sunt observabile direct în piață, randamente publicate de Banca Centrală sau cotații primite la cerere de la contrapartide.

Pentru instrumente financiare mai complexe, cum ar fi opțiunile pe curs de schimb extrabursiere sau opțiuni pe rata dobânzii, Grupul folosește modele de evaluare dezvoltate de obicei din modele cunoscute de evaluare. Aceste modele folosesc, de asemenea, date ce sunt observabile pe piață.

Tehnicile de evaluare utilizate pentru determinarea valorii juste a creditelor și depozitelor clienților care nu sunt măsurate la valoarea justă și prezentate în note iau în considerare date neobservabile și ipoteze cum ar fi riscul specific de credit și caracteristicile contractuale ale portofoliilor, dar și elemente observabile cum sunt ratele dobânzii aferente portofoliilor comparabile originare recent.

Valoarea justă a creditelor nedepreciate a fost determinată pe baza fluxurilor de numerar pe care acestea se estimează că le vor genera. Aceste fluxuri de numerar au fost actualizate cu dobânda cu care tipurile de credite respective ar fi fost acordate în condițiile curente (oferta disponibilă la data calculului de valoare justă sau creditele acordate în ultimele 3 luni), cu luarea în calcul a caracteristicilor fiecărui credit în parte, tipul de credit, valută, termenul până la maturitate, tipul de rată de dobândă, segmentul de clienți, iar în cazul clienților non-retail, indicatori de risc aferenți industriei în care își desfășoară activitatea. Pentru produsele care nu mai sunt oferite de Grup și pentru care nu mai este disponibilă o dobândă de piață au fost făcute următoarele presupuneri: s-a folosit marja de dobândă practică la produse similare, ajustată cu valoarea indexului corespunzător valutei, punctele de SWAP aferente transformării valutare (dacă este cazul) și maturitatea creditelor.

Pentru portofoliul de credite depreciate valoarea justă a fost determinată folosind o metodologie similară de actualizare a fluxurilor viitoare de numerar, concluzia fiind aceea că valoarea netă contabilă este o bună aproximare a valorii juste.

Valoarea justă a portofoliului de depozite de la clienți a fost determinată având în vedere diferențialul dintre ratele de dobândă contractuale ale portofoliului de depozite existent în sold la data situațiilor financiare și ratele de dobândă pentru depozitele oferite de Bancă în decursul ultimelor 3 luni calendaristice din anul pentru care s-a calculat valoarea justă. Pentru depozitele la termen a fost făcut un calcul de fluxuri de numerar actualizate, folosind o rată de actualizare formată din media ponderată a dobânzilor la depozitele deschise în luna decembrie 2019, care să reflecte nivelul marjelor aferente originărilor din ultimele trei luni înainte de data raportării, pe termene, valute și tipuri de clienți similare structurii portofoliului de depozite supus calculului de valoare justă și nivelul actual al randamentului pieței.

6. ESTIMĂRI CONTABILE ȘI RAȚIONAMENTE SEMNIFICATIVE (continuare)

Valoarea justă pentru conturile curente și de economii de la clienți este estimată la nivelul costului amortizat, neexistând niciun indiciu că sumele din produsele respective au caracteristici care să justifice o valoare diferită de cea reflectată de nivelul curent al soldului bilanțier.

Pentru portofoliul de împrumuturi interbancare, a fost făcută o analiză a fluxurilor de numerar actualizate pentru a estima valoarea justă. Factorul de actualizare constă în marja originărilor recente, curba de lichiditate și rata dobânzii fără risc la data evaluării.

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

Grup

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 Decembrie 2019						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	393.461	9.470	0	402.931	402.931
Din care::						
Titluri de Datorie		393.461	0	0	393.461	393.461
Swap financiar pe valute		0	6.019	0	6.019	6.019
Swap pe rată a dobânzii		0	3.451	0	3.451	3.451
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	8.843	0	8.843	8.843
Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	0	0	363.525	363.525	363.525
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	22	1.944.309	453.852	0	2.398.161	2.398.161
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	0	49.228	12.674	61.902	61.902
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	27	0	3.204	0	3.204	3.204
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	6.506.880	0	0	6.506.880	6.506.880
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	204.500	0	0	204.500	207.307
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	27.973.986	27.973.986	27.593.634
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	24	5.038.060	0	0	5.038.060	4.952.776
Alte active	28	0	0	467.653	467.653	467.653
Datorii						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	15.091	0	15.091	15.091
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	0	25.304	0	25.304	25.304
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	27	0	3.497	0	3.497	3.497
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	32	308.670	0	0	308.670	308.670
Depozite de la clienți	33	0	0	35.763.736	35.763.736	36.108.826
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	512.167	512.167	512.962
Obligațiuni emise	34	0	480.617	0	480.617	480.617
Datorii subordonate	34	0	0	409.049	409.049	408.645
Alte datorii	35	0	0	914.721	914.721	914.721

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

Grup

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 Decembrie 2018						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	281.435	17.610	0	299.045	299.045
Din care::						
Titluri de Datorie		281.435	0	0	281.435	281.435
Swap financiar pe valute		0	11.253	0	11.253	11.253
Swap pe rată a dobânzii		0	6.357	0	6.357	6.357
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	8.620	0	8.620	8.620
Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	0	0	380.228	380.228	380.228
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	22	2.661.908	516.851	25.548	3.204.307	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	0	33.890	14.133	48.023	48.023
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	27	1.124	0	0	1.124	1.124
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	7.197.230	0	0	7.197.230	7.197.230
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	437.854	0	0	437.854	437.854
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	26.496.747	26.496.747	26.144.360
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	24	2.334.204	0	243	2.334.447	2.333.367
Alte active	28	0	0	248.086	248.086	248.086
Datorii						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	18.322	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	0	7.478	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	27	1.433	0	0	1.433	1.433
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	32	536.070	0	0	536.070	536.070
Depozite de la clienți	33	0	0	33.022.488	33.022.488	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	808.936	808.936	809.898
Obligațiuni emise	34	0	527.341	0	527.341	512.458
Datorii subordonate	34	0	0	875.090	875.090	855.678
Alte datorii	35	0	0	556.812	556.812	556.812

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

Banca

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 Decembrie 2019						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	393.461	9.470	0	402.931	402.931
<i>Din care::</i>						
Titluri de Datorie		393.461	0	0	393.461	393.461
Swap financiar pe valute		0	6.019	0	6.019	6.019
Swap pe rată a dobânzii		0	3.451	0	3.451	3.451
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	8.843	0	8.843	8.843
Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	0	0	343.625	343.625	343.625
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	22	1.872.519	453.852	0	2.326.371	2.326.371
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	0	49.228	12.674	61.902	61.902
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	27	0	3.204	0	3.204	3.204
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	6.506.056	0	0	6.506.056	6.506.056
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	201.002	0	0	201.002	201.002
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	27.434.566	27.434.566	26.961.414
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	24	4.759.516	0	0	4.759.516	4.674.232
Alte active	28	0	0	437.920	437.920	437.920
Datorii						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	15.091	0	15.091	15.091
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	0	25.304	0	25.304	25.304
Instrumente derivate - contabilitatea de acoperire	27	0	3.497	0	3.497	3.497
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	32	308.670	0	0	308.670	308.670
Depozite de la clienți	33	0	0	35.781.293	35.781.293	35.802.310
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	41.474	41.474	42.269
Obligațiuni emise	34	0	480.617	0	480.617	480.617
Datorii subordonate	34	0	0	409.049	409.049	408.645
Alte datorii	35	0	0	903.597	903.597	903.597

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

Banca

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 Decembrie 2018						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	281.316	17.610	0	298.926	298.926
<i>Din care::</i>						
Titluri de Datorie		281.316	0	0	281.316	281.316
Swap financiar pe valute		0	11.253	0	11.253	11.253
Swap pe rată a dobânzii		0	6.357	0	6.357	6.357
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	8.620	0	8.620	8.620
Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	0	0	368.508	368.508	368.508
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	22	2.661.908	516.851	25.548	3.204.307	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	0	33.890	14.133	48.023	48.023
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	27	1.124	0	0	1.124	1.124
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	7.197.222	0	0	7.197.222	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	435.126	0	0	435.126	435.126
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	25.742.352	25.742.352	25.389.969
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	24	2.309.681	0	0	2.309.681	2.308.071
Fonduri mutual		0	0	0	0	0
Alte active	28	0	0	223.689	223.689	223.689
Datorii						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	18.322	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	0	7.478	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	27	1.433	0	0	1.433	1.433
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	32	536.070	0	0	536.070	536.070
Depozite de la clienți	33	0	0	33.064.858	33.064.858	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	107.311	107.311	108.274
Obligațiuni emise	34	0	531.163	0	531.163	516.179
Datorii subordonate	34	0	0	875.090	875.090	855.678
Alte datorii	35	0	0	550.918	550.918	550.918

Ernst & Young Assurance Corp. S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă categoriile de măsurare pentru instrumente financiare:

Grup	Note	Tranzacționabile	Evalueate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	Evalueate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Evalueate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
<i>Mii RON</i>							
31 Decembrie 2019							
Active							
Numerar și disponibilități	17	0	0	0	6.506.880	6.506.880	6.506.880
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	402.931	0	0	0	402.931	402.931
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	8.843	0	0	0	8.843	8.843
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	0	363.525	0	0	363.525	363.525
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	0	0	0	207.307	207.307	204.500
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	0	27.593.634	27.593.634	27.973.986
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite 0 contabilitatea de acoperire	27	3.204	0	0	0	3.204	3.204
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	22,24	0	0	2.460.062	4.952.777	7.412.838	7.498.170
Alte active	28	0	0	0	467.653	467.653	467.653
Total active		414.978	363.525	2.460.062	39.728.251	42.966.816	43.115.757
Datorii							
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	15.091	0	0	0	15.091	15.091
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	25.304	0	0	0	25.304	25.304
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	27	3.497	0	0	0	3.497	3.497
Depozite de la bănci	32	0	0	0	308.670	308.670	308.670
Depozite de la clienți	33	0	0	0	36.108.826	36.108.826	35.763.736
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	0	512.962	512.962	512.167
Obligațiuni emise	34	0	0	0	480.617	480.617	480.617
Datorii subordonate	34	0	0	0	408.645	408.645	409.049
Alte datorii	35	0	0	0	914.721	914.721	914.721
Total datorii		43.892	0	0	38.734.441	38.778.333	38.432.852

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă categoriile de măsurare pentru instrumente financiare:

Grup	Note	Tranzacționabile	Evalueate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	Evalueate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Evalueate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
Mii RON							
31 Decembrie 2018							
Active							
Numerar și disponibilități	17	0	0	0	7.197.230	7.197.230	7.197.230
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	299.045	0	0	0	299.045	299.045
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	8.620	0	0	0	8.620	8.620
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	0	380.228	0	0	380.228	380.228
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	0	0	0	437.854	437.854	437.854
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	0	26.144.360	26.144.360	26.496.747
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite 0 contabilitatea de acoperire	27	1.124	0	0	0	1.124	1.124
Titluri de datorii evaluate la cost amortizat	22-24	0	0	3.252.330	2.333.367	5.585.697	5.586.777
Alte active	28	0	0	0	248.086	248.086	248.086
Total active		308.789	380.228	3.252.330	36.360.897	40.302.244	40.655.711
Datorii							
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	18.322	0	0	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	7.478	0	0	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	27	1.433	0	0	0	1.433	1.433
Depozite de la bănci	32	0	0	0	536.070	536.070	536.070
Depozite de la clienți	33	0	0	0	33.051.203	33.051.203	33.022.488
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	0	809.898	809.898	808.936
Obligațiuni emise	34	0	0	0	512.458	512.458	527.341
Datorii subordonate	34	0	0	0	855.678	855.678	875.090
Alte datorii	35	0	0	0	556.812	556.812	556.812
Total datorii		27.233	0	0	36.322.119	36.349.352	36.353.970

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă categoriile de măsurare pentru instrumente financiare:

Nota	Tranzacționabile	Evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	Evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Evaluate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2019						
Active financiare						
17	0	0	0	6.506.056	6.506.056	6.506.056
18	402.931	0	0	0	402.931	402.931
19	8.843	0	0	0	8.843	8.843
26	0	343.625	0	0	343.625	343.625
20	0	0	0	201.002	201.002	201.002
21	0	0	0	26.961.414	26.961.414	27.434.566
27	3.204	0	0	0	3.204	3.204
22,24	0	0	2.388.273	4.674.232	7.062.505	7.147.788
28	0	0	0	437.920	437.920	437.920
Total active financiare		414.978	343.625	38.780.624	41.927.500	42.485.935
Datorii financiare						
18	15.091	0	0	0	15.091	15.091
19	25.304	0	0	0	25.304	25.304
27	3.497	0	0	0	3.497	3.497
32	0	0	0	308.670	308.670	308.670
33	0	0	0	35.802.310	35.802.310	35.781.293
34	0	0	0	42.269	42.269	41.474
34	0	0	0	480.617	480.617	480.617
34	0	0	0	408.645	408.645	409.049
35	0	0	0	903.597	903.597	903.597
Total datorii financiare		43.892	0	37.946.108	37.990.000	37.968.592

Banca	Nota	Tranzacționabile	Evaluare obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	Evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	Evaluate la cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2018							
Active financiare							
Numerar și disponibilități	17	0	0	0	7.197.222	7.197.222	7.197.222
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	298.926	0	0	0	298.926	298.926
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	8.620	0	0	0	8.620	8.620
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	26	0	368.508	0	0	368.508	368.508
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	0	0	0	435.126	435.126	435.126
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	0	25.389.969	25.389.969	25.742.352
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite 0 contabilitatea de acoperire	27	1.124	0	0	0	1.124	1.124
Titluri de datorii evaluate la cost amortizat	22,24	0	0	3.252.330	2.308.071	5.560.401	5.562.011
Alte active	28	0	0	0	223.689	223.689	223.689
Total active financiare		308.670	368.508	3.252.330	35.554.077	39.483.585	39.837.578
Datorii financiare							
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	18.322	0	0	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	7.478	0	0	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	27	1.433	0	0	0	1.433	1.433
Depozite de la bănci	32	0	0	0	536.070	536.070	536.070
Depozite de la clienți	33	0	0	0	33.093.573	33.093.573	33.064.858
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	0	108.274	108.274	107.311
Obligațiuni emise	34	0	0	0	516.179	516.179	531.163
Datorii subordonate	34	0	0	0	855.678	855.678	875.090
Alte datorii	35	0	0	0	550.918	550.918	550.918
Total datorii financiare		27.233	0	0	35.660.692	35.687.925	35.692.643

102

8. VENITURI NETE DIN DOBÂNZI

Mii RON	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Venituri din dobânzi:				
Conturi curente, credite și avansuri acordate băncilor	18.987	24.098	19.009	27.456
Credite și avansuri acordate clienților (i)	1.682.293	1.517.678	1.684.668	1.517.678
Titluri de valoare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	76.055	60.343	75.216	60.343
Titluri de valoare la cost amortizat	98.859	45.743	91.933	44.764
Dobânzi negative aferente datoriilor financiare	120	-17.655	120	-17.655
Activitate de leasing	44.527	44.912	0	0
Total venituri din dobânzi	1.920.841	1.675.119	1.870.946	1.632.586
Cheltuieli cu dobânzi:				
Depozite de la bănci	-5.974	-2.276	-5.974	-2.276
Depozite de la clienți	-81.305	-71.435	-78.969	-62.044
Obligațiuni emise	-10.054	-26.710	-10.054	-26.710
Credite de la bănci și datorii subordonate	-49.891	-41.436	-42.603	-41.583
Leasing	-3.742	0	-3.633	0
Dobânzi negative aferente activelor financiare	-10.571	0	-10.571	0
Total cheltuieli cu dobânzi	-161.537	-141.857	-151.804	-132.613
Venituri nete din dobânzi	1.759.304	1.533.262	1.719.142	1.499.973

(i) Veniturile din dobânzi generate de credite depreciate sunt în sumă de 30.638 mii RON (31 decembrie 2018: 38.291 mii RON).

9. VENITURI NETE DIN SPEZE ȘI COMISIOANE

Mii RON

Venituri din speze și comisioane

	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Operațiuni de plăți	645.555	637.768	645.555	637.770
Administrare credite și emitere de garanții	67.491	62.326	66.700	62.326
Comisioane administrare fonduri de investiții și fonduri de pensii (i)	46.724	48.107	0	0
Comisioane din colectarea primelor de asigurări (ii)	49.314	63.281	49.314	63.281
Comisioane din activități de leasing	9.507	8.559	0	0
Comisioane din cumpărarea/vânzarea de numerar	2.400	1.437	2.401	1.437
Altele (iii)	14.425	18.265	19.401	52.851

Total venituri din speze și comisioane

835.416 839.743 783.371 817.665

Cheltuieli cu speze și comisioane

Comisioane din transferuri	-236,034	-191,603	-236,034	-191,598
Credite și garanții primite de la bănci	-12,790	-8,828	-12,790	-8,779
Operațiuni cu valori mobiliare	-2,738	-168	-785	-784
Altele	-112	-13	0	-13

Total cheltuieli cu speze și comisioane

-251,674 -200,612 -249,609 -201,174

Venituri nete din speze și comisioane

583,742 639,131 533,762 616,491

(i) Linia „Comisioane administrare fonduri de investiții și fonduri de pensii” include comisioanele obținute de Raiffeisen Asset Management S.A. de la clienții săi și se aplică la valoarea activelor administrate.

(ii) Linia „Comisioane din colectarea primelor de asigurări” reprezintă o parte din primele obținute de Bancă pentru intermedierea polițelor de asigurare între clienții săi și companiile de asigurări.

(iii) În linia „Altele”, Grupul înregistrează în principal comisioane pentru activitatea de custodie.

10. VENITURI NETE DIN TRANZACȚIONARE

Mii RON

Veniturile nete din tranzacționare provin din:

Instrumente financiare pe curs de schimb (i) din care:

	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
▪ Câștig/(Pierdere) din tranzacții cu instrumente derivate pe curs valutar	-17.254	10.120	-17.212	9.804
▪ Câștigul net din reevaluarea activelor monetare și a tranzacțiilor în valută	353.920	347.113	353.793	347.615

Instrumente financiare pe rata dobânzii (ii) din care:

▪ Venituri nete din tranzacționarea titlurilor de stat și corporative	10.205	3.420	10.205	3.420
▪ Câștigul/(Pierdere) din tranzacții swap pe rata dobânzii	-14.059	-2.610	-14.059	-2.851

Venit net din tranzacționare

332.812 358.043 332.727 357.988

(i) Veniturile nete din tranzacțiile cu instrumente financiare pe curs de schimb includ câștiguri și pierderi realizate din contracte spot și forward, din instrumente ale pieței interbancare, din swap-uri pe valute și din translatarea activelor și datorilor exprimate în monedă străină.

(ii) Veniturile nete din instrumentele financiare pe rata dobânzii provin din tranzacțiile cu titluri de stat, obligațiuni corporative și swap-uri de dobândă.

11. ALTE VENITURI OPERAȚIONALE

	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
<i>Mii RON</i>				
Reluarea provizioanelor pentru litigii	0	622	0	622
Câștiguri din servicii adiționale de leasing	3.525	2.115	0	0
Reluarea altor provizioane	2.111	9.897	2.015	9.897
Venit din dividende	1.665	2.014	7.460	8.403
Venituri din servicii informatice	2.306	2.530	2.306	2.530
Venituri din vânzarea activelor preluate în contul creanței	585	1.270	585	1.270
Alte venituri (i)	15.501	8.081	17.343	9.151
Total	25.693	26.529	29.709	31.873

(i) Creșterea din alte venituri se datorează în principal evenimentelor unice, cum ar fi: puncte de loialitate nefolosite și expirate oferite clienților care utilizează carduri, recuperări pentru debitori diverși care au fost scoși în afara bilanțului anterior, datoriile Băncii care au atins termenul de prescripție și au fost recunoscute etc..

12. CHELTUIELI OPERAȚIONALE

	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
<i>Mii RON</i>				
Cheltuieli cu închirierea spațiului de birouri (i)	60.268	155.723	59.308	154.038
Reparații și mentenanță IT	99.819	93.282	97.428	91.396
Depreciere și amortizare (Nota 31, Nota 32) (ii)	230.119	117.313	228.379	115.870
Taxe bancare (iii)	47.000	-	47.000	-
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar (iv)	39.535	11.588	39.535	11.588
Contribuția la Fondul de Rezoluție (v)	18.430	15.959	18.430	15.959
Cheltuieli cu securitatea	97.216	95.506	97.188	95.506
Publicitate	79.626	76.100	77.990	74.871
Constituire provizioane litigii (iv)	70.945	-	70.945	-
Cheltuieli cu servicii profesionale (consultanță, audit, asistență juridică)	57.590	50.244	55.141	49.061
Poșta și telecomunicații	38.687	34.347	38.163	33.818
Birotica	24.614	29.474	24.467	29.342
Alte costuri operaționale	22.424	17.363	19.199	16.449
Constituirea altor provizioane	27.545	20.777	25.666	20.777
Cheltuieli cu instruirea angajaților	21.563	15.328	21.277	14.910
Cheltuieli cu deplasarea	1.337	8.099	1.068	7.813
Cheltuieli cu mijloacele de transport	4.276	5.699	3.813	5.193
Alte taxe	7.228	7.314	5.407	6.063
Total	948.222	754.116	930.404	742.654

(i) Conform IFRS 16, Grupul, în calitate de locatar, aplică un model de contabilitate uniform pentru toate contractele de leasing. Drept urmare, cheltuielile de închiriere aferente contractelor de leasing în sfera de aplicare a IFRS nu mai există în 2019 și sunt înlocuite cu amortizarea „dreptului de folosință al activelor”. Sumele din „Cheltuieli cu închirierea spațiului de birouri” includ, în 2019, în principal cheltuieli de curățenie, securitate și TVA aferente facturilor plătite pentru închiriere.

(ii) Creșterea cheltuielilor cu deprecierea în anul 2019 este legată de activele reprezentând dreptul de utilizare în sumă de 92.998 mii RON (2018: zero).

(iii) Taxa pe active se aplică pentru exercițiul financiar 2019. Baza de calcul reprezintă soldul net al activelor financiare la sfârșitul semestrului / anului, mai puțin anumite clase de active (cum ar fi numerar, expuneri neperformante etc.). Taxa a fost redusă suplimentar pe baza atingerii valorii de referință privind creșterea soldului portofoliului de credite. Tratatamentul contabil, conform IFRIC 21, impune ca cheltuiala să fie recunoscută o singură dată la 31 decembrie, în timp ce suma plătită pentru semestru este recunoscută drept „plată în avans”.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

12. CHELTUIELI OPERAȚIONALE (continuare)

(iv) Banca plătește anual contribuții la Fondul de Garantare a depozitelor bancare pentru depozitele garantate. Depozitele garantate reprezintă orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, care rezultă din fonduri rămase într-un cont sau din situații temporare derivate din tranzacții bancare normale și pe care o instituție de credit trebuie să le ramburseze în condițiile legale și contractuale aplicabile. Exemple de depozite garantate sunt: depozite la termen, conturi curente, conturi de economii, conturi de card de debit / credit.

(v) Banca plătește contribuția la Fondul de Rezoluție pentru datoriile neacoperite, respectiv pentru datorii (cu excepția fondurilor proprii) mai puțin depozite acoperite. Obligația de plată a acestor contribuții este recunoscută atunci când devin constructive. În acest caz, obligația apare anual la 1 ianuarie, când Banca desfășoară activități legate de atragerea depozitelor.

Cheltuielile cu contribuțiile la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție sunt recunoscute în anul în care sunt plătite.

(vi) Categoria „Constituire provizioane litigii” include cheltuielile cu disputele legale, așa cum sunt prezentate în *Nota 36 Provizioane*.

Grupul: La 31 decembrie 2019 cheltuiala cu auditul statutar al situațiilor financiare a fost în sumă de 947 mii RON (31 decembrie 2018: 769 mii RON), cheltuiala cu serviciile de asigurare a fost în sumă de 852 mii RON (31 decembrie 2018: 1.051 mii RON) și cheltuiala cu alte servicii a fost în sumă de 604 mii RON (31 decembrie 2018: 1.153).

Banca: La 31 decembrie 2019 cheltuiala cu auditul statutar al situațiilor financiare a fost în sumă de 749 mii RON (31 decembrie 2018: 663 mii RON), cheltuiala cu serviciile de asigurare a fost în sumă de 701 mii RON (31 decembrie 2018: 761 mii RON) și cheltuiala cu alte servicii a fost în sumă de 604 mii RON (31 decembrie 2018: 1.153 mii RON).

13. CHELTUIELI SALARIALE

Mii RON	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Cheltuieli cu salariile(i)	561.212	549.241	536.742	528.005
Contribuții aferente salariilor	18.474	22.311	17.671	21.663
Alte cheltuieli de natură salarială	25.065	26.754	24.140	26.011
Beneficii pe termen lung acordate angajaților(ii)	3.270	1.557	3.217	1.493
Total	608.021	599.863	581.770	577.172

- (i) Din totalul cheltuielilor cu salariile, Grupul a înregistrat în anul 2019 suma de 4.123 mii RON reprezentând contribuții pentru angajați la Pilonul 3 de pensii (31 decembrie 2018: 4.040 mii RON).
- (ii) Beneficiile pe termen lung acordate angajaților includ provizionul pentru beneficii post angajare și bonusul de performanță cu plată amânată. Din totalul beneficiilor pe termen lung acordate angajaților, Grupul a înregistrat la 31.12.2019 suma de 36 mii RON reprezentând cheltuiala aferentă programului de fidelizare prin acțiuni în Raiffeisen Bank International (31 decembrie 2018: 246 mii RON).

Numărul de angajați ai Grupului la 31 decembrie 2019 a fost de 4.962 (31 decembrie 2018: 5.075).
 Numărul de angajați ai Băncii la 31 decembrie 2019 a fost de 4.845 (31 decembrie 2018: 4.968).

14. CHELTUIELI NETE CU AJUSTĂRILE PENTRU DEPRECIEREA VALORII ACTIVELOR FINANCIARE

Grup		31 Decembrie 2019					
Mii RON	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Din care POCI Stadiul 2	Din care POCI Stadiul 3	Total
Clienți non-retail							
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	2	0	0	0	0	0	2
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	159	8.271	0	34.703	791	-9.815	43.133
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	-709	4.352	0	-1.425	0	0	2.218
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	114	0	0	0	0	0	114
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	86	20	0	9.830	0	0	9.936
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	0	0	0	-6.834	0	0	-6.834
Total client non-retail	-348	12.643	0	36.274	791	-9.815	48.569
Clienți retail							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	42.183	-39.490	153.549	0	3.331	-39.934	156.242
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	552	-1.319	5.697	0	0	0	4.929
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	86	3.648	47.528	0	0	0	51.262
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	0	0	-84.573	0	0	0	-84.573
Total clienți retail	42.821	-37.161	122.201	0	3.331	-39.934	127.860

Grup		31 Decembrie 2018					
Mii RON	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Din care POCI Stadiul 2	Din care POCI Stadiul 3	Total
Clienți non-retail							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	20.671	3.011	0	31.533	955	4.694	55.215
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	4.321	267	0	23.951	0	0	28.539
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	150	759	0	4.309	0	0	5.218
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	0	-148	0	-7.262	0	0	-7.410
Total client non-retail	25.142	3.889	0	52.531	955	4.694	81.562
Clienți retail							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	-1.460	-36.494	173.698	0	-5.130	574	135.744
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	0	-187	-257	0	0	0	-444
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	436	1.052	32.399	0	0	0	33.887
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	-7	-98	-74.520	0	0	0	-74.625
Total clienți retail	-1.031	-35.727	131.320	0	-5.130	574	94.562

14. CHELTUIELI NETE CU AJUSTĂRILE PENTRU DEPRECIEREA VALORII ACTIVELOR FINANCIARE (continuare)

Banca		31 Decembrie 2019						
		Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Din care POCI Stadiul 2	Din care POCI Stadiul 3	Total
Mii RON								
Clienți non-retail								
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat		2	0	0	0	0	0	2
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație		0	0	0	16.868	0	0	16.868
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat		1.600	8.817	0	32.098	791	-9.815	42.515
Garanții financiare date și angajamente de creditare date		-709	4.352	0	-1.425	0	0	2.218
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat		114	0	0	0	0	0	114
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion		86	20	0	5.152	0	0	5.258
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților		0	0	0	-6.753	0	0	-6.753
Total client non-retail		1.093	13.189	0	45.940	791	-9.815	60.222
Clienți retail								
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat		42.174	-39.488	152.774	0	3.331	-39.934	155.460
Garanții financiare date și angajamente de creditare date		552	-1.319	5.696	0	0	0	4.930
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion		86	3.648	47.528	0	0	0	51.262
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților		0	0	-84.833	0	0	0	-84.833
Total clienți retail		42.812	-37.159	121.165	0	3.853	-6.168	126.818
Bank		31 Decembrie 2018						
		Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul individual	Din care POCI Stadiul 2	Din care POCI Stadiul 3	Total
Mii RON								
Clienți non-retail								
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat		18.909	2.591	0	31.657	955	4.694	53.157
Garanții financiare date și angajamente de creditare date		4.321	267	0	23.951	0	0	28.539
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion		150	759	0	4.309	0	0	5.218
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților		0	-148	0	-6.782	0	0	-6.930
Total client non-retail		23.380	3.469	0	53.135	955	4.694	79.984
Clienți retail								
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat		-1.460	-36.494	173.698	0	-5.130	574	135.744
Garanții financiare date și angajamente de creditare date		0	-187	-257	0	0	0	-444
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion		436	1.052	32.399	0	0	0	33.887
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților		-7	-98	-74.520	0	0	0	-74.625
Total clienți retail		-1.031	-35.727	131.320	0	-5.130	574	94.562

14. CHELTUIELI NETE CU AJUSTĂRILE PENTRU DEPRECIEREA VALORII ACTIVELOR FINANCIARE (continuare)

Suma contractuală datorată aferentă expunerilor din credite care au fost scoase în afara bilanțului în decursul perioadei la 31 decembrie 2019 și care fac încă obiectul activității de punere în aplicare este de 274.268 mii RON (31 decembrie 2018: 129.395 mii RON), din care expuneri aferente clienților non-retail în sumă de 180.656 mii RON (31 decembrie 2018: 65.823 mii RON) și expuneri aferente clienților retail în valoare de 93.612 mii RON (31 decembrie 2018: 63.572 mii RON).

15. IMPOZITUL PE PROFIT

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2019: 16%) calculat în conformitate cu legislația românească	193.569	189.949	185.453	184.855
Ajustări ale impozitului pe profit recunoscute în perioada curentă aferente perioadelor anterioare	-9.196	0	-9.196	0
Venit cu impozitul pe profit amânat (Nota 30)	3.297	-16.413	4.120	-14.883
Total	187.670	173.536	180.377	169.972

16. RECONCILIAREA PROFITULUI ÎNAINTE DE IMPOZITARE CU IMPOZITUL PE PROFIT DIN CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Profit brut înainte de impozitare	1.022.380	1.068.911	959.832	1.051.059
Impozit în conformitate cu cota statutară de 16% (2018: 16%)	163.581	171.026	153.573	168.169
Efectul fiscal al cheltuielilor nedeductibile	69.312	55.519	68.176	53.907
Efectul fiscal al veniturilor neimpozabile	-27.864	-23.560	-25.027	-24.185
Impozitul pe profit înainte de credit fiscal	205.029	202.985	196.722	197.891
Credit fiscal	-11.460	-13.036	-11.269	-13.036
Ajustări ale impozitului pe venit recunoscute în perioada curentă aferente perioadelor anterioare (i)	-9.196	0	-9.196	0
Impozit pe profit curent	184.373	189.949	176.257	184.855
Impozitul pe profit amânat	3.297	-16.413	4.120	-14.883
Cheltuiala cu impozitul pe profit	187.670	173.536	180.377	169.972

(i) Ajustări ale impozitului pe venit recunoscute în perioada curentă aferente perioadelor anterioare reprezintă corecții la declarația de impozit pe venit aferentă anului 2018 care au fost înregistrate în contabilitate după procesul de închidere al anului respectiv.

Principalele venituri neimpozabile provin din reversarea de provizioane nedeductibile și din dividendele primite. Principalele cheltuieli nedeductibile provin din provizioane, sponsorizări, facturi nesosite și alte cheltuieli nedeductibile conform Codului Fiscal.

17. NUMERAR ȘI DISPONIBILITĂȚI LA BANCA CENTRALĂ

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Numerar în casierie	2.701.387	4.235.697	2.700.563	4.235.689
Rezerva minimă obligatorie	3.805.493	2.961.533	3.805.493	2.961.533
Total	6.506.880	7.197.230	6.506.056	7.197.222

Banca menține în conturile curente ale Băncii Naționale a României rezerva minimă obligatorie constituită conform Regulamentului nr. 6/2002 emis de Banca Națională a României, cu modificările și completările ulterioare. La 31 decembrie 2019, rata rezervei minime obligatorii pentru fondurile atrase în RON și valută cu scadență reziduală mai mică de 2 ani la finele perioadei de observare a fost de 8% (31 decembrie 2018: 8%). Pentru datoriile cu scadență reziduală mai mare de 2 ani la finele perioadei de observare, fără clauză de rambursare, transformare sau retragere anticipată, rata rezervei minime obligatorii a fost stabilită la 0% (31 decembrie 2018: 0%).

Rezerva obligatorie poate fi folosită de către Grup pentru activități zilnice cu condiția ca soldul mediu lunar să fie menținut în limitele prevăzute de lege.

18. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE DEȚINUTE PENTRU TRANZACȚIONARE

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Active financiare deținute pentru tranzacționare				
Titluri de datorie	393.461	281.435	393.461	281.316
Instrumente financiare derivate	9.470	17.610	9.470	17.610
Total	402.931	299.045	402.931	298.926
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare				
Instrumente financiare derivate	15.091	18.322	15.091	18.322
Total	15.091	18.322	15.091	18.322

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

19. INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE DEȚINUTE PENTRU MANAGEMENTUL RISCULUI

Grup

31 decembrie 2019

Mii RON

Produse OTC:

Swap pe rata dobânzii în valute diferite

Swap valutar

Swap-uri pe rata dobânzii

Total

Notional cumpărare	Notional vânzare	Valoare justă Active	Datorii
150.023	140.687	8.282	533
1.609.448	1.618.183	561	9.619
99.083	99.083	0	15.152
		8.843	25.304

31 decembrie 2018

Mii RON

Produse OTC:

Swap pe rata dobânzii în valute diferite

Swap valutar

Swap-uri pe rata dobânzii

Total

Notional cumpărare	Notional vânzare	Valoare justă Active	Datorii
169.721	162.987	8.533	277
730.838	733.775	87	3.649
275.253	275.253	0	3.552
		8.620	7.478

Banca

31 decembrie 2019

Mii RON

Produse OTC:

Swap pe rata dobânzii în valute diferite

Swap valutar

Swap-uri pe rata dobânzii

Total

Notional cumpărare	Notional vânzare	Valoare justă Active	Datorii
150.023	140.687	8.282	533
1.609.448	1.618.183	561	9.619
99.083	99.083	0	15.152
		8.843	25.304

31 decembrie 2018

Mii RON

Produse OTC:

Swap pe rata dobânzii în valute diferite

Swap valutar

Swap-uri pe rata dobânzii

Total

Notional cumpărare	Notional vânzare	Valoare justă Active	Datorii
169.721	162.987	8.533	277
730.838	733.775	87	3.649
275.253	275.253	0	3.552
		8.620	7.478

Contractele de swap valutar sunt utilizate de bancă, în principal, pentru administrarea lichidității. Cu ajutorul acestor operațiuni banca plasează pentru o perioadă de timp lichiditatea disponibilă într-o monedă și obține în schimb lichiditate într-o altă monedă.

Grupul a implementat în 2018 contabilitatea de acoperire pentru instrumentele financiare derivate pe curs de schimb și rate de dobândă.

Valoarea justă a instrumentelor financiare derivate se determină pe baza cotațiilor existente în piață la data evaluării prin metoda fluxurilor de numerar actualizate.

Tranzacțiile de schimb valutar sunt evaluate prin actualizarea fluxurilor de numerar viitoare care utilizează ratele de piață Reuters și cotațiile Băncii Naționale a României.

20. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE BĂNCILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT

Mii RON	Grup		Banca	
	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018
Rambursabile la cerere	24.477	44.093	21.177	41.574
Depozite la vedere	91.022	351.416	88.017	351.207
Depozite la termen	91.808	42.345	91.808	42.345
Total	207.307	437.854	201.002	435.126

Grup: La 31 decembrie 2019, din totalul depozitelor la termen, depozitele la termen la bănci comerciale sunt în valoare de 65.774 mii RON (31 decembrie 2018: 41.156 mii RON), iar depozitele colaterale sunt în sumă de 26.034 mii RON (31 decembrie 2018: 1.189 mii RON).

Bancă: La 31 decembrie 2019, din totalul depozitelor la termen, depozitele la termen la bănci comerciale sunt în valoare de 65.774 mii RON (31 decembrie 2018: 41.156 mii RON), iar depozitele colaterale sunt în sumă de 26.034 mii RON (31 decembrie 2018: 1.189 mii RON).

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIEŢILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT

Tabelul de mai jos prezintă valoarea contabilă a expunerilor la riscul de credit și ajustările pentru depreciere aferente după cum urmează:

Mii RON	Grup		Banca	
	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018
Clienți non-retail				
Valoare contabilă brută	11.940.677	12.119.488	11.787.024	11.710.647
Ajustări pentru depreciere	-294.061	-314.117	-275.877	-291.848
Valoare contabilă netă	11.646.616	11.805.371	11.511.147	11.418.799
Clienți retail				
Valoare contabilă brută	16.780.503	15.028.580	16.267.669	14.651.824
Ajustări pentru depreciere	-833.485	-689.591	-817.402	-680.654
Valoare contabilă netă	15.947.018	14.338.989	15.450.267	13.971.170
Total valoare contabilă netă	27.593.634	26.144.360	26.961.414	25.389.969

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIEŢILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT (continuare)

Tabelele de mai jos prezintă analiza modificărilor valorilor contabile brute după cum urmează:

Grup

Mii RON

	2019					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți non-retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2019	11.093.711	607.233	418.544	42.913	83.371	12.119.488
Majorări datorate emiterii sau achiziției	8.852.081	341.749	84.581	0	10.895	9.278.411
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-8.915.894	-445.758	-185.338	-1.539	-44.600	-9.546.990
Transfer în stadiul 1	578.189	-578.189	0	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-1.385.578	1.385.578	0	0	0	0
Transfer în stadiul 3	-45.247	-36.508	81.755	0	0	0
Reclasificări din Retail în Non-Retail	13.566	0	0	0	0	13.566
Dobânda acumulată	0	0	22.211	0	1.072	22.211
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-75.945	0	0	-75.945
Ajustări din curs de schimb	122.027	3.608	4.301	0	859	129.936
Total valoare contabilă clienți non-retail la 31 Decembrie 2019	10.312.855	1.277.713	350.109	41.374	51.597	11.940.677
Clienți retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2019	12.328.789	1.980.575	719.216	95.961	115.598	15.028.580
Majorări datorate emiterii sau achiziției	6.420.738	95.387	424.917	36.423	2.189	6.941.042
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-3.765.251	-805.371	-695.068	-5.275	-35.496	-5.265.690
Transfer în stadiul 1	2.944.648	-2.924.353	-20.295	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-4.053.594	4.355.529	-301.935	58.665	-58.665	0
Transfer în stadiul 3	-69.559	-657.550	727.109	-44.014	44.014	0
Dobânda acumulată	14	3.131	53.293	3.046	8.278	56.438
Reclasificări din Retail în Non-Retail	-13.566	0	0	0	0	-13.566
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-58.958	0	0	-58.958
Ajustări din curs de schimb	43.649	39.528	9.480	3.095	1.882	92.657
Total valoare contabilă clienți retail la 31 Decembrie 2019	13.835.868	2.086.876	857.759	147.901	77.800	16.780.503
Total valoare contabilă brută	24.148.723	3.364.589	1.207.868	189.275	129.397	28.721.180

Ernst & Young Assurance
27. MAR. 2020
 Signed for identification on
 Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIEŢILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Grup
Mii RON

	2018					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți non-retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2018	8.451.938	375.640	347.255	0	91.878	9.174.833
Majorări datorate emiterii sau achiziției	9.575.630	246.903	99.782	43.956	5.106	9.922.315
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-6.634.426	-311.641	-26.907	-1.043	-13.624	-6.972.974
Transfer în stadiul 1	137.973	-137.973	0	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-451.746	471.369	-19.623	0	0	0
Transfer în stadiul 3	-9.260	-37.337	46.597	0	0	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.631	0	0	-28.631
Ajustări din curs de schimb	23.602	272	71	0	11	23.945
Total valoare contabilă clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	11.093.711	607.233	418.544	42.913	83.371	12.119.488
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2018	10.931.022	1.901.041	753.691	106.782	127.521	13.585.754
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.901.935	126.146	30.484	739	5.387	6.058.567
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-3.494.794	-716.850	-245.186	-8.172	-22.975	-4.456.830
Transfer în stadiul 1	2.432.571	-2.553.541	-8.228	0	0	-129.198
Transfer în stadiul 2	-3.436.627	3.551.100	-114.473	9.367	-9.367	0
Transfer în stadiul 3	-16.291	-338.451	354.742	-14.232	14.232	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Ajustări din curs de schimb	10.973	11.128	4.915	1.477	800	27.016
Total valoare contabilă clienți retail la 31 Decembrie 2018	12.328.789	1.980.575	719.216	95.961	115.598	15.028.580
Total valoare contabilă brută	23.422.500	2.587.808	1.137.760	138.874	198.969	27.148.068

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Banca
Mii RON

	2019					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți non-retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2019	10.760.997	556.846	392.804	42.913	83.371	11.710.647
Majorări datorate emiterii sau achiziției	8.957.272	334.851	83.079	0	10.895	9.375.202
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-8.784.159	-419.632	-177.770	-1.539	-44.600	-9.381.561
Transfer în stadiul 1	560.393	-560.393	0	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-1.350.873	1.350.873	0	0	0	0
Transfer în stadiul 3	-39.191	-34.769	73.960	0	0	0
Dobânda acumulată	0	0	22.211	0	1.072	22.211
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-69.411	0	0	-152.927
Ajustări din curs de schimb	122.027	3.608	4.301	0	859	129.936
Total valoare contabilă clienți non-retail la 31 Decembrie 2019	10.226.466	1.231.384	329.174	41.374	51.597	11.787.024
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2019	11.969.993	1.974.962	706.869	95.961	115.598	14.651.824
Majorări datorate emiterii sau achiziției	6.140.905	92.742	419.637	36.423	2.189	6.653.284
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-3.645.805	-803.897	-678.010	-5.275	-35.496	-5.127.712
Transfer în stadiul 1	2.944.352	-2.924.057	-20.295	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-4.052.359	4.354.294	-301.935	58.665	-58.665	0
Transfer în stadiul 3	-38.320	-653.348	691.668	-44.014	44.014	0
Dobânda acumulată	14	3.131	53.293	3.046	8.278	56.438
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-58.822	0	0	-58.822
Ajustări din curs de schimb	43.649	39.528	9.480	3.095	1.882	92.657
Total valoare contabilă clienți retail la 31 Decembrie 2019	13.362.429	2.083.355	821.885	147.901	77.800	16.267.669
Total valoare contabilă brută	23.588.895	3.314.739	1.151.059	189.275	129.397	28.054.693

EY
Emsi & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Banca
Mii RON

	2018					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți non-retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2018	7.952.743	333.659	447.265	0	91.878	8.733.667
Majorări datorate emiterii sau achiziției	9.380.142	239.566	98.936	43.956	5.106	9.718.644
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-6.296.227	-293.851	-147.031	-1.043	-13.624	-6.737.109
Transfer în stadiul 1	130.363	-130.363	0	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-424.192	443.815	-19.623	0	0	0
Transfer în stadiul 3	-5.434	-36.252	41.686	0	0	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.500	0	0	-28.500
Ajustări din curs de schimb	23.602	272	71	0	11	23.945
Total valoare contabilă clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	10.760.997	556.846	392.804	42.913	83.371	11.710.647
Clienți retail						
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2018	10.621.294	1.893.488	744.440	106.782	127.521	13.259.222
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.592.207	118.595	21.748	739	5.387	5.732.550
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-3.357.091	-707.527	-245.772	-8.172	-22.975	-4.310.390
Transfer în stadiul 1	2.551.533	-2.549.376	-2.157	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-3.437.637	3.552.110	-114.473	9.367	-9.367	0
Transfer în stadiul 3	-11.286	-343.456	354.742	-14.232	14.232	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Ajustări din curs de schimb	10.973	11.128	5.070	1.477	800	27.171
Total valoare contabilă clienți retail la 31 Decembrie 2018	11.969.993	1.974.962	706.869	95.961	115.598	14.651.824
Total valoare contabilă brută	22.730.990	2.531.808	1.099.673	138.874	198.969	26.362.471

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT (continuare)

Tabelele de mai jos prezintă analiza variației în pierderile așteptate după cum urmează:

Grup
Mii RON

	2019					
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți non-retail						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2019	37.118	7.118	269.881	955	50.041	314.117
Majorări datorate emiterii sau achiziției	108.160	6.354	46.582	0	6.531	161.096
Diminuări datorate derecunoașterii	-87.002	-4.624	-30.870	0	-2.573	-122.496
Transfer în stadiul 1	13.524	-13.524	0	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-5.571	5.571	0	0	0	0
Transfer în stadiul 3	-264	-1.426	1.690	0	0	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate (include și transferurile)	-28.111	20.927	4.852	791	-12.770	-2.332
Unwind of discount	0	0	-7.015	0	-1.003	-7.015
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-74.795	0	0	-74.795
Dobânda acumulată	0	0	22.211	0	1.072	22.211
Ajustări din curs de schimb	360	152	2.763	0	246	3.275
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 Decembrie 2019	38.214	20.548	235.299	1.746	41.544	294.061
Clienți retail						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2019	53.347	205.914	430.330	5.742	33.229	689.591
Majorări datorate emiterii sau achiziției	56.653	364.795	14.267	0	415	435.715
Diminuări datorate derecunoașterii	-13.007	-390.875	-130.498	-159	-3.927	-534.380
Transfer în stadiul 1	167.282	-158.086	-9.196	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-30.315	170.129	-139.814	9.887	-9.887	0
Transfer în stadiul 3	-656	-104.020	104.676	-902	902	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate (include și transferurile)	-203.806	-78.181	455.305	-35.282	55.435	173.318
Modificări de metodologi	65.845	146.038	-129.980	22.476	-36.233	81.903
Unwind of discount	0	0	-16.021	0	-4.340	-16.021
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-58.932	0	0	-58.932
Dobânda acumulată	0	0	53.293	0	8.278	56.438
Ajustări din curs de schimb	174	3.275	5.549	185	905	8.998
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2019	95.517	158.989	578.979	1.947	44.777	833.485
Total ajustări pentru pierderi așteptate	133.731	179.537	814.278	3.693	86.321	1.127.546

RAIFFEISEN BANK SA
27. MAR. 2020
Signed for authentication
sepoval pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Grup
Mii RON

	2018					
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți non-retail						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	18.473	10.197	265.728	0	45.382	294.398
Majorări datorate emiterii sau achiziției	38.187	3.727	51.695	955	2.214	93.609
Diminuări datorate derecunoașterii	-23.252	-2.010	-49.280	0	-87	-74.542
Transfer în stadiul 1	2.746	-2.746	0	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-1.048	1.770	-722	0	0	0
Transfer în stadiul 3	-91	-582	673	0	0	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate (include și transferurile)	2.077	-4.324	18.273	0	0	16.026
Unwind of discount	0	1.063	11.892	0	2.480	12.955
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.500	0	0	-28.500
Recuperări	0	-148	-7.262	0	0	-7.410
Sume din write off	150	759	4.309	0	0	5.218
Ajustări din curs de schimb	26	23	122	0	52	171
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	37.118	7.118	269.881	955	50.041	314.117
Clienți retail						
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	48.038	244.551	413.641	10.597	32.214	706.230
Majorări datorate emiterii sau achiziției	37.935	5.193	12.941	0	511	56.069
Diminuări datorate derecunoașterii	-9.507	-33.516	-124.566	-601	601	-167.589
Transfer în stadiul 1	250.387	-249.468	-919	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-42.186	112.356	-70.170	3.560	-3.560	0
Transfer în stadiul 3	-115	-75.376	75.491	-690	690	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate (include și transferurile)	-230.701	192.995	157.206	-10.083	-4.942	119.500
Unwind of discount	-1.573	7.549	20.612	2.684	7.274	26.588
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Recuperări	-7	-98	-74.520	0	0	-74.625
Sume din write off	436	1.052	32.399	0	0	33.887
Ajustări din curs de schimb	1.069	1.630	2.823	275	441	5.522
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2018	53.347	205.914	430.330	5.742	33.229	689.591
Total ajustări pentru pierderi așteptate	90.465	213.032	700.211	6.697	83.270	1.003.708

Emvi & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Banca
Mii RON

2019

Clienți non-retail

Ajustări pentru pierderi așteptate la 1
ianuarie 2019
Majorări datorate emiterii sau
achiziției
Diminuări datorate derecunoașterii
Transfer în stadiul 1
Transfer în stadiul 2
Transfer în stadiul 3
Impactul în ajustări pentru pierderi
așteptate (include și transferurile)
Unwind of discount
Diminuarea contului de ajustări
datorată scoaterii în afara bilanțului
Dobânda acumulată
Ajustări din curs de schimb
**Total pierderi așteptate clienți
non-retail la 31 Decembrie 2019**

Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
35.441	11.069	245.338	955	50.041	291.848
107.442	6.358	46.558	0	6.531	160.358
-86.869	-4.548	-30.076	0	-2.573	-121.493
13.524	-13.524	0	0	0	0
-5.571	5.571	0	0	0	0
-264	-1.426	1.690	0	0	0
-26.580	15.747	7.210	791	-12.770	-3.623
0	0	-7.015	0	-1.003	-7.015
0	0	-69.411	0	0	-69.411
0	0	22.211	0	1.072	22.211
332	144	2.526	0	246	3.002
37.455	19.391	219.031	1.746	41.544	275.877

Clienți retail

Ajustări pentru pierderi așteptate la 1
ianuarie 2019
Majorări datorate emiterii sau
achiziției
Diminuări datorate derecunoașterii
Transfer în stadiul 1
Transfer în stadiul 2
Transfer în stadiul 3
Impactul în ajustări pentru pierderi
așteptate (include și transferurile)
Modificări de metodologie
Unwind of discount
Diminuarea contului de ajustări
datorată scoaterii în afara bilanțului
Dobânda acumulată
Ajustări din curs de schimb
**Total pierderi așteptate clienți
retail la 31 Decembrie 2019**
**Total ajustări pentru pierderi
așteptate**

Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
49.457	200.867	430.330	5.742	33.229	680.654
54.418	364.750	12.746	0	415	431.914
-12.709	-390.863	-130.183	-159	-3.927	-533.755
167.282	-158.086	-9.196	0	0	0
-30.315	170.129	-139.814	9.887	-9.887	0
-656	-104.020	104.676	-902	902	0
-201.866	-72.531	443.764	-35.282	55.435	169.367
65.845	146.038	-129.980	22.476	-36.233	81.903
0	0	-16.021	0	-4.340	-16.021
0	0	-58.822	0	0	-58.822
0	0	53.293	0	8.278	53.293
137	3.275	5.457	185	905	8.869
91.593	159.559	566.250	1.947	44.777	817.402
129.048	178.950	785.281	3.693	86.321	1.093.279

Ernst & Young Assurance Services S.A.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Banca
Mii RON

	2018					
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	din care: POCI stadiul 2	din care: POCI stadiul 3	Total
Clienți non-retail						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	17.069	9.620	240.474	0	45.382	267.163
Majorări datorate emiterii sau achiziției	37.458	3.691	51.692	955	2.214	92.841
Diminuări datorate derecunoașterii	-23.056	-1.796	-48.257	0	-87	-73.109
Transfer în stadiul 1	2.746	-2.746	0	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-1.048	1.770	-722	0	0	0
Transfer în stadiul 3	-91	-582	673	0	0	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate (include și transferurile)	2.336	37	17.976	0	0	20.349
Unwind of discount	0	1.063	11.892	0	2.480	12.955
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.500	0	0	-28.500
Recuperări	0	-148	-6.782	0	0	-6.930
Sume din write off	150	759	4.309	0	0	5.218
Ajustări din curs de schimb	27	12	110	0	52	149
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	35.441	11.069	245.338	955	50.041	291.848
Clienți retail						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	46.634	243.974	413.641	10.597	32.214	704.249
Majorări datorate emiterii sau achiziției	35.559	5.094	12.941	0	511	53.594
Diminuări datorate derecunoașterii	-11.446	-33.523	-124.566	-601	601	-169.535
Transfer în stadiul 1	250.594	-249.101	-1.493	0	0	0
Transfer în stadiul 2	-42.186	112.356	-70.170	3.560	-3.560	0
Transfer în stadiul 3	-115	-75.376	75.491	-690	690	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate (include și transferurile)	-230.701	192.995	157.780	-10.083	-4.942	120.074
Unwind of discount	49	2.818	20.612	2.684	7.274	23.479
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Recuperări	-7	-98	-74.520	0	0	-74.625
Sume din write off	436	1.052	32.399	0	0	33.887
Ajustări din curs de schimb	1.069	1.630	2.823	275	441	5.522
Total pierderi așteptate client retail la 31 Decembrie 2018	49.457	200.867	430.330	5.742	33.229	680.654
Total ajustări pentru pierderi așteptate	84.898	211.936	675.668	6.697	83.270	972.502

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIEȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Tabelele de mai jos prezintă analiza modificărilor valorilor contabile brute ale expunerilor extrabilanțiere după cum urmează:

Grup

Mii RON

Clienți non-retail

Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2019
 Majorări datorate emiterii sau achiziției
 Diminuări datorate derecunoașterii și
 rambursării (mai puțin scoateri în afara
 bilanțului)
 Transfer în stadiul 1
 Transfer în stadiul 2
 Transfer în stadiul 3
 Ajustări din curs de schimb
Total valoare contabilă brută clienți non-
retail la 31 Decembrie 2019

2019

Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
9.331.804	192.601	147.590	9.671.995
5.708.733	101.121	27.527	5.837.381
-5.683.322	-174.765	-61.041	-5.919.128
266.852	-266.852	0	0
-496.644	496.644	0	0
-46.248	-1.411	47.659	0
84.051	1.641	2.077	87.769
9.165.226	348.979	163.812	9.678.017

Clienți retail

Valoare contabilă brută la 01 Ianuarie 2019
 Majorări datorate emiterii sau achiziției
 Diminuări datorate derecunoașterii și
 rambursării (mai puțin scoateri în afara
 bilanțului)
 Transfer în stadiul 1
 Transfer în stadiul 2
 Transfer în stadiul 3
 Ajustări din curs de schimb
Total valoare contabilă brută clienți retail la
31 Decembrie 2019
Total valoare contabilă brută

Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
2.162.810	614.178	2.443	2.779.431
893.232	59.419	594	953.245
-556.821	-18.518	-4.160	-579.499
731.444	-730.724	-720	0
-932.545	934.902	-2.357	0
-3.849	-10.425	14.274	0
169	370	0	539
2.294.440	849.202	10.074	3.153.716
11.459.666	1.198.181	173.886	12.831.733

Grup

Mii RON

Clienți non-retail

Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2018
 Majorări datorate emiterii sau achiziției
 Diminuări datorate derecunoașterii și
 rambursării (mai puțin scoateri în afara
 bilanțului)
 Transfer în stadiul 1
 Transfer în stadiul 2
 Transfer în stadiul 3
 Ajustări din curs de schimb
Total valoare contabilă brută clienți non-
retail la 31 Decembrie 2018

2018

Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
8.487.717	109.726	104.087	8.701.530
6.613.219	12.675	30.611	6.656.505
-5.647.693	-26.732	-36.080	-5.710.505
38.555	-38.555	0	0
-184.215	184.436	-221	0
-16	-49.102	49.118	0
24.237	153	75	24.465
9.331.804	192.601	147.590	9.671.995

Clienți retail

Valoare contabilă brută la 01 Ianuarie 2018
 Majorări datorate emiterii sau achiziției
 Diminuări datorate derecunoașterii și
 rambursării (mai puțin scoateri în afara
 bilanțului)
 Transfer în stadiul 1
 Transfer în stadiul 2
 Transfer în stadiul 3
 Ajustări din curs de schimb
Total valoare contabilă brută clienți retail la
31 Decembrie 2018
Total valoare contabilă brută

Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
1.872.029	567.045	3.554	2.442.628
636.712	51.111	371	688.194
-341.940	-2.704	-6.759	-351.403
573.446	-573.389	-57	0
-576.448	577.907	-1.459	0
-989	-5.804	6.793	0
0	12	0	12
2.162.810	614.178	2.443	2.779.431
11.494.614	806.779	150.033	12.451.426

Emsi & V. and Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification
 Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Banca
Mii RON

2019

Clienți non-retail

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2019	9.278.368	192.465	147.590	9.618.423
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.647.237	100.677	26.702	5.774.616
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-5.629.886	-174.629	-61.041	-5.865.556
Transfer în stadiul 1	266.852	-266.852	0	0
Transfer în stadiul 2	-496.644	496.644	0	0
Transfer în stadiul 3	-46.248	-1.411	47.659	0
Ajustări din curs de schimb	84.051	1.641	2.078	87.770
Total valoare contabilă brută clienți non-retail la 31 Decembrie 2019	9.103.730	348.535	162.988	9.615.253

Clienți retail

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
Valoare contabilă brută la 01 Ianuarie 2019	2.162.810	614.178	2.443	2.779.431
Majorări datorate emiterii sau achiziției	878.282	59.419	594	938.295
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-556.821	-18.518	-4.159	-579.498
Transfer în stadiul 1	731.444	-730.724	-720	0
Transfer în stadiul 2	-932.545	934.902	-2.357	0
Transfer în stadiul 3	-3.849	-10.425	14.274	0
Ajustări din curs de schimb	169	370	0	539
Total valoare contabilă brută clienți retail la 31 Decembrie 2019	2.279.490	849.202	10.075	3.138.767
Total valoare contabilă brută	11.383.220	1.197.737	173.063	12.754.020

Banca
Mii RON

2018

Clienți non-retail

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Valoare contabilă brută la 1 Ianuarie 2018	8.445.176	109.726	104.087	8.658.989
Majorări datorate emiterii sau achiziției	6.558.801	12.539	30.611	6.601.951
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-5.604.170	-26.732	-36.080	-5.666.982
Transfer în stadiul 1	38.555	-38.555	0	0
Transfer în stadiul 2	-184.215	184.436	-221	0
Transfer în stadiul 3	-16	-49.102	49.118	0
Ajustări din curs de schimb	24.237	153	75	24.465
Total valoare contabilă brută clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	9.278.368	192.465	147.590	9.618.423

Clienți retail

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
Valoare contabilă brută la 01 Ianuarie 2018	1.872.029	567.045	3.554	2.442.628
Majorări datorate emiterii sau achiziției	636.712	51.111	371	688.194
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-341.940	-2.704	-6.759	-351.403
Transfer în stadiul 1	573.446	-573.389	-57	0
Transfer în stadiul 2	-576.448	577.907	-1.459	0
Transfer în stadiul 3	-989	-5.804	6.793	0
Ajustări din curs de schimb	0	12	0	12
Total valoare contabilă brută clienți retail la 31 Decembrie 2018	2.162.810	614.178	2.443	2.779.431
Total valoare contabilă brută	11.441.178	806.643	150.033	12.397.854

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Tabelele de mai jos prezintă analiza variației în pierderile așteptate ale expunerilor extrabilanțiere după cum urmează:

Grup

Mii RON

Non-retail

2019

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2019	11.258	1.090	47.780	60.128
Majorări datorate emiterii sau achiziției	6.556	204	7.726	14.486
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-2.707	-437	-21.836	-24.980
Transfer în stadiul 1	4.084	-4.084	0	0
Transfer în stadiul 2	-1.904	1.904	0	0
Transfer în stadiul 3	-206	-57	263	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-6.532	6.822	12.423	12.713
Ajustări din curs de schimb	130	25	388	543
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 Decembrie 2019	10.679	5.467	46.744	62.890

Retail

Ajustăr pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2019
Majorări datorate emiterii sau achiziției
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)
Transfer în stadiul 1
Transfer în stadiul 2
Transfer în stadiul 3
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)
Ajustări din curs de schimb
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2019
Total ajustări pentru pierderi așteptate

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
Ajustăr pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2019	2.415	4.624	2.237	9.276
Majorări datorate emiterii sau achiziției	2.298	409	1.106	3.813
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-448	-1.151	-246	-1.845
Transfer în stadiul 1	5.999	-5.241	-758	0
Transfer în stadiul 2	-945	2.740	1.795	0
Transfer în stadiul 3	-20	-198	218	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-6.332	2.122	7.171	2.961
Ajustări din curs de schimb	0	1	0	1
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2019	2.967	3.306	7.933	14.206
Total ajustări pentru pierderi așteptate	13.646	8.773	54.677	77.096

Grup

Mii RON

Non-retail

2018

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	6.916	812	23.770	31.498
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.957	90	6.346	12.393
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-1.008	-250	-5.958	-7.216
Transfer în stadiul 1	316	-316	0	0
Transfer în stadiul 2	-309	309	0	0
Transfer în stadiul 3	0	-751	751	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-635	1.185	22.812	23.362
Ajustări din curs de schimb	21	11	59	91
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	11.258	1.090	47.780	60.128

Retail

Ajustăr pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018
Majorări datorate emiterii sau achiziției
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)
Transfer în stadiul 1
Transfer în stadiul 2
Transfer în stadiul 3
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)
Ajustări din curs de schimb
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2018
Total ajustări pentru pierderi așteptate

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
Ajustăr pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	2.415	4.811	2.494	9.720
Majorări datorate emiterii sau achiziției	1.887	1.515	1.192	4.594
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-233	-603	-467	-1.303
Transfer în stadiul 1	4.827	-4.805	-22	0
Transfer în stadiul 2	-749	1.449	-700	0
Transfer în stadiul 3	-2	-119	121	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-5730	2.376	-381	-3.735
Ajustări din curs de schimb	0	0	0	0
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2018	2.415	4.624	2.237	9.276
Total ajustări pentru pierderi așteptate	13.673	5.714	50.017	69.404

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

Banca
Mii RON
Non-retail

2019

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	11.258	1.090	47.780	60.128
Majorări datorate emiterii sau achiziției	6.556	204	7.726	14.486
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-2.707	-437	-21.836	-24.980
Transfer în stadiul 1	4.084	-4.084	0	0
Transfer în stadiul 2	-1.904	1.904	0	0
Transfer în stadiul 3	-206	-57	263	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-6.532	6.822	12.423	12.713
Ajustări din curs de schimb	130	25	388	543
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	10.679	5.467	46.744	62.890

Retail

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
Ajustăr pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	2.415	4.624	2.237	9.276
Majorări datorate emiterii sau achiziției	2.298	409	1.106	3.813
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-448	-1.151	-246	-1.845
Transfer în stadiul 1	5.999	-5.241	-758	0
Transfer în stadiul 2	-945	2.740	-1.795	0
Transfer în stadiul 3	-20	-198	218	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-6.332	2.122	7.171	2.961
Ajustări din curs de schimb	0	1	0	1
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2018	2.967	3.306	7.933	14.206
Total ajustări pentru pierderi așteptate	13.646	8.773	54.677	77.096

Banca
Mii RON
Non-retail

2018

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	6.916	812	23.770	31.498
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.957	90	6.346	12.393
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-1.008	-250	-5.958	-7.216
Transfer în stadiul 1	316	-316	0	0
Transfer în stadiul 2	-309	309	0	0
Transfer în stadiul 3	0	-751	751	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-635	1.185	22.812	23.362
Ajustări din curs de schimb	21	11	59	91
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 Decembrie 2018	11.258	1.090	47.780	60.128

Retail

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
Ajustăr pentru pierderi așteptate la 1 Ianuarie 2018	2.415	4.811	2.494	9.720
Majorări datorate emiterii sau achiziției	1.887	1.515	1.192	4.594
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-233	-603	-467	-1.303
Transfer în stadiul 1	4.827	-4.805	-22	0
Transfer în stadiul 2	-749	1.449	-700	0
Transfer în stadiul 3	-2	-119	121	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-5.730	2.376	-381	-3.735
Ajustări din curs de schimb	0	0	0	0
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 Decembrie 2018	2.415	4.624	2.237	9.276
Total ajustări pentru pierderi așteptate	13.673	5.714	50.017	69.404

Attestat de Serviciul de Contabilitate S.R.L.

27. MAR. 2020

Intended for identification
Scopul este identificarea

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT (continuare)

Următorul tabel prezintă expunerea neperformantă definită conform regulamentului EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014 actualizat cu modificările și completările ulterioare:

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Epunere brută	1.207.816	1.333.656	1.151.059	1.297.909
din care retail:	824.567	905.581	821.885	905.225
din care non-retail:	383.249	428.075	329.174	392.684
Ajustarea pentru deprecierea creditelor	812.735	725.246	785.281	700.625
din care retail:	566.472	455.376	566.250	455.287
din care non-retail:	246.263	269.870	219.031	245.338
Expunere netă	395.081	608.410	365.778	597.284
din care retail:	258.095	450.205	255.635	449.938
din care non-retail:	136.986	158.205	110.143	147.346

Tabelele următoare prezintă expunerea restructurată și ajustările pentru pierderile așteptate aferente Grupului și Băncii:

Grup	2019		2018	
	Expunere brută restructurată retail	Expunere brută restructurată non-retail	Expunere brută restructurată retail	Expunere brută restructurată non-retail
Mii RON				
Modificări de termeni și condiții	138.479	47.452	73.955	90.996
Refinanțare	1.980	0	23.553	2.310
Expuneri performante cu măsuri de restructurare	140.459	47.452	97.508	93.306
Modificări de termeni și condiții	287.958	152.271	507.606	227.297
Refinanțare	4.664	486	24.646	700
Expuneri neperformante cu măsuri de restructurare	292.622	152.757	532.252	227.997
Total expuneri restructurate	433.081	200.209	629.760	321.303

Banca	31 decembrie 2018		2018	
	Expunere brută restructurată retail	Expunere brută restructurată non-retail	Expunere brută restructurată retail	Expunere brută restructurată non-retail
Mii RON				
Modificări de termeni și condiții	138.479	45.814	74.016	88.355
Refinanțare	1.980	0	23.553	2.310
Expuneri performante cu măsuri de restructurare	140.459	45.814	97.569	90.665
Modificări de termeni și condiții	287.958	141.095	507.606	207.929
Refinanțare	4.664	0	24.646	0
Expuneri neperformante cu măsuri de restructurare	292.622	141.095	532.252	207.929
Total expuneri restructurate	433.081	186.909	629.821	298.594

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
(continuare)

	31 decembrie 2019			
	Grup		Banca	
Mii RON	Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri brute restructurate retail	Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri brute restructurate non-retail	Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri brute restructurate retail	Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri brute restructurate non-retail
Modificări de termeni și condiții	-7.074	-578	-7.074	-530
Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri performante restructurate	-7.074	-578	-7.074	-530
Modificări de termeni și condiții	-195.927	-98.733	-195.927	-90.624
Refinanțare	-3.159	-486	-3.159	0
Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri neperformante cu măsuri de restructurare	-199.086	-99.219	-199.086	-90.624
Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri restructurate	-206.160	-99.797	-206.160	-91.154

	31 decembrie 2018			
	Grup		Banca	
Mii RON	Ajustări pentru pierderi aşteptate din expuneri brute restructurate retail	Ajustări pentru pierderi aşteptate din expuneri brute restructurate non-retail	Ajustări pentru pierderi aşteptate din expuneri brute restructurate retail	Ajustări pentru pierderi aşteptate din expuneri brute restructurate non-retail
Modificări de termeni şi condiţii	-8.762	-4.892	-8.896	-4.758
Ajustări pentru pierderi aşteptate din expuneri performante restructurate	-8.762	-4.892	-8.896	-4.758
Modificări de termeni şi condiţii	-188.742	-139.626	-188.742	-123.762
Refinanţare	-10.803	-775	-10.803	0
Ajustări pentru pierderi aşteptate din expuneri neperformante cu măsuri de restructurare	-199.545	-140.401	-199.545	-123.762
Ajustări pentru pierderi aşteptate din expuneri restructurate	-208.307	-145.293	-208.441	-128.520

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

**21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT
 (continuare)**

Creanțe din leasing financiar

Grupul acționează ca locator în contracte de leasing financiar pentru autovehicule, bunuri imobile și echipament; dar și în calitate de creditor în contractele de împrumut. Contractele de leasing și contractele de împrumut sunt exprimate în EUR sau RON și se desfășoară pe perioade cuprinse între un an și opt ani în cazul contractelor având ca obiect autovehicule și echipamente, și între un an și zece ani în cazul contractelor având ca obiect bunuri imobile. Transferarea dreptului de proprietate asupra activului are loc la terminarea contractului de leasing. Dobânda aplicabilă este variabilă sau fixă și se percepe pe toată perioada contractului. Creanțele rezultate sunt garantate cu activul care face obiectul contractului, precum și prin alte garanții. Creditele și avansurile acordate clienților Grupului includ următoarele creanțe din leasing financiar:

31 December 2019

Mii RON

Mai mic de un an	85.278
De la 1 la 2 ani	151.932
De la 2 la 3 ani	215.596
De la 3 la 4 ani	269.543
De la 4 la 5 ani	297.405
Mai mare de 5 ani	102.613
Total creanțe de leasing financiar folosind fluxuri de numerar nediscountate	1.122.368
Venituri amânate	-41.239
Investiția netă în leasing financiar	1.081.130

Mii RON

31 December 2018

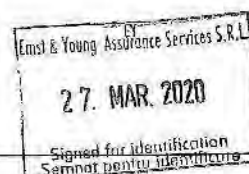
Investiția brută în leasing financiar:	983.829
Venituri amânate:	-60.924
Investiția netă în leasing financiar	922.905

Investiția brută în leasing financiar, cu scadențe reziduale

Sub un an	52.589
Între un an și cinci ani	862.713
Peste cinci ani	68.527
	983.829

Investiția netă în leasing financiar împărțită pe scadențe reziduale

Sub un an	51.818
Între un an și cinci ani	809.103
Peste cinci ani	61.983
	922.905

22. TITLURI DE DATORIE EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

Mii RON	Grup		Banca	
	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global din care:				
Obligațiuni emise de Guvernul României	1.922.994	2.588.347	1.851.204	2.588.347
Obligațiuni emise de bănci multilaterale de dezvoltare	21.315	79.101	21.315	79.101
Obligațiuni emise de sectorul public	411.176	496.021	411.176	496.021
Obligațiuni emise de instituții de credit	42.676	40.838	42.676	40.838
Total titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2.398.161	3.204.307	2.326.371	3.204.307

Titlurile de stat emise de Guvernul României denumite în RON includ discount și cupon de dobândă. Certificatele de trezorerie cu discount sunt purtătoare de rata dobânzii fixă. La 31.12.2019 Banca a găsit obligațiuni de stat cu discount în valoare de 107,530 mii RON (31 Decembrie 2018: 101,393 mii RON) pentru a respecta regulile prudentiale ale BNR în legătură cu decontările interbancare. Veniturile din titluri de stat sunt recunoscute în venituri din dobânzi și venituri similare acestora.

Obligațiunile emise de Guvernul României includ titluri de valori emise de Ministerul de Finanțe în RON, EUR și USD purtătoare de rate fixe de dobândă între 1,00% p.a și 6,75 % p.a.

Obligațiunile emise de sectorul public și de instituții de credit sunt evaluate folosind modele de evaluare bazate pe date observabile în piață (Nivel 2), în timp ce restul instrumentelor sunt evaluate folosind cotații din piață (Nivel 1).

23. INSTRUMENTE DE CAPITAL EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

Mii RON	Grup		Banca	
	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018
Titlurile de capital necotate	12.674	14.133	12.674	14.133
Titluri de capital cotate	49.228	33.890	49.228	33.890
Total instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	61.902	48.023	61.902	48.023

La recunoașterea inițială, Grupul a ales să clasifice irevocabil investițiile sale în capitaluri proprii, altele decât filialele, asocieri în participație și entități asociate ca instrumente de capitaluri proprii la FVOCI fără reciclarea câștigurilor sau pierderilor prin profit sau pierdere la derecunoaștere.

Câștigurile și pierderile aferente acestor instrumente de capitaluri nu sunt niciodată reciclate în contul de profit sau pierdere. Dividendele sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere ca alte venituri operaționale, exceptând cazul în care Banca beneficiază de acestea ca de o recuperare a unei părți a costului investiției, caz în care astfel de câștiguri sunt înregistrate în OCI. Grupul a primit dividende la 31 decembrie 2019 în valoare de 1.664 mii RON (2018: 4.493 mii RON).

Instrumentele de capitaluri proprii la FVOCI nu fac obiectul unei evaluări de depreciere

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

24. TITLURI DE DATORIE EVALUATE LA COST AMORTIZAT

Mii RON	Grup		Banca	
	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018	31 Decembrie 2019	31 Decembrie 2018
<i>Titluri de datorie evaluate la cost amortizat din care:</i>				
Obligațiuni emise de instituții de credit	3.596	3.850	0	0
Obligațiuni emise de Guvernul României cotate	2.990.420	2.158.305	2.957.868	2.142.347
Obligațiuni emise de Guvernul României necotate	1.958.760	171.212	1.716.364	165.724
Titlurile de capital necotate	0	0	0	0
Total titluri de datorie evaluate la cost amortizat	4.952.776	2.333.367	4.674.232	2.308.071

La 31 decembrie 2019 Grupul are o singură relație de acoperire iar instrumentul acoperit este un titlu de datorie evaluat la cost amortizat. Valoarea contabilă instrumentului acoperit este în sumă de 32.305 mii RON (2018: 29.505 mii RON).

La 31 decembrie 2019, obligațiunile emise de Guvernul României în sumă de 107.530 mii (2018: 101.393 mii) sunt gajate în vederea respectării reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României pentru decontarea operațiunilor inter-bancare.

25. INVESTIȚII ÎN FILIALE ENTITĂȚI ASOCIATE ȘI ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE

Entități asociate și asocieri în participație

Mii RON	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Sold la 1 ianuarie	40.059	38.990	166.494	166.524
Intrări (i)	0	0	9.471	0
Ieșiri	0	0	0	-30
Reclasificări (i)	-23.260	0	0	0
Alte elemente ale rezultatului global	0	42	0	0
Partea Grupului din câștigul/ (pierderea) entităților asociate	1.909	1.027	0	0
Dividend încasat	-928			
Total	17.780	40.059	175.965	166.494
Provizion pentru depreciere (i)	0	-15.079	-78.012	-61.145
Sold la 31 decembrie	17.780	24.980	97.953	105.349

(i) Banca a obținut controlul asupra Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A prin achiziția participației adiționale în procent de 66,65%. Contractul a fost semnat în iulie 2019, atunci fiind obținute/îndeplinite toate aprobările/condițiile contractuale. Suma plătită în cadrul contractului a fost de 2.000 mii EURO (9.471 mii RON) iar valoarea justă a activelor nete achiziționate a fost de 16.675 mii RON, generând astfel un fond comercial negativ în sumă de 7.204 mii RON. Drept urmare, modificarea controlului a fost reflectată în consolidarea situațiilor financiare prin reclasificarea acestei participații de la metoda punerii în echivalență la metoda integrării globale (atât costul, cât și provizionul aferent).

La data achiziției, valoarea justă a activelor și datoriilor principale transferate este după cum urmează:

In RON thousand	Valoarea justă la data achiziției
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	56.247
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	233.813
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	150.373
Depozite de la clienți	-371.863
Provizioane	-48.717
Alte active	5.167
Total active nete achiziționate	25.020

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

25. INVESTIȚII ÎN FILIALE, ENTITĂȚI ASOCIATE ȘI ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE (continuare)

Interesul Grupului în entitățile asociate și asocieri în participație nelistate este următorul:

Investiții în entități asociate

Mii RON	Active	Datorii	Venituri	Venituri din dobânzi	Cheltuieli cu dobânzile	Impozit pe profit	Profit	Active nete	Participație deținută%	% din Active nete	Valoare contabilă
31 decembrie 2019											
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	772.200	719.715	26.875	1.807	0	-412	2.539	52.485	33,33%	17,493	17.780
31 decembrie 2018											
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	740.712	687.986	32.310	2.112	-787	-2.054	2.779	52.726	33,33%	17,574	17.861

Asocieri în participație
Mii RON

	Active	Datorii	Venituri	Venituri din dobânzi	Cheltuieli cu dobânzile	Impozit pe profit	Profit	Active nete	Participație deținută%	% din Active nete	Valoare contabilă
31 decembrie 2018											
Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A.	513.637	447.003	23.197	19.525	-7.965	-83	301	66.634	33,33%	22,206	7.406

26. ACTIVE FINANCIARE EVALUATE OBLIGATORIU LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere la 31 decembrie 2019:

In mii RON	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Credite și avansuri acordate clienților	343.625	368.508	343.625	368.508
Instrumente de capital	19.900	11.720	0	0
Total	363.525	380.228	343.625	368.508

Grup: Câștigurile nete aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere la 2019 sunt în sumă de 40.300 mii RON (2018: 38.811 mii RON).

Bancă: Câștigurile nete aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere la 2019 sunt în sumă de 39.619 mii RON (2018: 38.481 mii RON)

27. MODIFICĂRILE DE VALOARE JUSTĂ AFERENTE ELEMENTELOR ACOPERITE - CONTABILITATEA DE ACOPERIRE

Grupul aplică contabilitatea de acoperire micro a valorii juste impotriva riscurilor și la 31 decembrie 2019 are o relație de acoperire (2018: o relație de acoperire). Banca utilizează ca instrumente de acoperire a riscului un swap pe rata dobânzii cu valoarea nominală în sumă de 28.676 mii RON (2018: 27.983 mii RON). Valoarea contabilă a elementului acoperit, un titlu de datorie evaluate la cost amortizat, este de 32.305 mii RON (2018: 29.505 mii RON). Valoarea totală cumulată a ajustărilor valorii juste a elementului de acoperit și a instrumentului de acoperire împotriva riscurilor este prezentată în situația poziției financiare pe linia Modificări de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire, respectiv Instrumente derivate - contabilitatea de acoperire. Câștigul net rezultat din relația de acoperire la 31 decembrie 2019 este de 34 mii RON (2018: 145 mii RON).

28. ALTE ACTIVE

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Cheltuieli înregistrate în avans	280.798	52.939	274.588	51.210
Valori de recuperat (i)	109.505	101.130	109.505	101.130
Creanțe din vânzarea creditelor acordate clienților	2.777	4.843	2.777	4.843
Debitori diverși (ii)	74.573	85.931	51.050	92.984
Stocuri	1.775	3.449	1.698	3.449
Active preluate în contul creanței	26.235	31.240	16.853	24.902
Altele	0	23.407	0	25
Total	495.663	302.939	456.471	278.543

28. ALTE ACTIVE (continuare)

i) În perioada decembrie 2017 – mai 2019, Banca a fost subiectul unui audit fiscal efectuat de Autoritatea Națională de Administrare Fiscală (în continuare denumită „ANAF”). Subiectul auditului a fost impozitul pe venit (perioada 2011-2016) și impozitul cu reținere la sursă (perioada 2013-2016).

Raportul de audit fiscal a indicat cheltuieli suplimentare de 262.413 mii RON, acestea incluzând impozitul pe venit, impozitul cu reținere la sursă și penalitățile aferente. Banca a achitat toate taxele rezultate din inspecția fiscală.

Ca răspuns, banca a înaintat o contestație administrativă împotriva raportului de inspecție, solicitând anularea acestuia. Ulterior datei de 31 decembrie 2019 și până la data acestor situații financiare, Banca a primit răspuns la contestație și are dreptul să primească înapoi 10% din taxele principale incluse în raportul fiscal. Banca va continua procedurile legale pentru recuperarea sumelor rămase și va iniția un litigiu în acest scop.

Pe baza faptelor și documentelor prezentate autorității fiscale privind anumite operațiuni care au făcut obiectul controlului efectuat de autoritatea fiscală, luând în considerare reclasificarea / calificările făcute de autoritatea fiscală și luând în considerare opiniile emise de consultanți fiscali și de către firma de avocatură care va reprezenta banca într-un potențial litigiu împotriva autorității fiscale, Banca a evaluat că este mai probabil ca o hotărâre judecătorească să fie favorabilă Băncii (în sensul recunoașterii operațiunilor efectuate de bancă) decât nefavorabilă. Drept urmare, Banca a recunoscut drept cheltuială suma de 21.486 mii RON, în timp ce suma rămasă de 240.927 mii RON plătită este reflectată ca o plată în avans.

Conform IFRIC 23, valoarea contabilă a impozitelor pe venit cu tratament incert este de 152.274 mii RON și a rezultat din auditul fiscal detaliat mai sus. Această sumă include impozitul pe profit (valoarea impozitului și penalitățile aferente). În acest sens, autoritatea fiscală reprezintă organismul care decide dacă tratamentele fiscale sunt acceptabile conform legislației fiscale și în acest caz această autoritate ar putea include instanța.

ii) Valorile de recuperat includ tranzacții în curs de decontare la data de 31 decembrie, astfel: tranzacții cu cardurile în sumă de 77.716 mii RON (31 decembrie 2018: 96.878 mii RON), operațiunile de vânzare - cumpărare numerar în sumă de 26.953 mii RON (31 decembrie 2018: 2.177 mii RON), tranzacțiile de tipul Western Union ce urmează a fi decontate în sumă de 4.652 mii RON (31 decembrie 2018: 7.236 mii RON) și altele.

iii) Debitorii diversi includ creanțe precum: servicii prestate de bancă clienților săi (precum transportul în numerar), avansuri plătite furnizorilor, creanțe ca urmare a incidentelor operaționale etc.

Grup: Soldul debitorilor diversi este prezentat la valoare netă contabilă, respectiv valoarea brută în sumă de 123.441 mii RON (2018: 126.177 mii RON) diminuată cu ajustări pentru depreciere în sumă de 48.868 mii RON (2018: 40.246 mii RON).

Bancă: Soldul debitorilor diversi este prezentat la valoare netă contabilă, respectiv valoarea brută în sumă de 99.915 mii RON (2018: 133.230 mii RON) diminuată cu ajustări pentru depreciere în sumă de 48.868 mii RON (2018: 40.246 mii RON).

În tabelele de mai jos este prezentată împărțirea altor active în funcție de calitatea acestora:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Active financiare	198.013	190.564	158.897	172.504
Active nefinanciare	297.650	112.376	297.574	106.039
Total	495.663	302.939	456.471	278.543

28. ALTE ACTIVE (continuare)

Din care:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Curente	119.525	187.071	80.409	169.012
Depreciate	78.488	3.492	78.488	3.492
Total	198.013	190.564	158.897	172.504

29. IMPOZITUL AMÂNAT

Creanțele privind impozitul amânat ale Grupului sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

Grup	31 decembrie 2019			
	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/datorii privind impozitul amânat
<i>Mii RON</i>				
Imobilizări corporale și necorporale	977	62.591	-61.614	-9.858
Alte datorii	77.853	0	77.853	12.456
Rezervă din evaluarea activelor financiare (AFVOCI)	500	52.735	-52.235	-8.358
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	168.342	0	168.342	26.935
Total	247.672	115.326	132.346	21.175

Grup	31 decembrie 2018			
	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/ datorii privind impozitul amânat
<i>Mii RON</i>				
Imobilizări corporale și necorporale	1.005	74.332	-73.327	-11.732
Alte datorii	106.010	802	105.208	16.833
Rezervă din evaluarea activelor financiare deținute în vederea vânzării	4.080	31.374	-27.294	-4.367
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	171.144	291	170.853	27.337
Total	282.239	106.799	175.440	28.071

Creanțele privind impozitul amânat ale Băncii sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

Banca	31 decembrie 2019			
	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/datorii privind impozitul amânat
<i>Mii RON</i>				
Imobilizări corporale și necorporale	977	62.591	-61.614	-9.858
Alte datorii	77.853	0	77.853	12.456
Rezervă din evaluarea activelor financiare (AFVOCI)	500	52.735	-52.235	-8.358
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	150.581	0	150.581	24.094
Total	229.911	115.326	114.585	18.334

29. IMPOZITUL AMÂNAT (continuare)

Banca	31 decembrie 2018			
	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/datorii privind impozitul amânat
<i>Mii RON</i>				
Imobilizări corporale și necorporale	1.005	74.332	-73.327	-11.732
Alte datorii	106.010	802	105.208	16.833
Rezervă din evaluarea activelor financiare (FVOCI)	4.080	31.374	-27.294	-4.367
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	160.979	291	160.688	25.710
Total	272.074	106.799	165.275	26.444

Cheltuielile și veniturile privind impozitul amânat la 31.12.2019 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Imobilizări corporale și necorporale	1.874	2.371	1.874	2.370
Rezervă din evaluarea activelor financiare	-627	43	-627	43
Alte datorii	-4.142	-307	-3.750	-327
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	-402	14.306	-1.617	12.797
Venitul privind impozitul amânat	-3.297	16.413	-4.120	14.883

Impozitul amânat aferent elementelor recunoscute în Alte elemente ale rezultatului global în timpul anului provine din câștiguri nerealizate din active financiare (FVOCI) în anul.

EY
 Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

30. IMOBILIZĂRI CORPORALE

Grup

Mii RON	Terenuri și construcții	Mobilier și calculatoare	Mașini	Mijloace fixe în curs	Dreptul de utilizare - Terenuri și construcții	Total
Cost						
Sold la 1 ianuarie 2018	203.404	483.108	35.565	18.886	0	740.963
Intrări	-	4.968	1.653	51.504	0	58.125
Transferuri	6.116	37.105	0	-43.221	0	0
Ieșiri	-9.454	-119.458	-2.470	-14.964	0	-146.346
Schimbare în consolidare						
	200.066	405.723	34.748	12.205	0	652.742
Sold la 31 decembrie 2018						
Impact din adoptarea IFRS 16	0	0	0	0	408.867	408.867
Sold la 1 ianuarie 2019	200.066	405.723	34.748	12.205	408.867	1.061.609
Intrări	-	17.366	3.318	95.198	33.565	149.447
Transferuri	8.891	51.986	574	-61.451	0	0
Ieșiri	-7.175	-52.191	-1.322	-9.996	0	-70.684
Sold la 31 decembrie 2019	201.782	422.884	37.318	35.956	442.432	1.140.372
Amortizare și pierderi din deprecieri						
Sold la 1 ianuarie 2018	159.211	343.958	16.712	0	0	519.881
Cheltuiala anului	7.815	41.061	5.590	0	0	54.466
Ieșiri	-8.898	-113.864	-2.117	0	0	-124.879
Sold la 31 decembrie 2018	158.128	271.155	20.185	0	0	449.468
Sold la 1 ianuarie 2019	158.128	271.155	20.185	0	0	449.468
Cheltuiala anului	8.480	50.243	6.234	0	92.998	157.955
Ieșiri	-7.128	-47.486	-1.007	0	0	-55.621
Sold la 31 decembrie 2019	159.480	273.912	25.412	0	92.998	551.802
Valoare contabilă netă						
La 1 ianuarie 2018	44.193	139.150	18.853	18.886	0	221.082
La 31 decembrie 2018	41.938	134.568	14.563	12.205	0	203.274
La 1 ianuarie 2019	41.938	134.568	14.563	12.205	408.867	612.141
La 31 decembrie 2019	42.302	148.972	11.906	35.956	349.434	588.570

În categoria „Mijloace fixe în curs”, Grupul include investiții în reamenajarea sucursalelor, echipamentelor tehnologice, vehiculelor și mobilierului, care încă nu sunt puse în funcțiune.

EY
Emsl & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

30. IMOBILIZĂRI CORPORALE (continuare)

Banca

Mii RON	Terenuri și construcții	Mobilier și calculatoare	Mașini	Mijloace fixe în curs	Dreptul de utilizare - Terenuri și construcții	Total
Cost						
Sold la 1 ianuarie 2018	203.382	483.169	33.904	18.886	0	739.341
Intrări	0	4.879	349	51.504	0	56.732
Transferuri	6.116	37.105	0	-43.221	0	0
leșiri	-9.454	-119.115	-1.388	-14.964	0	-144.921
Sold la 31 decembrie 2018	200.044	406.038	32.865	12.205	0	651.152
Impact din adoptarea IFRS 16	0	0	0	0	408.867	408.867
Sold la 1 ianuarie 2019	200.044	406.038	32.865	12.205	408.867	1.060.019
Intrări	0	16.788	2.442	91.327	33.565	144.122
Transferuri	8.891	51.986	574	-61.451	0	0
leșiri	-7.175	-51.495	-925	-9.983	0	-69.578
Sold la 31 decembrie 2019	201.760	423.317	34.956	32.098	442.432	1.134.563
Amortizare și pierderi din deprecieri						
Sold la 1 ianuarie 2018	159.126	345.997	14.733	0	0	519.856
Cheltuiala anului	7.815	40.941	5.042	0	0	53.798
leșiri	-8.898	-113.610	-1.111	0	0	-123.619
Sold la 31 decembrie 2018	158.043	273.328	18.664	0	0	450.035
Sold la 1 ianuarie 2019	158.043	273.328	18.664	0	0	450.035
Cheltuiala anului	8.480	50.801	5.103	0	92.998	157.382
leșiri	-7.128	-51.326	-646	0	0	-59.100
Sold la 31 decembrie 2019	159.395	272.803	23.121	0	92.998	548.317
Valoare contabilă netă						
La 1 ianuarie 2018	44.256	137.172	19.171	18.886	0	219.485
La 31 decembrie 2018	42.001	132.710	14.201	12.205	0	201.117
La 1 ianuarie 2019	42.001	132.710	14.201	12.205	408.867	609.984
La 31 decembrie 2019	42.365	150.514	11.835	32.098	349.434	586.246

Grup: Achizițiile de terenuri și construcții, mobilier și calculatoare în cursul anului 2019 au însumat 149.447 mii RON (2018: 58.125 mii RON).

Bancă: Achizițiile de terenuri și construcții, mobilier și calculatoare în cursul anului 2019 au însumat 144.122 mii RON (2018: 56.732 mii RON).

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

31. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

Grup

	Aplicații informatic achiziționate	Active în curs de construcție	Total
<i>Mii RON</i>			
Cost			
Sold la 1 ianuarie 2018	418.448	79.690	498.138
Intrări	932	81.580	82.512
Transferuri	82.941	-82.941	0
ieșiri	-4.919	-713	-5.632
Sold la 31 decembrie 2018	497.402	77.616	575.018
Sold la 1 ianuarie 2019	497.402	77.616	575.018
Intrări	1.688	139.207	140.895
Transferuri	99.513	-99.513	0
ieșiri	-2.985	-16.861	-19.846
Sold la 31 decembrie 2019	595.618	100.449	696.067
Amortizare și pierderi din deprecieri			
Sold la 1 ianuarie 2018	336.020	0	336.020
Cheltuiala anului	62.847	0	62.847
ieșiri	-4.964	0	-4.964
Sold la 31 decembrie 2018	393.903	0	393.903
Sold la 1 ianuarie 2019	393.903	0	393.903
Cheltuiala anului	72.164	0	72.164
ieșiri	-3.512	0	-3.512
Sold la 31 decembrie 2018	462.555	0	462.555
Valoare contabilă netă			
La 1 ianuarie 2018	82.428	79.690	162.118
La 31 decembrie 2018	103.499	77.616	181.115
La 1 ianuarie 2019	103.499	77.616	181.115
La 31 decembrie 2019	133.063	100.449	233.512

Creșterea activelor necorporale în curs de construcție este rezultatul strategiei Grupului de a continua digitalizarea, pentru a oferi clienților servicii rapide, ușor de utilizat și din ce în ce mai digitalizate.

31. IMOBILIZĂRI NECORPORALE (continuare)

Banca

	Aplicații informative achiziționate	Active în curs de construcție	Total
<i>Mii RON</i>			
Cost	418.517	79.105	497.622
Sold la 1 ianuarie 2018	0	100.226	100.226
Intrări	82.941	-82.941	0
Transferuri			
leșiri	-4.865	-19.789	-24.654
Sold la 31 decembrie 2018	496.593	76.601	573.194
Sold la 1 ianuarie 2019	496.593	76.601	573.194
Intrări	31	139.207	139.238
Transferuri	99.513	-99.513	0
leșiri	-2.985	-16.552	-19.537
Sold la 31 decembrie 2019	593.152	99.743	692.895
Amortizare și pierderi din deprecieri			
Sold la 1 ianuarie 2018	337.625	0	337.625
Cheltuiala anului	62.072	0	62.072
leșiri	-4.964	0	-4.964
Sold la 31 decembrie 2018	394.733	0	394.733
Sold la 1 ianuarie 2019	394.733	0	394.733
Cheltuiala anului	70.997	0	70.997
leșiri	-2.975	0	-2.975
Sold la 31 decembrie 2018	462.755	0	462.755
Valoare contabilă netă			
	80.892	79.105	159.997
La 1 ianuarie 2018			
	101.860	76.601	178.461
La 31 decembrie 2018			
	101.860	76.601	178.461
La 1 ianuarie 2019			
	130.397	99.743	230.140
La 31 decembrie 2019			

Grup: Cumpărările de active necorporale în anul 2019 au fost în valoare de 140.895 mii RON (2018: 82.512 mii RON).

Bancă: Cumpărările de active necorporale în anul 2019 au fost în valoare de 139.238 mii RON (2018: 100.226 mii RON).

32. DEPOZITE ATRASE DE LA BĂNCI

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Rambursabile la cerere	308.664	389.456	308.665	389.456
Depozite la vedere	0	34.000	0	34.000
Depozite la termen	6	112.614	6	112.614
Total	308.670	536.070	308.671	536.070

33. DEPOZITE ATRASE DE LA CLIEȚI

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
<i>Rambursabile la cerere</i>				
Clienți retail	17.867.275	13.990.884	17.543.201	13.990.884
Clienți non-retail	7.841.394	6.382.265	7.858.951	6.424.635
	25.708.669	20.373.149	25.402.152	20.415.519
<i>Depozite la termen</i>				
Clienți retail	8.378.420	9.159.442	8.378.420	9.159.442
Clienți non-retail	2.021.422	3.517.463	2.021.422	3.517.463
	10.399.842	12.676.905	10.399.842	12.676.905
<i>Conturi de economii</i>				
Clienți retail	315	1.149	316	1.149
	315	1.149	316	1.149
Total	36.108.826	33.051.203	35.802.310	33.093.573

34. TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	512.962	809.898	42.269	108.274
<i>Din care negarantate</i>	275.746	616.882	0	72.966
Obligațiuni emise	480.617	512.458	480.617	516.179
Datorii subordonate	408.645	855.678	408.645	855.678
Total	1.402.224	2.178.034	931.531	1.480.131

(i) Creditele de la bănci și alte instituții financiare sunt detaliate în tabelul de mai jos:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Bănci comerciale	275.746	543.915	0	0
Bănci multilaterale de dezvoltare	203.998	193.010	9.051	35.301
Alte instituții financiare	33.218	72.973	33.218	72.973
Total credite de la bănci și alte instituții financiare	512.962	809.898	42.269	108.274

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification
 Semnat pentru identificare

34. TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG (continuare)

Creditele primite de la bănci și alte instituții financiare sunt denumite în EUR și RON, având o maturitate finală care variază între martie 2020 și decembrie 2026.

Grupul ia toate măsurile necesare pentru a fi îndeplinite clauzele contractuale atașate împrumuturilor primite de la bănci și alte instituții financiare. În perioada analizată nu au existat încălcări ale clauzelor contractuale la împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare.

Datoriile cu rang prioritar au rang superior în structura datoriilor față de împrumuturile subordonate și instrumentele de capital așa cum este reglementat de legislația în domeniul insolvenței.

La 31 decembrie 2019 Banca are angajamente primite de la instituții de credit în valoare de 50.000 mii EUR (31 decembrie 2018: 50.000 mii EUR).

(i) Obligațiuni emise

Grup: Soldul obligațiunilor emise la 31 decembrie 2019, inclusiv datoriile atașate, este de 480.617 mii RON (31 decembrie 2018: 512.458 mii RON).

Bancă: Soldul obligațiunilor emise la 31 decembrie 2019, inclusiv datoriile atașate, este de 480.617 mii RON (31 decembrie 2018: 516.179 mii RON)

În decembrie 2019, Banca a emis obligațiuni negarantate subordonate în RON, în valoare nominală de 480.000 mii RON, care se încadrează în fondurile proprii de nivel 2 așa cum sunt definite de Regulamentul (UE) Nr. 575/2013. Instrumentele sunt purtătoare de dobândă variabilă și au scadență la 19 decembrie 2029. Inițial, obligațiunile au fost subscrise de investitori privați printr-un proces de plasament privat. Totuși, în conformitate cu termenii și condițiile obligațiunilor, banca va face o cerere pentru ca obligațiunile să fie admise la tranzacționare pe piața spot reglementată a Bursei de Valori București în jurul datei de 30 aprilie 2020. Odată admise la tranzacționare, obligațiunile vor fi cotate cu codul ISIN: ROJX86UZW1R4.

Obligațiunile emise aflate în sold la 31 decembrie 2018 au ajuns la maturitate în mai 2019 și au fost rambursate la data scadenței.

(ii) Împrumuturile subordonate

Împrumuturile subordonate aflate în sold la 31 decembrie 2019 sunt în valoare de 85.000 mii EUR (31 decembrie 2018: 145.000 mii EUR; 42.000 CHF).

În anul 2019, Banca a rambursat două împrumuturi subordonate, unul în valoare de 42.000 mii CHF, iar celălalt în valoare de 100.000 mii EUR. În același timp, în 2019, Banca a contractat un nou împrumut subordonat, în valoare de 40.000 mii EUR.

Toate împrumuturile subordonate sunt acordate de Raiffeisen Bank International A.G.

34. TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG (continuare)

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea datoriilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2019:

Grup

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Mii RON			
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	202.048	310.914	512.962
Din care negarantate	137.694	138.052	275.746
Obligațiuni emise	0	480.617	480.617
Datorii subordonate	3.684	404.961	408.645
Total	205.732	1.196.492	1.402.224

Banca

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Mii RON			
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	24.474	17.795	42.269
Din care negarantate	0	0	0
Obligațiuni emise	0	480.617	480.617
Datorii subordonate	3.684	404.961	408.645
Total	28.158	903.373	931.531

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea datoriilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2018:

Grup

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Mii RON			
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	322.977	486.921	809.898
Din care negarantate	239.495	377.387	616.882
Obligațiuni emise	512.458	0	512.458
Datorii subordonate	5.519	850.159	855.678
Total	840.954	1.337.080	2.178.034

Banca

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Mii RON			
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	63.545	44.729	108.274
Din care negarantate	36.719	36.247	72.966
Obligațiuni emise	516.179	0	516.179
Datorii subordonate	5.519	850.159	855.678
Total	585.243	894.888	1.480.131

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

35 ALTE DATORII

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Alte datorii din leasing	349.992	0	349.992	0
Sume datorate bugetului de stat privind contribuțiile sociale	25.808	34.560	25.535	34.292
Beneficii ale angajaților pe termen scurt	58.026	71.852	56.978	71.852
Datorii către furnizori	111.230	116.593	111.153	116.444
Sume în tranzit (i)	144.300	210.398	144.300	210.398
Venit amânat	41.181	45.295	41.181	45.295
Alte datorii (ii)	184.184	120.718	174.458	115.241
Total	914.721	599.416	903.597	593.522

- i) Sumele în tranzit includ în principal sume în curs de decontare la data de 31 decembrie 2019 ce provin din tranzacții cu alte bănci în sumă de 101.866 mii RON (2018: 178.406 mii RON) și cu conturile curente în sumă de 42.434 mii RON (2018: 31.983 mii RON).
- ii) Alte datorii includ tranzacții cu carduri de credit în sumă de 39.705 mii RON (2018: 42.246 mii RON), datorii fata de clienți în suma de 37.083 mii RON (2018: 11.673 mii RON), depunerile de capital social de către clienții Grupului în cazul deschiderii de societăți în sumă de 16.318 mii RON (2018: 29.973 mii RON) și încasări din garanții primite în sumă de 7.172 mii RON (2018: 8.896 mii RON).

Mai jos este prezentata valoarea contabila a datoriei din leasing, impreuna cu variatia ei in timpul perioadei:

<i>Mii RON</i>	Grup	Banca
La data de 1 ianuarie – efectul adoptarii IFRS 16	392.155	392.155
Intrari	36.675	36.675
Acumulari de dobanzi	3.644	3.644
Plati	-92.181	-92.181
Diferente de curs valutar	9.700	9.700
La data de 31 decembrie 2019	349.992	349.992

36. PROVIZIOANE

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
<i>Mii RON</i>				
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale (i)	143.268	27.291	94.017	26.973
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate (ii)	77.415	69.405	77.096	69.405
Provizioane pentru beneficiile angajaților (iii)	3.609	3.621	3.372	3.621
Provizioane pentru concedii neefectuate	12.470	10.934	12.470	10.707
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	0	0	0	0
Provizioane pentru beneficiile angajaților la terminarea contractului de muncă	665	5.313	665	5.102
Alte provizioane	2.350	17.117	904	15.500
Total	239.777	133.681	188.524	131.308

i) Provizioanele pentru litigii sunt aferente disputelor legale. Timpul estimat pentru ieșirea fluxurilor de numerar nu poate fi determinat pentru fiecare caz în parte, acesta depinzând de diverși factori. Având în vedere complexitatea și inerența incertitudinilor legate de rezultatul scenariilor pentru provizioanele pentru litigii, estimările Grupului pot diferi de obligațiile reale rezultate din finalizarea disputelor legale din perioadele viitoare.

În cadrul liniei "Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale" sunt incluse următoarele dispute legale principale:

a. Dispute cu consumatorii

La data de 31 decembrie 2019, provizioanele pentru litigiile cu consumatorii sunt în sumă de 16.453 mii RON (2018: 16.910 mii RON). Acestea sunt aferente unor clauze contractuale considerate abuzive de către clienți. Provizioanele constituite sunt atât pentru litigiile în derulare, cât și pentru potențiale litigii (care pot ajunge în instanță în viitor).

b) Ordinul nr. 837 din data de 20 octombrie 2017, primit de la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

La data de 20 octombrie 2017, Banca a primit de la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (numită în continuare „ANPC”) un ordin (nr. 837) care prevede încetarea unor presupuse practici incorecte constând în presupusa neinformare a clienților cu privire la evoluția viitoare a dobanzilor față de cele aplicabile la data acordării creditelor. În plus față de amendă în valoare de 50.000 RON, ordinul prevede aducerea contractelor la momentul anterior practicii, inclusiv prin emiterea unui nou grafic de rambursare, cu condițiile contractuale de la momentul semnării acestora. Acest lucru este însă în contradicție cu efectele unui ordin de încetare a practicilor care privește viitorul, nu o acțiune în anulare care ar fi avut efecte retrospective. La data acestor situații financiare, ordinul este suspendat definitiv, iar un litigiu privind valabilitatea acestuia este în curs de desfășurare. În prima instanță, Banca a pierdut litigiul cu ANPC. Totuși, Banca a inițiat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție, având termen în data de 7 decembrie 2021. Decizia primei instanțe nu are efecte juridice, ținând cont ca ordinul este suspendat până la primirea unei decizii definitive. Pentru aceasta dispută legală, Banca a calculat un provizion pe baza tuturor scenariilor posibile, ponderate cu probabilități pentru a obține cea mai bună estimare a pierderii așteptate. Valoarea acestui provizion, la 31 decembrie 2019, este RON 67,931 mii (2018: 0) și a fost constituit ca urmare a pierderii litigiului în primă instanță.

c) Litigiul dintre Aedificium Banca pentru Locuințe S.A. și Curtea de Conturi

Ca urmare a unui control efectuat de Curtea de Conturi cu privire la activitatea Aedificium Banca pentru Locuințe S.A. (în continuare denumită "ABL"), finalizat în 2016, Curtea Română de Conturi pretinde ca a identificat mai multe deficiențe, iar condițiile pentru acordarea primelor de stat nu au fost îndeplinite. Ca urmare, astfel de prime ar trebui returnate. În cazul în care ABL nu le poate recupera de la clienți sau nu poate pune la dispoziție documentația necesară, ABL trebuie să plătească acele prime. ABL a contestat poziția Curții Române de Conturi. Litigiul este în faza de recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție. ABL poate fi în situația în care, din motive legale și practice, nu poate recupera aceste sume de la clienții săi.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification
 Semnat pentru identificare

36. PROVIZIOANE (continuare)

Având în vedere aceste incertitudini, la data de 31 decembrie 2019, Grupul a constituit un provizion în valoare de RON 47,903 mii (2018: RON 7,217 mii), care reprezintă valoarea diferitelor scenarii (cu privire la returnarea primelor și a penalităților), ponderate cu probabilitățile asociate lor. În situațiile financiare separate, Banca a provizionat integral participația sa în ABL, în valoare de RON 42,481 mii (2018: RON 25,613 mii).

d) Litigiul dintre Raiffeisen Leasing IFN S.A și Consiliul Concurențe

Consiliul Concurenței, în noiembrie 2017, a deschis o investigație asupra piețelor de leasing financiar și asupra creditului de consum din România. Investigația se referă la o posibilă coordonare, începând cu anul 2008, a politicilor comerciale printr-un schimb de informații sensibile între companii de leasing financiar, membre ale unor asociații patronale, inclusiv ALB Romania. Consiliul Concurenței a emis raportul în octombrie 2019, care conține o amendă aproximată la 8% din cifra de afaceri a acestei companii. În decembrie 2019, Raiffeisen Leasing IFN S.A. a transmis observații la raport, argumentând aplicabilitatea unor circumstanțe atenuante, care ar anula sau reduce amenda. La data de 31 decembrie 2019, având în vedere că amenda nu este finală, provizionul înregistrat de Grup pentru această dispută legală este în suma de 1,028 mii RON. Acesta reprezintă cea mai bună estimare a pierderii posibile, considerând 2 scenarii ponderate cu probabilitățile aferente.

ii) Provizioanele pentru angajamente extrabilanțiere sunt calculate multiplicând expunerea netă (expunere brută minus valoarea colateralului) cu rata pierderilor istorice pentru fiecare categorie de risc și ajustată cu pierderea datorată nerambursării aferentă expunerii neacoperite cu garanții.

iii) Provizioanele pentru beneficiile angajaților reprezintă obligația Grupului de a acorda la momentul pensionării un număr de salarii compensatorii în funcție de vechimea în muncă. Grupul a calculat la 31 decembrie 2019 provizioane pentru compensații acordate angajaților la pensionare folosind indicatori precum: numărul de ani rămași până la pensionare, probabilitatea ca angajatul va rămâne în cadrul Grupului până la pensionare, salariul curent, numărul mediu de salarii de plătit ca și beneficiu post-angajare, vârstă, sexul, vârsta medie de pensionare conform legislației în vigoare. Presupunțiile statistice folosite pentru calculul provizioanelor în anul 2019 sunt consecvente cu cele utilizate pentru finalul anului 2018, revizuite conform informațiilor disponibile în anul curent.

În 2019 provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Grup	Sold inițial	Constituiri	Reversări	Sold final
<i>Mii RON</i>				
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale (i)	27.291	115.977	0	143.268
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	69.405	8.010	0	77.415
Provizioane pentru beneficiile angajaților	3.621	0	-12	3.609
Provizioane pentru concedii neefectuate	10.934	1.536	0	12.470
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	5.313	0	-4.648	665
Alte provizioane	17.117	0	-14.767	2.350
TOTAL	133.681	125.523	-19.427	239.777

În 2018 provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Grup	Sold inițial	Constituiri	Reversări	Impact IFRS 9	Sold final
<i>Mii RON</i>					
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	32.525	0	-5.234	0	27.291
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	25.542	68.641	-40.454	15.676	69.405
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.118	0	-497	0	3.621
Provizioane pentru concedii neefectuate	9.875	1.268	-209	0	10.934
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	1.586	0	-1.586	0	0
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	4.177	5.350	-4.214	0	5.313
Alte provizioane	2.641	24.426	-9.950	0	17.117
TOTAL	80.464	99.685	-62.144	15.676	133.681

36. PROVIZIOANE (continuare)

În 2018 provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Banca

<i>Mii RON</i>	Sold inițial	Constituiiri	Reversări	Sold final
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	26.973	67.044	0	94.017
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	69.405	7.691	0	77.096
Provizioane pentru beneficiile angajaților	3.621	0	-249	3.372
Provizioane pentru concedii neefectuate	10.707	1.763	0	12.470
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	5.102	0	-4.437	665
Alte provizioane	15.500	0	-14.596	904
TOTAL	131.308	76.498	-19.282	188.524

În 2018 provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Banca

<i>Mii RON</i>	Sold inițial	Constituiiri	Reversări	Impact IFRS 9	Sold final
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	32.525	0	-5.552	0	26.973
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	25.542	68.641	-40.454	15.676	69.405
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.118	0	-497	0	3.621
Provizioane pentru concedii neefectuate	9.666	1.041	-	0	10.707
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	1.586	0	-1.586	0	0
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	4.000	5.102	-4.000	0	5.102
Alte provizioane	600	15.500	-600	0	15.500
TOTAL	78.037	90.284	-52.689	15.676	131.308

37. CAPITALUL SOCIAL ȘI ACȚIUNI DE TREZORERIE

La 31 decembrie 2019 numărul de acțiuni al Grupului este de 12.000 și nu au avut loc modificări în structura acțiunilor.

Capitalul social al băncii în valoare de 1.200.000.000 RON este împărțit într-un număr de 12.000 acțiuni cu o valoare nominală de 100.000 RON/acțiune.

Dividendele plătite de către Raiffeisen Bank S.A. în cursul anului 2019 au fost în sumă de 444.000.000 RON din profitul anului trecut (valoarea dividendelor pe acțiune este în sumă de 37.000 RON/acțiune).

Acționarii Grupului sunt următorii:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
	%	%
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	99,925	99,925
Alți acționari	0,075	0,075
Total	100	100

38. ALTE ELEMENTE DE CAPITALURI

Alte instrumente de capitaluri proprii sunt formate din note subordonate negarantate emise de Grup, care sunt clasificate ca instrumente de capitaluri, în conformitate cu IAS 32 "Instrumente Financiare: Prezentare". Instrumentele îndeplinesc condițiile pentru a fi incluse în fondurile proprii de nivel 1 suplimentar. Instrumentele îndeplinesc criteriile de includere în fondurile proprii de nivelul 1 ale grupului, întrucât se califică ca instrumente suplimentare de nivel 1, astfel cum sunt definite prin articolul 52. din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 (CRR). Sunt instrumente perpetue, fără scadență, în timp ce rambursarea emitentului este limitată și este supusă aprobării de autorități de supraveghere.

Deși titlurile includ o rată de cupon, aceasta este pe deplin discreționară și este plătită din profiturile distribuibile. În cazul în care rata fondurilor proprii CET 1 a Grupului este sub un anumit prag, acest lucru poate declanșa ștergerea completă sau parțială a titlurilor. Ștergerea este temporară și poate fi urmată de de reversarea acesteia, care este la discreția emitentului, respectând reglementările de supraveghere aplicabile.

Emisiunea totală a notelor se ridică la 50 de milioane EUR și acestea au fost achiziționate de Raiffeisen Bank International A.G (vă rugăm să consultați *nota 40 Tranzacții cu părțile afiliate*).

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

39. ALTE REZERVE

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Rezerva legală (i)	242.128	242.128	240.000	240.000
Pierderi din valoarea justă recunoscute în capital (nete de impozit) din instrumente financiare FVOCI	37.974	20.801	39.688	22.674
Total	280.102	262.929	279.688	262.674

Rezerva pentru activele financiare FVOCI

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
La 1 ianuarie	20.801	-7.929	22.674	-5.889
Impact din adoptarea IFRS 9	0	3.630	0	3.630
Modificarea rezervei de valoare justă (pentru activele financiare FVOCI)	17.173	25.001	17.014	24.933
La 31 decembrie	37.974	20.702	39.688	22.674

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE

Grupul a desfășurat o serie de tranzacții bancare cu Raiffeisen Bank Internațional AG, societatea mamă care controlează în ultimă instanță Grupul și subsidiarele sale în cursul activității normale. Aceste tranzacții au avut loc în termeni comerciali și la prețuri de piață.

Tranzacțiile/Soldurile cu părțile aflate în relații speciale sunt prezentate în tabelele de mai jos:

Grup

Mii RON	2019					Total
	Societatea mamă	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	
Active financiare deținute pentru tranzacționare	354	0	0	0	0	354
Derivative deținute pentru managementul riscului	8.843	0	0	0	0	8.843
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	46.061	0	0	0	1.267	47.328
Investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate	0	17.780	0	0	0	17.780
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	61.902	61.902
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	0	0	6.982	216.136	223.118
Alte active	330	0	0	0	35	365
Creanțe în sold	55.588	17.780	0	6.982	279.340	359.690
		0				
Derivative deținute pentru managementul riscului	25.249	0	0	0	0	25.249
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	3.497	0	0	0	0	3.497
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	6.737	0	0	0	0	6.737
Depozite de la bănci	16.833	0	0	0	2.865	19.698
Depozite de la clienți	0	0	0	0	32.950	32.950
Datorii subordonate	408.645	0	0	0	0	408.645
Alte instrumente de capital	238.599	0	0	0	0	238.599
Datorii în sold	699.560	0	0	0	35.815	735.375
Angajamente de creditare date	0	0	0	0	0	0
Garanții financiare date	28.936	0	0	0	49.319	78.255
Angajamente de creditare primite	238.965	0	0	0	0	238.965
Garanții financiare primite	78.196	0	0	0	58.507	136.703
Valoarea notională a instrumentelor derivate	3.434.087	0	0	0	0	3.434.087

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE (continuare)

Mii RON	2018					Total
	Societatea mamă	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	
Active financiare deținute pentru tranzacționare	8.072	0	0	0	0	8.072
Derivative deținute pentru managementul riscului	8.621	0	0	0	0	8.621
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	14.210	0	0	0	156	14.366
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	0	0	7.139	195.458	202.597
Investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate	0	0	0	0	7.180	7.180
Alte active	153	0	263	0	1.366	1.782
Creanțe în sold	31.056	0	263	7.139	204.160	242.618
		0				
Derivative deținute pentru managementul riscului	6.939	0	0	0	0	6.939
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	8.911	0	0	0	0	8.911
Depozite de la bănci	83.270	0	794	0	11.115	95.179
Depozite de la clienți	0	13.091	0	13.006	102.441	128.538
Obligațiuni emise	0	0	0	0	4.568	4.568
Datorii subordonate	855.678	0	0	0	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	0	0
Datorii în sold	954.798	13.091	794	13.006	118.124	1.099.813
Angajamente de creditare date	0	0	12.000	0	14.294	26.294
Garanții financiare date	88.774	0	0	0	48.139	136.913
Angajamente de creditare primite	233.195	0	0	0	0	233.195
Garanții financiare primite	152.564	0	0	0	54.687	207.251
Valoarea notională a instrumentelor derivate	4.824.045	0	0	0	0	4.824.045

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE (continuare)

Banca

Mii RON	2019						Total
	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	
Active financiare deținute pentru tranzacționare	354	0	0	0	0	0	354
Derivative deținute pentru managementul riscului	8.843	0	0	0	0	0	8.843
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	46.061	0	0	0	0	1.267	47.328
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	91.884	6.069	0	0	0	97.953
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	0	61.902	61.902
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	495.410	0	0	6.982	216.136	718.528
Alte active	330	6.214	0	0	0	35	6.579
Creanțe în sold	55.588	593.508	6.069	0	6.982	279.340	941.487
Derivative deținute pentru managementul riscului	25.249	0	0	0	0	0	25.249
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	3.497	0	0	0	0	0	3.497
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	6.737	0	0	0	0	0	6.737
Depozite de la bănci	16.833	229	0	0	0	2.865	19.927
Depozite de la clienți	0	36.106	0	0	0	32.950	69.056
Obligațiuni emise	0	0	0	0	0	0	0
Datorii subordonate	408.645	0	0	0	0	0	408.645
Alte instrumente de capital	238.599	0	0	0	0	0	238.599
Datorii în sold	699.560	36.335	0	0	0	35.815	771.710
Angajamente de creditare date	0	98.027	0	0	0	0	98.027
Garanții financiare date	28.936	0	0	0	0	49.319	78.255
Angajamente de creditare primite	238.965	0	0	0	0	0	238.965
Garanții financiare primite	78.196	0	0	0	0	58.507	136.703
Valoarea noțională a instrumentelor derivate	3.434.087	0	0	0	0	0	3.434.087

EY
Emsi & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE (continuare)

Mii RON	2018						Total
	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	
Active financiare deținute pentru tranzacționare	8.072	0	0	0	0	0	8.072
Derivative deținute pentru managementul riscului	8.621	0	0	0	0	0	8.621
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	14.210	0	0	0	0	156	14.366
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	171.426	0	0	7.139	195.457	374.022
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	91.884	6.069	7.396	0	7.180	112.529
Alte active	153	7.701	0	263	0	1.367	9.484
Creanțe în sold	31.056	271.011	6.069	7.659	7.139	204.160	527.094
Derivative deținute pentru managementul riscului	6.939	0	0	0	0	0	6.939
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	8.911	0	0	0	0	0	8.911
Depozite de la bănci	83.270	0	0	794	0	11.115	95.179
Depozite de la clienți	0	54.723	13.091	0	13.006	102.441	183.261
Obligațiuni emise	0	3.720	0	0	0	4.578	8.288
Datorii subordonate	855.678	0	0	0	0	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	0	0	0
Datorii în sold	954.798	58.443	13.091	794	13.006	118.124	1.158.256
Angajamente de creditare date	0	0	0	12.000	0	14.294	26.294
Garanții financiare date	88.774	0	0	0	0	48.139	136.913
Angajamente de creditare primite	233.195	0	0	0	0	0	233.195
Garanții financiare primite	152.564	0	0	0	0	54.687	207.251
Valoarea notională a instrumentelor derivate	4.824.045	3.381	0	0	0	0	4.827.426

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE (continuare)

Grup

Mii RON	2019					
	Societatea mamă	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	Total
Venituri din dobânzi	175	0	0	61	4.478	4.714
Cheltuieli cu dobânzile	-49.785	0	0	0	-121	-49.906
Venituri din speze și comisioane	865	13	0	0	634	1.512
Cheltuieli cu speze și comisioane	-1.887	0	0	0	-10.522	-12.409
Venituri nete din tranzacționare	-26.488	0	0	0	0	-26.488
Cheltuieli operaționale	-23.463	0	0	0	-13.185	-36.648
Cheltuieli salariale	0	0	0	-36.018	0	-36.018

Mii RON	2018					
	Societatea mamă	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	Total
Venituri din dobânzi	2.512	0	2	183	4.526	7.223
Cheltuieli cu dobânzile	-55.672	0	-8	0	-950	-56.630
Venituri din speze și comisioane	701	0	101	1	30	833
Cheltuieli cu speze și comisioane	-3.091	0	0	0	-9.591	-12.682
Venituri nete din tranzacționare	34.331	0	0	0	0	34.331
Cheltuieli operaționale	-43.801	0	0	0	-36.203	-80.004
Cheltuieli salariale	0	0	0	-33.754	0	-33.754
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	26	26

În cheltuieli de exploatare sunt incluse în principal cheltuieli IT, cheltuieli judiciare și de consultanță precum și cheltuieli cu spațiile cum ar fi chirie, întreținere și altele.

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE (continuare)

Banca

Mii RON	2019						
	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	Total
Venituri din dobânzi	175	5.188	0	0	61	4.478	9.902
Cheltuieli cu dobânzile	-49.785	-30	0	0	0	-121	-49.936
Venituri din speze și comisioane	865	13.314	13	0	1	634	14.826
Cheltuieli cu speze și comisioane	-1.887	0	0	0	0	-10.522	-12.409
Venituri nete din tranzacționare	-26.488	0	0	0	0	0	-26.488
Cheltuieli operaționale	-23.463	0	0	0	0	-13.185	-36.648
Cheltuieli salariale	0	0	0	0	-36.018	0	-36.018
Venituri din dividende	0	4.869	926	0	0	0	5.795
Alte venituri operaționale	0	1.856	0	0	0	0	1.856

Mii RON	2018						
	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asocieri în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate	Total
Venituri din dobânzi	2.512	3.583	0	2	183	4.526	10.806
Cheltuieli cu dobânzile	-55.672	0	0	-8	0	-950	-56.630
Venituri din speze și comisioane	701	34.747	0	101	1	30	35.580
Cheltuieli cu speze și comisioane	-3.091	0	0	0	0	-9.591	-12.682
Venituri nete din tranzacționare	34.331	0	0	0	0	0	34.331
Cheltuieli operaționale	-43.801	0	0	0	0	-36.203	-80.004
Cheltuieli salariale	0	0	0	0	-33.754	0	-33.754
Venituri din dividende	0	6.389	0	0	0	0	6.389
Alte venituri operaționale	0	1.194	0	0	0	26	1.220

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE (continuare)

Tranzacții cu persoane care dețin funcții-cheie

Persoanele care dețin funcții-cheie cuprind membrii Consiliului de Supraveghere, ai Directoratului și alte persoane cu funcții cheie așa cum sunt acestea definite de Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/20.12.2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit modificat prin Regulamentul nr. 5/17.12.2014.

Tranzacțiile cu persoanele care dețin funcții-cheie sunt desfășurate în cursul normal al activității, reprezentând: credite acordate, depozite atrase, tranzacții de schimb valutar și garanții emise.

Volumul tranzacțiilor cu persoanele care dețin funcții-cheie este prezentat în tabelele de mai jos:

Mii RON	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Credite și avansuri acordate clienților	6.982	7.139	6.982	7.139
Venituri din dobânzi și comisioane	61	184	61	184
Depozite	0	13.006	0	13.006
Cheltuieli cu dobânzi	0	0	0	0

Compensațiile totale acordate persoanelor care dețin funcții-cheie sunt prezentate în tabelul de mai jos în conformitate cu IAS 24.17. Cheltuielile au fost recunoscute în conformitate cu IAS 24 pe baza principiului contabilității de angajamente și în concordanță cu principiile standardelor care stau la baza IAS 19 și IFRS 2.

Compensarea persoanelor care dețin funcții-cheie

Mii RON	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
Beneficii pe termen scurt ale angajaților	32.475	29.856	32.475	29.856
Alte beneficii pe termen lung	3.543	4.145	3.543	4.145
Plată pe bază de acțiuni	0	-247	0	-247
Total compensații	36.018	33.754	36.018	33.754

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților prezentate în tabelul de mai sus cuprind salariile și prestațiile în natură, alte beneficii și acele părți ale bonusurilor care devin scadente pe termen scurt. În plus, se includ și eventualele modificări care pot să apară datorită diferențelor dintre bonusul estimat și bonusul acordat ulterior.

Alte beneficii pe termen lung cuprind plata bonusului referitoare la partea de provizion amânată în numerar și partea reținută plătită în instrumente. Pentru acestea din urmă, sunt luate în considerare schimbările din reevaluare datorate fluctuațiilor valutare.

41. ANGAJAMENTE EXTRABILANTIERE, ACTIVE ȘI DATORII CONTINGENTE

(i) Angajamente referitoare la credite

Garanții și acreditive

Banca emite scrisori de garanție și acreditive pentru clienții săi. Scrisorile de garanție și acreditivele reprezintă asigurări irevocabile asupra faptului că Grupul va efectua plata în cazul în care un client nu își poate îndeplini obligațiile față de un terț. Principalul scop al acestor acreditive este de a asigura un client de disponibilitatea fondurilor la cerere.

Angajamente de creditare

Angajamentele de creditare reprezintă partea netrasă a sumelor aprobate ca și facilități de creditare. Sumele contractuale ale angajamentelor de credit, garanțiilor emise și acreditivelor sunt prezentate în următorul tabel:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Mii RON				
Angajamente de credit	10.506.500	9.701.101	10.432.786	9.646.547
Garanții emise	1.786.170	2.147.781	1.782.170	2.147.781
Acreditive	539.063	602.544	539.063	602.544
Total	12.831.733	12.451.426	12.754.019	12.396.872

Tabelele de mai jos prezintă împărțirea angajamentelor referitoare la credite pe stadii și clase de rating:

Grup

Clienți non-retail: garanții financiare date

Mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2019			
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Excelent	3.300	470	0	3.770
Foarte bun	613.553	916	0	614.469
Bun	676.061	2.447	0	678.508
Satisfăcător	856.543	34.457	0	891.000
Substandard	4.120	2.907	0	7.027
Depreciat	0	0	102.020	102.020
Fără rating	5.516	167	0	5.683
Total	2.159.093	41.364	102.020	2.302.477

Grup

Clienți non-retail: garanții financiare date

Mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2018			
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Excelent	0	0	0	0
Foarte bun	755.761	21.972	0	777.733
Bun	859.858	2.920	0	862.778
Satisfăcător	937.509	30.504	0	968.013
Substandard	4.003	4.002	0	8.005
Depreciat	0	0	111.683	111.683
Fără rating	0	0	0	0
Total	2.557.131	59.398	111.683	2.728.212

Grup

Clienți non-retail: angajamente de creditare date

Mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2019			
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Excelent	191.246	322	0	191.568
Foarte bun	2.503.845	21.120	0	2.524.965
Bun	2.249.119	145.363	0	2.394.482
Satisfăcător	2.011.312	86.145	0	2.097.457
Substandard	1.711	54.531	0	56.242
Depreciat	13	0	61.793	61.806
Fără rating	48.886	134	0	49.020
Total	7.006.132	307.615	61.793	7.375.540

Grup

Clienți non-retail: angajamente de creditare date

Mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2018			
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Excelent	303.886	0	0	303.886
Foarte bun	2.363.406	0	0	2.363.406
Bun	2.191.446	49.107	0	2.240.553
Satisfăcător	1.825.386	75.953	0	1.901.339
Substandard	13.445	10.644	0	24.089
Depreciat	0	0	35.907	35.907
Fără rating	74.085	518	0	74.603
Total	6.771.654	136.222	35.907	6.943.783

Banca

Clienți non-retail: garanții financiare date

Mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2019			
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Excellent	3.300	470	0	3.770
Strong	613.553	916	0	614.469
Good	676.061	2.447	0	678.508
Satisfactory	856.543	34.457	0	891.000
Substandard	4.120	2.907	0	7.027
Impaired	0	0	102.020	102.020
Unrated	1.516	167	0	1.683
Total	2.155.093	41.364	102.020	2.298.477

Banca

Clienți non-retail: garanții financiare date

Mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2018			
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Excelent	0	0	0	0
Foarte bun	755.761	21.972	0	777.733
Bun	859.858	2.920	0	862.778
Satisfăcător	937.509	30.504	0	968.013
Substandard	4.003	4.002	0	8.005
Depreciat	0	0	111.683	111.683
Fără rating	0	0	0	0
Total	2.557.131	59.398	111.683	2.728.212

41. ANGAJAMENTE EXTRABILANTIERE, ACTIVE ȘI DATORII CONTINGENTE (continuare)

Banca

Clienți non-retail: angajamente de creditare date
 mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2019			Total
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	
Excelent	191.246	322	0	191.568
Foarte bun	2.502.525	21.120	0	2.523.645
Bun	2.229.558	145.363	0	2.374.921
Satisfăcător	1.974.724	85.701	0	2.060.425
Substandard	1.685	54.531	0	56.216
Depreciat	13	0	60.968	60.981
Fără rating	48.886	134	0	49.020
Total	6.948.637	307.171	60.968	7.316.776

Banca

Clienți non-retail: angajamente de creditare date
 mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2018			Total
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	
Excelent	303.886	0	0	303.886
Foarte bun	2.363.406	0	0	2.363.406
Bun	2.184.698	48.971	0	2.233.669
Satisfăcător	1.797.874	75.953	0	1.873.827
Substandard	10.503	10.644	0	21.147
Depreciat	0	0	35.907	35.907
Fără rating	57.851	518	0	58.369
Total	6.718.218	136.086	35.907	6.890.211

Grup

Clienți Retail: garanții financiare date
 mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2019			Total
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	
Risc minim	0	11.369	0	11.369
Risc excelent	0	187	0	187
Risc foarte bun	0	443	0	443
Risc bun	0	0	0	0
Risc solid	0	0	0	0
Risc acceptabil	0	44	0	44
Risc sub acceptabil	0	0	0	0
Risc slab	0	0	0	0
Risc foarte slab	0	0	0	0
Stare de nerambursare	0	0	0	0
Fără clasă de rating	0	10.713	0	10.713
Total	0	22.756	0	22.756

Grup

Clienți Retail: garanții financiare date
 mii RON

Clase interne de rating	31 Decembrie 2018			Total
	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	
Risc minim	0	10.999	0	10.999
Risc excelent	0	188	0	188
Risc foarte bun	0	259	0	259
Risc bun	0	0	0	0
Risc solid	0	0	0	0
Risc acceptabil	0	0	0	0
Risc sub acceptabil	0	0	0	0
Risc slab	0	0	0	0
Risc foarte slab	0	0	0	0
Stare de nerambursare	0	0	0	0
Fără clasă de rating	0	10.667	0	10.667
Total	0	22.113	0	22.113

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.

27. MAR. 2020

Signed for identification
 Semnat pentru identificare

41. ANGAJAMENTE EXTRABILANTIERE, ACTIVE ȘI DATORII CONTINGENTE (continuare)

Grup

Clienți Retail: angajamente de creditare date

Mii RON

31 Decembrie 2019

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Risc minim	961.311	123.738	0	1.085.049
Risc excelent	40.349	300.268	0	340.617
Risc foarte bun	703.946	265.740	0	969.686
Risc bun	261.159	61.824	0	322.983
Risc solid	169.875	29.073	0	198.948
Risc acceptabil	72.895	15.491	0	88.386
Risc sub acceptabil	32.355	6.261	0	38.616
Risc slab	4.595	5.181	0	9.776
Risc foarte slab	1.892	3.540	0	5.432
Stare de nerambursare	248	0	10.075	10.323
Fără clasă de rating	45.815	15.330	0	61.145
Total	2.294.440	826.446	10.075	3.130.961

Grup

Clienți Retail: angajamente de creditare date

Mii RON

31 Decembrie 2018

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Risc minim	951.031	271.553	0	1.222.584
Risc excelent	544.366	148.212	0	692.578
Risc foarte bun	290.462	74.568	0	365.030
Risc bun	139.189	30.171	0	169.360
Risc solid	95.833	21.837	0	117.670
Risc acceptabil	54.142	13.206	0	67.348
Risc sub acceptabil	26.744	6.553	0	33.297
Risc slab	2.777	3.865	0	6.642
Risc foarte slab	1.674	9.161	0	10.835
Stare de nerambursare	209	0	2.469	2.678
Fără clasă de rating	59.323	9.973	0	69.296
Total	2.165.750	589.099	2.469	2.757.318

Banca

Clienți retail: garanții financiare date

Mii RON

31 Decembrie 2019

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Risc minim	0	11.369	0	11.369
Risc excelent	0	187	0	187
Risc foarte bun	0	443	0	443
Risc bun	0	0	0	0
Risc solid	0	0	0	0
Risc acceptabil	0	44	0	44
Risc sub acceptabil	0	0	0	0
Risc slab	0	0	0	0
Risc foarte slab	0	0	0	0
Stare de nerambursare	0	0	0	0
Fără clasă de rating	0	10.713	0	10.713
Total	0	22.756	0	22.756

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR. 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

41. ANGAJAMENTE EXTRABILANTIERE, ACTIVE ȘI DATORII CONTINGENTE (continuare)

Banca

Clienți retail: garanții financiare date

Mii RON

31 Decembrie 2018

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
Risc minim	0	10.999	0	10.999
Risc excelent	0	188	0	188
Risc foarte bun	0	259	0	259
Risc bun	0	0	0	0
Risc solid	0	0	0	0
Risc acceptabil	0	0	0	0
Risc sub acceptabil	0	0	0	0
Risc slab	0	0	0	0
Risc foarte slab	0	0	0	0
Stare de nerambursare	0	0	0	0
Fără clasă de rating	0	10.667	0	10.667
Total	0	22.113	0	22.113

Banca

Clienți retail: angajamente de creditare date

Mii RON

31 Decembrie 2019

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Total
Risc minim	961.311	123.738	0	1.085.049
Risc excelent	40.349	300.268	0	340.617
Risc foarte bun	703.946	265.740	0	969.686
Risc bun	261.159	61.824	0	322.983
Risc solid	169.875	29.073	0	198.948
Risc acceptabil	72.895	15.491	0	88.386
Risc sub acceptabil	32.355	6.261	0	38.616
Risc slab	4.595	5.181	0	9.776
Risc foarte slab	1.892	3.540	0	5.432
Stare de nerambursare	248	0	10.075	10.323
Fără clasă de rating	30.865	15.330	0	46.195
Total	2.279.490	826.446	10.075	3.116.011

Banca

Clienți retail: angajamente de creditare date

Mii RON

31 Decembrie 2018

Clase interne de rating	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Total
Risc minim	951.031	271.553	0	1.222.584
Risc excelent	544.366	148.212	0	692.578
Risc foarte bun	290.462	74.568	0	365.030
Risc bun	139.189	30.171	0	169.360
Risc solid	95.833	21.837	0	117.670
Risc acceptabil	53.160	13.206	0	66.366
Risc sub acceptabil	26.744	6.553	0	33.297
Risc slab	2.777	3.865	0	6.642
Risc foarte slab	1.674	9.161	0	10.835
Stare de nerambursare	209	0	2.469	2.678
Fără clasă de rating	59.323	9.973	0	69.296
Total	2.164.768	589.099	2.469	2.756.336

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
 27. MAR 2020
 Signed for identification
 Semnat pentru identificare

41. ANGAJAMENTE EXTRABILANTIERE, ACTIVE ȘI DATORII CONTINGENTE (continuare)

(ii) Datorii contingente aferente leasingului operațional

Datoriile contingente aferente leasingului operațional, care reprezintă plățile minime viitoare cu privire la contractele de leasing operațional, se prezintă în felul următor:

	Grup	Banca
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2018
Mii RON		
Sub 1 an	93.657	92.624
1 – 5 ani	255.313	251.278
Peste 5 ani	98.157	93.866
Total	447.127	437.768

Tabelul de mai jos prezintă plățile minime viitoare cu privire la contractele de subînchiriere de leasing operațional:

	31 decembrie 2018
Mii RON	
Sub 1 an	1.008
1 – 5 ani	4.036
Peste 5 ani	4.291
Total	9.335

(iii) Alte datorii contingente

În august 2018, ANPC a început o inspecție cu privire la împrumuturile acordate de Bancă și ulterior vândute către alte entități. Inspecția nu este finalizată la data acestor situații financiare și nu a fost înregistrat niciun provizion cu privire la această inspecție.

Estimarea actuală a pierderii potențiale maxime ca urmare a unei decizii nefavorabile în litigiul dintre ABL și Curtea de Conturi a României, descris în nota 36 de mai sus, este de 127.280 mii RON, din care suma de 47.903 mii RON este provizionată (2018: 7.217 mii RON).

42. ANALIZA PE SCADENTE A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR

Tabelul de mai jos prezintă o analiză a activelor și datoriilor în funcție de momentul în care se așteaptă să fie recuperate sau decontate.

Grup

Mii RON	2019			2018		
	Până în 12 luni	Peste 12 luni	Total	Până în 12 luni	Peste 12 luni	Total
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.506.880	0	6.506.880	7.197.230	0	7.197.230
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	207.307	0	207.307	437.854	0	437.854
Derivate deținute pentru managementul riscului	7.449	1.394	8.843	8.620	0	8.620
Active financiare deținute pentru tranzacționare	169.136	233.795	402.931	299.045	0	299.045
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	81.135	282.390	363.525	114.367	265.861	380.228
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	694.299	1.703.862	2.398.161	1.446.401	1.757.906	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	61.902	61.902	0	48.023	48.023
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	17.780	17.780	0	24.980	24.980
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	8.768.786	18.824.848	27.593.634	9.992.963	16.151.397	26.144.360
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	3.204	3.204	0	1.124	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	616.119	4.336.657	4.952.776	460.724	1.872.643	2.333.367
Creanțe privind impozitul pe profit curent	365	0	365	0	0	0
Alte active	479.286	16.377	495.663	282.850	20.089	302.939
Creanțe privind impozitul amânat	0	21.175	21.175	0	28.071	28.071
Imobilizări corporale	0	588.570	588.570	0	203.274	203.274
Imobilizări necorporale	0	233.512	233.512	0	181.115	181.115
Total active	17.530.762	26.325.466	43.856.228	20.240.054	20.554.483	40.794.537
Mii RON						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	15.091	0	15.091	18.322	0	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	9.619	15.685	25.304	7.478	0	7.478
Depozite de la bănci	308.670	0	308.670	536.070	0	536.070
Depozite de la clienți	35.851.685	257.141	36.108.826	32.839.571	211.632	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	341.427	171.535	512.962	379.011	430.887	809.898
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	3.497	3.497	1.433	0	1.433
Datorie privind impozitul pe profit curent	7.413	0	7.413	84.677	0	84.677
Alte datorii	627.662	287.059	914.721	575.917	23.499	599.416
Obligațiuni emise	0	480.617	480.617	512.458	0	512.458
Datorii subordonate	0	408.645	408.645	5.519	850.159	855.678
Provizioane	94.274	145.503	239.777	106.709	26.972	133.681
Total datorii	37.255.841	1.769.682	3.9025.523	35.067.165	1.543.149	36.610.314

42. ANALIZA PE SCADENTE A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR (continuare)
Banca

Mii RON	2019			2018		
	Până în 12 luni	Peste 12 luni	Total	Până în 12 luni	Peste 12 luni	Total
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.506.056	0	6.506.056	7.197.222	0	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	201.002	0	201.002	435.126	0	435.126
Derivate deținute pentru managementul riscului	7.449	1.394	8.843	8.620	0	8.620
Active financiare deținute pentru tranzacționare	169.136	233.795	402.931	298.926	0	298.926
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	61.235	282.390	343.625	102.647	265.861	368.508
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	694.299	1.632.072	2.326.371	1.446.401	1.757.906	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	61.902	61.902	0	48.023	48.023
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	97.953	97.953	0	105.349	105.349
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	8.364.182	18.597.232	26.961.414	9.661.346	15.728.623	25.389.969
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	0	3.204	3.204	0	1.124	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	422.355	4.251.877	4.674.232	451.733	1.856.338	2.308.071
Creanțe privind impozitul pe profit curent	0	0	0	0	0	0
Alte active	196.847	259.624	456.471	258.454	20.089	278.543
Creanțe privind impozitul amânat	0	18.334	18.334	0	26.444	26.444
Imobilizări corporale	0	586.246	586.246	0	201.117	201.117
Imobilizări necorporale	0	230.140	230.140	0	178.461	178.461
Total active	16.622.561	26.256.163	42.878.724	19.860.475	20.189.335	40.049.810
Mii RON						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	15.091	0	15.091	18.322	0	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	9.619	15.685	25.304	7.478	0	7.478
Depozite de la bănci	308.670	0	308.670	536.070	0	536.070
Depozite de la clienți	35.616.578	185.732	35.802.310	32.881.941	211.632	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	9.058	33.211	42.269	63.546	44.728	108.274
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	3.497	3.497	1.433	0	1.433
Datorie privind impozitul pe profit curent	5.207	0	5.207	84.048	0	84.048
Alte datorii	542.633	360.964	903.597	570.023	23.499	593.522
Obligațiuni emise	0	480.617	480.617	516.179	0	516.179
Datorii subordonate	0	408.645	408.645	5.519	850.159	855.678
Provizioane	91.984	96.540	188.524	104.336	26.972	131.308
Total datorii	36.598.840	1.584.891	38.183.731	34.788.895	1.156.990	35.945.885

43. CAPITAL

Managementul capitalului Grupului este definit prin strategia de menținere a nivelurilor de capital care este aprobată și revizuită cel puțin anual de către directoratul băncii.

Obiectivul principal definit prin managementul capitalului este asigurarea unui nivel al fondurilor proprii care să fie adecvat nu numai în conformitate cu cerințele de capital reglementate, cât și cu limitele stabilite intern prin strategia de menținere a nivelurilor de capital.

Directoratul administrează în mod activ structura capitalului și urmărește menținerea unui nivel mai ridicat al capitalului decât cel reglementat, care să asigure o poziție confortabilă pentru implementarea strategiei de afaceri.

Față de anul anterior, nu s-au înregistrat modificări majore cu privire la obiectivele și politicile referitoare la managementul nivelului de capital.

Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 impune menținerea indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4.5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 și de minim 8%.

Conform raportului de supraveghere, Grupului i-a fost solicitat prin scrisoare oficială să mențină capital suplimentar pentru a acoperi riscurile care nu sunt acoperite sau care nu sunt considerate în mod adecvat în cadrul pilonului I. Grupul trebuie să mențină de asemenea amortizorul de conservare al capitalului și amortizorul de capital aferent altor instituții de importanță sistemică (O-SII). Grupul îndeplinește toate cerințele menționate mai sus.

	Grup		Banca	
	2019	2018	2019	2018
<i>Mii RON</i>				
Fonduri proprii de nivel 1, din care:	3.844.529	3.472.661	3.767.469	3.410.236
Fondurilor proprii de nivel 1 de bază	3.605.930	3.472.661	3.528.869	3.410.236
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar	238.930	0	238.599	0
Fonduri proprii de nivel 2	919.740	485.091	920.369	485.552
Total fonduri proprii	4.764.269	3.957.752	4.687.837	3.895.788
Active ponderate la risc	24.548.439	23.692.198	23.275.635	22.673.473
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	14.69%	14,66%	15.16%	15,04%
Rata fondurilor proprii de nivel 1	15.66%	14,66%	16.19%	15,04%
Rata fondurilor proprii totale	19.41%	16,70%	20.14%	17,18%

Fondurile proprii sunt formate din fondurile proprii de nivel 1 și fondurile proprii de nivel 2. Fondurile proprii de nivel 1 cuprind capitalul social, primele de emisiune, rezultatul reportat (excluzând profitul anului curent) și deducerile conform legislației în vigoare. Fondurile proprii de nivel 2 includ datorii subordonate pe termen lung și deducerile conform legislației în vigoare.

În decembrie 2019, Grupul a emis obligațiuni suplimentare de nivel 1 în valoare de 238.599 mii RON (2018: zero), care au fost achiziționate de Raiffeisen Bank International AG. Instrumentele sunt clasificate ca instrumente de fonduri proprii în conformitate cu IAS 32 „Instrumente financiare: prezentare” și îndeplinesc criteriile pentru includerea în fondurile proprii de nivel 1 ale grupului (vezi *Nota 38 Alte elemente de capitaluri*).

De asemenea, în decembrie 2019 Banca a emis obligațiuni subordonate negarantate denumite în RON în valoare nominală de 480,000 mii RON care se încadrează în fondurile proprii de nivel 2 așa cum sunt definite de Regulamentul (UE) Nr. 575/2013 (vezi *Nota 34 Total datorii pe termen lung*).

44. CONSOLIDARE PE SEGMENTE

Principalele decizii luate de directorii operaționali legate de alocarea resurselor către fiecare segment sunt luate pe baza poziției financiare și a profitabilității acestora.

Grupul își urmărește performanțele financiare și administrează activitatea pe dimensiunile de segmente și produse. Clientela este împărțită în acest sens între clienți corporativi, retail, instituții financiare și angajații proprii. Segmentul corporativ cuprinde persoanele juridice cu cifra de afaceri ce depășește 5 milioane EUR, segmentul retail cuprinde persoanele fizice și persoanele juridice cu o cifră de afaceri sub 5 milioane EUR (IMM), în timp ce segmentul instituțiilor financiare (parte a Diviziei Trezorerie) cuprinde brokeri, bănci, companii de asigurare, companii de leasing, fonduri de pensii și Investiții, precum și companii de administrare a activelor.

Grupul oferă o gamă largă de servicii, adaptate nevoilor în continuă schimbare ale clienților, dar în același timp acordând o atenție sporită activităților bancare de bază.

Segmentele de clienți aduc mai mult de 85% din veniturile operaționale ale Grupului, cu următoarele mențiuni: segmentul de clienți corporativi aduce în principal venituri din activitatea de creditare, urmată de comisioane din plăți, servicii de administrare a conturilor, tranzacții de schimb valutar și activități specifice băncilor de investiții.

Aceleași surse de venit pot fi menționate și în ceea ce privește clienții IMM, în timp ce particularitățile afacerilor lor sunt evidențiate printr-o activitate tranzacțională mai intensă, fapt ce determină ca o proporție mai mare din venituri să provină din speze și comisioane.

Clienții persoane fizice oferă surse diversificate de venit pentru Grup, generate în principal din produsele de credite de consum, carduri de credit, facilități de descoperit de cont, dar și din credite ipotecare, produse de economisire, plăți, schimburi valutare și servicii de administrare a activelor, precum și activități de brokeraj bursier. Grupul continuă să promoveze utilizarea canalelor alternative în rândul clientelei și prin aceasta să furnizeze servicii de mai bună calitate cu avantaje reciproce. O altă sursă de venituri o reprezintă creditele și depozitele acordate propriilor angajați.

În afară de segmentele de clienți, performanța Grupului este influențată de rezultatele Diviziei Trezorerie (fără partea de instituții financiare) și a segmentului "Altele" (fără componenta aferentă angajaților proprii). Divizia Trezorerie asigură venituri din activități de tranzacționare interbancară, venituri nete din instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere și de asemenea din dobânzi. Segmentul "Altele" înregistrează în principal venituri din transferuri între segmente (inclusiv aferent capitalului) și venituri generate din participații.

Referitor la împărțirea pe arii geografice, Grupul își desfășoară activitatea în principal în zona geografică a României.

44. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Grup	2019				
	Clienți corporativi	Persoane fizice	IMM	Trezorerie	Alții
Mii RON					
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	10.470.954	15.243.341	2.604.962	12.242.410	4.420.160
Ajustări pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	-248.777	-738.423	-124.015	-54	-14.163
Total active	10.222.177	14.504.918	2.480.947	12.242.356	4.405.997
Total datorii	7.245.869	21.498.873	6.046.871	2.842.730	1.391.347
Capitaluri proprii	0	0	0	0	4.830.705
Venituri nete din dobânzi	342.035	953.997	241.204	110.037	112.031
Venituri nete din speze și comisioane	124.582	241.333	202.240	20.586	-4.999
Venituri nete din tranzacționare	51.235	162.598	57.690	60.507	782
Căștiguri sau (-) pierderi aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	467	38.592	473	681	87
Căștiguri nete sau (-) pierderi din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	4.054	0
Căștiguri sau (-) pierderi din contabilitatea de acoperire	0	0	0	34	0
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	25.693
Venituri operaționale	518.319	1.396.520	501.607	195.899	133.594
Cheltuieli operaționale	-115.519	-454.029	-146.700	-19.513	-212.461
Cheltuieli salariale	-81.237	-373.020	-131.022	-17.445	-5.297
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-34.606	-129.552	-18.502	-969	7.200
Fond comercial negativ	0	7.204	0	0	0
Căștiguri din investiții în entități asociate și asocieri în participație	0	1.062	0	0	847
Profit înainte de impozitare	286.957	448.185	205.383	157.972	-76.117
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-187.670
Profit net al exercițiului financiar	286.957	448.185	205.383	157.972	-263.787
					834.710

44. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Grup	2018				
	Clienți corporativi	Persoane fizice	IMM	Trezorerie	Alții
<i>Mii RON</i>					
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	9.770.125	13.685.563	2.531.901	12.640.620	3.170.036
Ajustări pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	-264.735	-591.838	-127.385	-1.156	-18.594
Total active	9.505.390	13.093.725	2.404.516	12.639.464	3.151.442
Total datorii	7.825.650	18.835.666	5.299.381	3.587.444	1.062.174
Capitaluri proprii	0	0	0	0	4.184.225
Venituri nete din dobânzi	284.251	841.468	210.248	102.551	94.744
Venituri nete din speze și comisioane	126.965	310.155	187.074	14.780	157
Venituri nete din tranzacționare	50.493	140.354	60.513	105.958	725
Căștiguri sau (-) pierderi aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere					
Căștiguri sau (-) pierderii nete din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	2.958	36.058	-1.960	331	1.424
Căștiguri sau (-) pierderi din contabilitatea de acoperire	0	0	0	480	0
Alte venituri operaționale	0	4.664	0	145	0
Venituri operaționale	464.667	1.332.699	455.875	224.245	118.915
Cheltuieli operaționale	-109.650	-432.979	-147.301	-20.461	-43.725
Cheltuieli salariale	-84.482	-359.948	-134.134	-14.058	-7.241
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-40.969	-94.016	-46.538	-1.029	6.428
Fond comercial negativ	0	0	0	0	0
Căștiguri din investiții în entități asociate și asocieri în participație	0	0	0	0	1.027
Profit înainte de impozitare	229.566	445.756	127.902	188.697	75.404
Cheltuieli cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-173.536
Profit net al exercițiului financiar	229.566	445.756	127.902	188.697	-98.132
					893.789

44. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Banca

2019

Mii RON

	Clienți corporativi	Persoane fizice	IMM	Trezorerie	Alții	Total
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	10.270.691	15.176.913	2.297.793	11.854.097	4.372.509	43.972.003
Ajustări pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	-235.901	-738.364	-103.965	-54	-14.995	-1.093.279
Total active	10.034.790	14.438.549	2.193.828	11.854.043	4.357.514	42.878.724
Total datorii	7.238.664	21.175.041	6.042.726	2.386.024	1.341.276	38.183.731
Capitaluri proprii	0	0	0	0	4.694.993	4.694.993
Venituri nete din dobânzi	332.090	954.157	218.647	99.067	115.181	1.719.142
Venituri nete din speze și comisioane	121.861	202.789	193.100	20.908	-4.896	533.762
Venituri nete din tranzacționare	51.235	162.598	57.690	60.430	774	332.727
Căștiguri sau (-) pierderi aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	467	38.592	473	0	87	39.619
Căștiguri sau (-) pierderi nete din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	4.053	0	4.053
Căștiguri sau (-) pierderi din contabilitatea de acoperire	0	0	0	34	0	34
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	29.709	29.709
Venituri operaționale	505.653	1.358.136	469.910	184.492	140.855	2.659.046
Cheltuieli operaționale	-112.840	-446.848	-139.305	-19.238	-212.173	-930.404
Cheltuieli salariale	-77.027	-363.397	-119.399	-17.164	-4.783	-581.770
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-35.804	-129.579	-11.889	-969	-8.799	-187.040
Profit înainte de impozitare	279.982	418.312	199.317	147.121	-84.900	959.832
Cheltuieli cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-180.377	-180.377
Profit net al exercițiului financiar	279.982	418.312	199.317	147.121	-265.277	779.455

44. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Banca

2018

Mii RON

	Clienți corporativi	Persoane fizice	IMM	Trezorerie	Alții	Total
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	9.485.189	13.665.057	2.148.575	12.561.976	3.161.515	41.022.312
Ajustări pentru deprecierea creditelor acordate clienților, evaluate la cost amortizat	-246.503	-591.719	-112.469	-1.156	-20.655	-972.502
Total active	9.238.686	13.073.338	2.036.106	12.560.820	3.140.860	40.049.810
Total datorii	7.821.353	18.835.450	5.294.490	2.932.217	1.062.375	35.945.885
Capitaluri proprii	0	0	0	0	4.103.925	4.103.925
Venituri nete din dobânzi	269.214	840.223	185.770	111.632	93.134	1.499.973
Venituri nete din speze și comisioane	124.484	295.676	180.908	15.266	157	616.491
Venituri nete din tranzacționare	50.493	140.354	60.513	105.905	723	357.988
Căștiguri sau (-) pierderi aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	2.958	36.058	-1.960	0	1.425	38.481
Căștiguri sau (-) pierderi nete din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	480	0	480
Căștiguri sau (-) pierderi din contabilitatea de acoperire	0	0	0	145	0	145
Alte venituri operaționale	0	4.664	0	0	27.209	31.873
Venituri operaționale	447.149	1.316.975	425.231	233.428	122.648	2.545.431
Cheltuieli operaționale	-107.620	-428.946	-142.034	-20.461	-43.593	-742.654
Cheltuieli salariale	-80.079	-353.077	-122.717	-14.058	-7.241	-577.172
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-65.126	-91.120	-23.698	-1.029	6.427	-174.546
Profit înainte de impozitare	194.324	443.832	136.782	197.880	78.241	1.051.059
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-169.972	-169.972
Profit net al exercițiului financiar	194.324	443.832	136.782	197.880	-91.731	881.087

45. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI

i) Începutul epidemiei de Coronavirus

Începutul epidemiei de coronavirus s-a produs la un moment apropiat de data raportării, iar starea a continuat să evolueze de-a lungul timpului depășind 31 decembrie 2019, continuând inclusiv la data aprobării situațiilor financiare. La sfârșitul lui 2019, un grup de cazuri care prezintă simptomele unei „pneumonii de cauză necunoscută” a fost identificat la Wuhan, capitala provinciei Hubei din China. La 31 decembrie 2019, China a alertat Organizația Mondială a Sănătății (OMS) despre acest nou virus. La 30 ianuarie 2020, Comitetul de Urgență pentru Reglementări Internaționale în Domeniul Sănătății al OMS a declarat declanșarea unei „Urgențe de sănătate publică de interes internațional”. De atunci, au fost diagnosticate mai multe cazuri și în alte țări. Treptat, au devenit disponibile mai multe informații.

Evaluarea managementului este că măsurile luate de autorități în 2020 reprezintă un eveniment ulterior care nu ajustează rezultatul exercițiului financiar și nu ar trebui să fie reflectat în evaluarea activelor și pasivelor Grupului la 31 decembrie 2019. Fiind în fazele incipiente ale epidemiei, nivelul ridicat de incertitudine datorat rezultatului imprevizibil al acestei boli face dificilă estimarea efectelor financiare ale epidemiei.

Nivelul ridicat de incertitudine cauzat de epidemia de coronavirus va duce la un mediu de piață extrem de volatil în următoarele luni.

Grupul monitorizează impactul actual și potențial al Covid-19, în măsura posibilităților, pe baza unei evaluări calitative și cantitative, a activităților sale comerciale, a situației financiare și a performanței economice, cu accent pe acțiunile de atenuare a riscului de credit, riscul de lichiditate și a riscului operațional. Câteva dintre consecințe ar putea fi:

- Înrăutățirea factorilor macroeconomici, care au un impact potențial asupra veniturilor și calității activelor financiare, cele mai afectate industrii fiind turismul, transporturile și altele. În acest sens, banca își examinează în prezent portofoliul de credite pentru a identifica în mod holistic cele mai expuse contrapartide printr-o abordare la nivel de industrie care trebuie să fie urmată de o analiză aprofundată la nivel de client / grup de clienți, odată ce nivelul și formele de sprijin din partea statului pentru economia reală vor fi disponibile;
- Necesitatea de a implementa perioade de grație pentru creditele acordate clienților și / sau măsurile legale / schemele de sprijin adoptate de autorități (locale și / sau europene);
- Structura diferită a noii creditări ca urmare a ajustării politicilor de creditare la situația actuală.

Din punct de vedere al lichidității și operațional, Banca și Grupul au implementat măsuri pentru a reduce impactul COVID-19 asupra activităților sale comerciale și pentru a asigura continuitatea acestora.

ii) Aedificium Banca pentru Locuinte - majorare de capital și acordare împrumut subordonat

În urma constituirii de către Aedificium Banca pentru Locuinte (ABL) de provizioane cu privire la litigiul cu Curtea de Conturi din România (detaliat în *Nota 36 Provizioane*), rezultatul a fost că ABL nu a mai îndeplinit limitele interne de acoperire a capitalului intern. La 13 martie 2020, Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor ABL a aprobat majorarea capitalului social cu 15 milioane RON împreună cu contractarea unui împrumut subordonat în valoare de 12 milioane RON de la Raiffeisen Bank SA. Capitalul suplimentar permite ABL să-și continue operațiunile, având în vedere estimarea curentă a litigiului.

Ernst & Young Assurance Services S.R.L.
27. MAR. 2020
Signed for identification
Semnat pentru identificare